

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

*kwalfikacje
po europejsku*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Raport z przeglądu
ustawodawstwa dotyczącego
dialogu organów władzy
publicznej z obywatelami i ich
organizacjami, w tym analiza
wybranych przykładów**

Warszawa, wrzesień 2014 r.

Autorzy:

Katarzyna Królik Zespół Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji

Henryk Michałowicz Zespół Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8

01-180 Warszawa

tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
2. Część szczegółowa	7
2.1. Zidentyfikowane w aktach prawnych przykłady rozwiązań dotyczące dialogu/współpracy organów władzy publicznej z obywatelami i ich organizacjami	7
2.2. Zestawienie zidentyfikowanych w aktach prawnych przykładów rozwiązań dotyczących dialogu/współpracy organów władzy publicznej z obywatelami i ich organizacjami	11
3. Wnioski z przeglądu	246
3.1. Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	246
3.2. Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy. ...	247
3.3. Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	248

1. Wprowadzenie

W preambule do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹ podkreślono, że „(...) ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot (...)”.

Ustawodawca przesądził w ten sposób, że konsultacja i prowadzenie dialogu organów władzy publicznej z instytucjami samoorganizującego się społeczeństwa obywatelskiego jest istotnym narzędziem sprawowania władzy w państwie. Postanowienia te należy łączyć z wyrażoną w Konstytucji zasadą pomocniczości, która umacnia uprawnienia obywateli i ich wspólnot względem państwa. Zakreślona została w ten sposób sfera stosunków pomiędzy państwem a społeczeństwem (suwerenem), która i nadaje prowadzonemu dialogowi odpowiednie miejsce w systemie prawnym. Zapisy preambuły znajdują swoje bezpośrednie rozwinięcie (konkretyzację) w treści dalszych postanowień Konstytucji. W art. 12 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawodawca postanowił, że „Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji”.

Artykuł 12 Konstytucji RP wymienia różne formy organizowania się społeczeństwa obywatelskiego w demokratycznym państwie prawa określona została w ten sposób formuła społeczeństwa obywatelskiego, opartego na zasadzie swobody i pluralizmu aktywności społecznej, zapewniająca wolność tworzenia i działania organizacji pozarządowych. Z kolei w art. 58 Konstytucja gwarantuje każdemu wolność zrzeszania się, jako podstawową wolność obywateli.

Także postanowienia dotyczące ustroju gospodarczego państwa w istotny sposób powiązane zostały z omawianym zagadnieniem i z w/w zapisami w preambule. Przepis art. 20 ustawy zasadniczej wskazuje, że gospodarka jest społeczną gospodarką rynkową. Cechą takiej gospodarki jest istnienie kilku jej fundamentów: wolności gospodarowania, własności prywatnej, solidarności partnerów społecznych, oraz ich współpracy i dialogu. Ustawodawca wskazuje w Konstytucji najważniejszych uczestników dialogu. Są nimi: państwo, związki zawodowe i organizacje pracodawców. Koncepcja taka powiązana z przyjętą zasadą, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym nawiązuje do myśli Lorenza von Steina. Głosi ona, że nowoczesne państwo winno być nie tylko państwem prawnym, czyli takim w którym obywatel dysponuje środkami prawnymi zmuszającymi organy państwa do przestrzegania ogólnie obowiązujących przepisów prawa, ale i państwem społecznym. „Państwo przy pomocy swej władzy musi (...) utrzymać absolutną równość prawa w odniesieniu do wszelkich różnicowań poszczególnych samookreślonych jednostek i w tym sensie nazywamy je prawnym (...), (...) przy pomocy swej władzy popierać gospodarczy i społeczny postęp wszystkich swoich obywateli, gdyż zawsze rozwój jednego człowieka, jest w końcu warunkiem i w tej samej mierze konsekwencją rozwoju drugiego (...)i w tym znaczeniu mówimy o państwie społecznym

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

lub socjalnym”². Dlatego znaczenie terminu społeczna gospodarka rynkowa wykracza poza wąskie rozumienie w sensie prawnym i ekonomicznym. Należałoby przyjąć, iż jest to kategoria ustrojowa obejmująca zarówno sferę prawną jak i społeczną. W tego rodzaju rozwiązaniach, jak uważa Z. Witkowski, dopuszcza się obecnie działania państwa zwane liberalnym interwencjonalizmem, polegające na podejmowaniu interwencji ułatwiających procesy dostosowawcze poprzez łagodzenie wiążących się z nimi napięć. Wszystko winno się jednak mieścić w ramach systemu rynkowego. Należy, więc przyjąć, że władza ustawodawcza odrzuca skrajnie liberalny model gospodarki na rzecz ustroju gospodarczego o orientacji i wrażliwości społecznej³. Ustrój ten, powinny cechować działania nakierowane na dobro ogółu, na działania, które skutkują wzrostem dobrobytu państwa i jego obywateli „... zachowanie to powinno cechować się pewną generalnością, dającą możliwość działania wszystkim podmiotom dla osiągnięcia zamierzonego celu gospodarczego. Generalnie powinnością państwa jest prowadzenie polityki zmierzającej do ciągłego rozwoju gospodarki, a wraz z nim rozwoju całego społeczeństwa”⁴.

„Teoretycy społecznej gospodarki rynkowej (np.: Eucken) podkreślają potrzebę harmonii współdziałania różnych sfer współuczestniczących w funkcjonowaniu tej gospodarki. Wymaga to unormowania prawa i wzajemnych relacji niegospodarczych uczestników rynku: rządu i jego agend, organizacji społecznych i instytucji pozarządowych. Unormowanie winno sprzyjać wolnej konkurencji rynkowej (...) upowszechnianiu samofinansowania przedsiębiorstw, uprawiania polityki sprzyjającej stabilizacji gospodarczej (...) przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie konsumentów”⁵. Z. Witkowski mocno akcentuje, że „w nowoczesnym systemie prawnym muszą istnieć mechanizmy, które umożliwiają rozwiązywanie stale przecież obecnych napięć i konfliktów społecznych. Dopuszczając takie mechanizmy Konstytucja sprzyja integrowaniu i utożsamianiu się społeczeństwa z państwem.”⁶

Trwające obecnie w Polsce prace nad modernizacją systemu kwalifikacji wymagają spojrzenia na te kwestie także z punktu widzenia potrzeby zintensyfikowania dialogu i współpracy wielu różnych środowisk.

Tempo zmian demograficznych, gospodarczych i technologicznych zachodzących we współczesnym świecie narzuca konieczność ciągłego prowadzenia dialogu i współpracy także w obszarze szerokokorozumianej edukacji/szkoleń i realizacji przez państwo polityki w tym zakresie. Na potrzebę zainicjowania lub rozwijania tam, gdzie ma to miejsce, współpracy wskazują dokumenty dotyczące problematyki uczenia się przez całe życie, np. w przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 10 września 2013 r. „Perspektywie uczenia się przez całe życie”, wskazuje się, że ustanowienie tradycji partnerskiego dialogu w tworzeniu programów kształcenia i szkolenia na wszystkich etapach edukacji z udziałem przedstawicieli z zakresu określonych dziedzin wiedzy, pracodawców, pracobiorców, społeczeństwa obywatelskiego i osób uczących się jest warunkiem zasadniczym dla dostosowywania treści oraz metod kształcenia i szkolenia do promowania kreatywności i innowacyjności⁷. Budowanie

² H. Izdebski, Historia myśli polityczno-prawnej, Warszawa 1995, s. 219.

³ Z. Witkowski, Wybrane zagadnienia prawa konstytucyjnego R.P (w:) Prawo Konstytucyjne (praca pod redakcją Z. Witkowskiego), Toruń 1998, s. 72-73.

⁴ B. Banaszak, Prawo konstytucyjne, Warszawa 1999, s. 199.

⁵ St. Malarski (w:) Konstytucje R.P. oraz komentarz do Konstytucji R. P. z 1997 r. (praca pod redakcją J. Bocia), Wrocław 1998, s. 51.

⁶ Z. Witkowski: po. cit., s. 75.

⁷ Zagadnienia związane z rozwojem wiedzy i umiejętności edukacją lub rozwojem kompetencji, ujęte są nie tylko w *Perspektywie uczenia się przez całe życie*, ale mają swoje odzwierciedlenie w treści dziewięciu strategii zintegrowanych, a także w *Strategii Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo* oraz w *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*. Dokumenty te były przyjmowane przez Radę Ministrów w latach 2011-2013. W tych dokumentów podkreśla się,

partnerstwa na rzecz uczenia się przez całe życie i angażowanie do współpracy administracji publicznej, instytucji edukacyjnych, pracodawców, pracobiorców, organizacji obywatelskich jest jedną z zasad stanowiących podstawę tworzenia europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie, których wdrażanie uznane zostało za najważniejszy cel strategiczny współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia do roku 2020 (Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram Europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET2020”) - Dz. Urz. UE C 119 z 28.05.2009, str. 2-9). Zainicjowanie możliwie szerokiej współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami ma istotne znaczenie z punktu widzenia pogłębiającej się integracji europejskiej, w tym urzeczywistniania swobody przepływu osób oraz reagowania na dynamicznie zmieniające się oczekiwania pracodawców i wymagania społeczeństwa obywatelskiego.

Celem niniejszej analizy jest pokazanie wybranych, różnych przykładów rozwiązań prawnych przyjętych w polskim systemie prawnym, ilustrujących różne formy prowadzenia dialogu i współpracy z obywatelami i ich organizacjami przez państwo przy wykonywaniu jego zadań.

W wyniku przeprowadzonego przeglądu opisano tylko te wybrane akty normatywne, które w ocenie autorów, na tle wyróżnionych przykładów, ilustrują różnorodność form prowadzenia dialogu/współpracy z obywatelami i ich organizacjami. Zamiarem autorów nie była identyfikacja i przedstawienie wszystkich występujących przykładów rozwiązań prawnych, a jedynie pokazanie takich rozwiązań, uregulowanych w systemie prawnym, które pozwolą zaprezentować w miarę szeroką gamę narzędzi prowadzenia dialogu i współpracy pomiędzy państwem a jego obywatelami i ich organizacjami w różnych dziedzinach.

Przyjęto, że wykonana w ten sposób diagnoza stanu zastanego będzie narzędziem pomocnym do wypracowania docelowej koncepcji zasad włączania i współpracy z interesariuszami w zintegrowanym systemie kwalifikacji⁸.

Dla uzyskania większej przejrzystości i komunikatywności opisy zidentyfikowanych przykładów dotyczących dialogu organów władzy publicznej z obywatelami i ich organizacjami przedstawiono w formie tabelarycznej.

że wysoki poziom kompetencji i kwalifikacji jest jednym z istotnych warunków właściwej realizacji celów w nich zapisanych, zaznaczona jest również konieczność uczenia się przez całe życie. W wielu z nich akcentuje się konieczność prowadzenia dialogu np. w Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” (SIEG) podkreśla się, że zamierzone działania będą realizowane przez administrację centralną we współpracy z przedsiębiorcami i ich organizacjami, jednostkami naukowymi i samorządowymi, instytucjami otoczenia biznesu oraz organizacjami pozarządowymi, w strategii Sprawne Państwo przewiduje się, że najważniejszymi cechami sprawnego państwa, zapisanymi w strategii są przejrzystość (np. prawa i procedury), efektywność (np. komunikacja i wymiana dokumentów), szeroka współpraca (między rządem, samorządem terytorialnym i organizacjami pozarządowymi), zaangażowanie i uczestnictwo obywateli w procesie podejmowania decyzji przez administrację publiczną.

⁸ W wypracowanych m.in. w pracach projektowych założeniach legislacyjnych do kształtu modernizowanego systemu kwalifikacji przyjęto wstępnie, że przy ministrze wskazanym w ustawie działać będzie Rada Interesariuszy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Rada ma być ciałem o charakterze opiniotwórczo-doradczym. Przeprowadzona analiza uwzględni kryteria, które wydają się być istotne z punktu widzenia zakładanych wstępnie zadań Rady.

2. Część szczegółowa

2.1. Zidentyfikowane w aktach prawnych przykłady rozwiązań dotyczące dialogu/współpracy organów władzy publicznej z obywatelami i ich organizacjami

Wzór tabeli przedstawiającej informacje o zidentyfikowanych, w wybranych aktach prawnych, rozwiązaniach prawnych prowadzenia dialogu i współpracy pomiędzy państwem a jego obywatelami i ich organizacjami w różnych dziedzinach.

Nazwa ustawy:		
Wyróżnione kryterium	Opis kryterium	Uwagi
Podstawa prawna	przepis powołujący ciało przedstawicielskie, czasami w powiązaniu z przepisem postanawiającym o współpracy o ile dotyczy	
Oznaczenie przyjętej w ustawie	nazwa formy (np. Rada Rynku Pracy) lub opisowo, jeżeli nie ma	

formy współpracy z interesariuszami	nazwy własnej ciała przedstawicielskiego	
Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	opis czy jest to uprawnienie władcze, czy opiniodawcze, etc.	
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	klucz doboru interesariuszy: wedle jakich kryteriów dokonywany jest wybór interesariuszy, kto powołuje, kto rekomenduje, w przypisach podajemy informacje o kadencji, zasadach technicznych wyboru, o ile jest to istotne artykuł (jednostka redakcyjna) w aktach prawnych odnoszący się do kryterium wyboru interesariuszy	
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	opis czego dotyczy współpraca, co jest przedmiotem prac	
Inne (pole opcjonalne)	szczególnie ważne informacje uzupełniające	

Na podstawie przeprowadzonej analizy systemu prawnego zostały wytypowane do szczegółowych prac następujące akty prawne:

I. Związane z oświatą oraz szkolnictwem wyższym:

- 1) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 2) ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 3) ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616 z późn. zm.);
- 6) ustawę z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 618).

II. Inne:

- 8) ustawy z dnia 4 września 2007 r. o działach administracji rządowej;
- 9) ustawa dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.);
- 10) ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 z późn. zm.);
- 12) uchwała Nr 2 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 roku w sprawie regulaminu Komisji (temat ujęty przy omawianiu ustawy o Trójstronnej Komisji ...);
- 13) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 14) ustawa z dnia z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;
- 15) ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.);
- 16) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 poz. 674)
- 17) ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 z późn. zm.);
- 18) ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (Dz. U. Nr 62, poz. 688 z późn. zm.);
- 19) U c h w a ł a Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (*Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 stycznia 2012 r., poz. 32*);
- 20) Uchwała N r 190 RADY MINISTRÓW z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (Monitor Polski poz. 979)
- 21) ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392);
- 22) ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301);

- 23) ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 706.);
- 24) ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.);
- 25) ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 637);
- 26) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235);
- 27) przepisy dotyczące inwestycji i innowacji w gospodarce (np. klastry, prawo o szkolnictwie wyższym art. 86 inkubatory akademickie);
- 28) ustawa z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz 782).

Analiza obejmuje przegląd aktów prawnych według stanu prawnego na dzień 20 lipca 2014 r.

2.2. Zestawienie zidentyfikowanych w aktach prawnych przykładów rozwiązań dotyczących dialogu/współpracy organów władzy publicznej z obywatelami i ich organizacjami.

1. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743) ⁹			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
1.1.	Podstawa prawna	art. 38 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	ustawa nie wskazuje wprost formy współpracy w zakresie wynikającym z potrzeb danego działu, nadto w innych sprawach odsyła do zasad i trybu określonego w tych sprawach, które są uregulowane w odrębnych przepisach	przykładem takiej formy współpracy mogą być zespoły branżowe powołane przy właściwych ministrach. Działają one poza Trójstronną Komisją ds. Społeczno-Gospodarczych. Zostały powołane w celu prowadzenia trójstronnego dialogu sektorowego w związku z dokonywanymi na początku lat 90 – tych

⁹ Zgodnie z postanowieniem art. 144 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. ministrowie kierują określonymi działami administracji rządowej lub wypełniają zadania wyznaczone im przez Prezesa Rady Ministrów. Zakres działania ministra kierującego działem administracji rządowej określają ustawy.

			przekształceniami własnościowymi i prywatyzacyjnymi ¹⁰
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	ustawa nie wskazuje wprost charakteru współpracy w zakresie wynikającym z potrzeb danego działu, nadto w innych sprawach odsyła do zasad i trybu określonego w tych sprawach, które są uregulowane w odrębnych przepisach	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	przy wykonywaniu swoich zadań minister ma obowiązek współdziałania z innymi członkami Rady Ministrów oraz innymi organami administracji rządowej i państwowymi jednostkami organizacyjnymi, organami samorządu terytorialnego, jak również z organami samorządu gospodarczego, zawodowego, związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz innych organizacji społecznych i przedstawicielstw środowisk zawodowych i	-

¹⁰ Zespoły te działają w oparciu o regulaminy zespołów, opracowanych i zatwierdzonych przez trzech współprzewodniczących tj. ze strony: rządowej, pracodawców oraz związkowej. Regulaminy określają również tryb zwoływania posiedzeń. Zespoły branżowe umiejscowione są przy Ministrze Pracy, z wyjątkiem czterech, które usytuowane są przy właściwych merytorycznie resortach. W ich skład wchodzi reprezentanci związków zawodowych i organizacji pracodawców działających w danej branży oraz strona rządowa. Stronę rządową reprezentują przedstawiciele, w randze sekretarza lub podsekretarza, właściwych resortów. W celu wypracowania stanowisk, wobec problemów bardziej szczegółowych zespoły mogą powoływać grupy robocze.

	twórczych	
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	w celu realizacji swoich zadań minister kierujący określonym działem współdziała, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach oraz w zakresie wynikającym z potrzeb danego działu administracji rządowej	kluczowym jest tutaj zidentyfikowanie zadań oraz potrzeb danego działu
Inne (pole opcjonalne)	<p>minister kierujący działem administracji rządowej co do zasady¹¹ jest właściwy w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności należących do tego działu.</p> <p>Minister może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania tego zadania organ lub jednostkę organizacyjną podległą ministrowi, organ samorządu</p>	minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego koordynuje uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych i działalnościach oraz podejmuje działania mające na celu udostępnianie informacji o uznawaniu tych kwalifikacji

¹¹ Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, wyznacza:

1) ministra właściwego do spraw uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz do spraw uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności, objętych działalnością administracji rządowej wykonywaną przez urzędy enumeratywnie wymienione w tej ustawie, oraz wskazuje, który z tych urzędów wyznaczony minister może upoważnić do wykonywania zadań w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności,

2) ministra właściwego do spraw uznawania kwalifikacji w tych zawodach regulowanych oraz do spraw uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania tych działalności, dla wykonywania których właściwy jest więcej niż jeden minister

- kierując się specyfiką poszczególnych zawodów regulowanych oraz działalności, właściwością odpowiednich działów administracji rządowej, a także zakresem działania urzędów wymienionych enumeratywnie w tej ustawie.

		zawodowego, organizację gospodarczą lub organ rejestrowy	
2.0 Nazwa ustawy: ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.)			
2.1.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 1 ust. 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	jest to, jako to określa ustawa „forum dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego”	celem działalności Komisji jest dążenie do osiągnięcia i zachowania pokoju społecznego

	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>w skład Komisji wchodzi przedstawiciele strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców¹².</p> <p>Stronę pracowników w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych¹³</p> <p>Stronę pracodawców w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców¹⁴</p>	<p>w pracach Komisji biorą udział przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, z głosem doradczym, w zakresie dotyczącym wykonywania zadań publicznych przez samorząd terytorialny.</p> <p>W pracach Komisji biorą udział, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz przedstawiciel Prezesa Głównego Urzędu</p>
--	---	--	---

¹² Komisja uchwała regulamin Komisji, który określa szczegółowe zasady i tryb pracy Komisji, Prezydium Komisji oraz zespołów o charakterze roboczym, a także uprawnienia członków Komisji związane z udziałem w jej pracach (patrz: uchwała Nr 2 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 roku w sprawie regulaminu Komisji).

Obsługę Komisji zapewnia sekretariat Komisji będący komórką organizacyjną urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy. Koszty działania Komisji są pokrywane z budżetu państwa w części dotyczącej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

¹³ za reprezentatywne organizacje związkowe uznaje się ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje), które spełniają łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają, z zastrzeżeniem ust. 3, więcej niż 300 000 członków będących pracownikami,
- 2) działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

3. Przy ustalaniu kryterium liczebności (o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1) uwzględnia się nie więcej niż po 100 000 członków organizacji związkowej będących pracownikami zatrudnionymi w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja związkowa ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację związkową przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w art. 7 ust. 2 tej ustawy, nie uwzględnia pracowników zrzeszonych w tych spośród jej organizacji członkowskich, które są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności były zrzeszone w reprezentatywnej organizacji związkowej mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

¹⁴ Za reprezentatywne uznaje się organizacje pracodawców, które spełniają łącznie następujące kryteria:

		<p>Wnioski organizacji związkowych oraz organizacji pracodawców o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje sąd okręgowy w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym</p> <p>Organizacja związkowa oraz organizacja pracodawców ma równą liczbę przedstawicieli w składzie Komisji. Liczbę przedstawicieli Rady Ministrów w składzie Komisji oraz liczbę przedstawicieli samorządu terytorialnego biorących udział w pracach Komisji określa Prezes Rady Ministrów, zasięgając - w zakresie liczby przedstawicieli samorządu</p>	<p>Statystycznego.</p> <p>Strona rządowa może zapraszać do udziału w pracach komisji z głosem doradczym przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych</p> <p>Strona pracowników oraz pracodawców może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawicieli związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów reprezentatywności</p>
--	--	---	---

1) zrzeszają pracodawców zatrudniających, z zastrzeżeniem ust. 4, więcej niż 300 000 pracowników,

2) mają zasięg ogólnokrajowy,

3) działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

4. Przy ustalaniu kryterium liczebności (o którym mowa w art. 7 ust. 3 pkt) uwzględnia się nie więcej niż po 100 000 pracowników zatrudnionych przez pracodawców zrzeszonych w organizacji pracodawców, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja pracodawców ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację pracodawców przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w art. 7 ust. 3 tej ustawy, nie uwzględnia pracowników zatrudnionych przez tych spośród zrzeszanych pracodawców, którzy są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności byli zrzeszeni w reprezentatywnej organizacji pracodawców mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

	<p>terytorialnego - opinii strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.</p> <p>Prezes Rady Ministrów powołuje do składu Komisji i odwołuje ze składu Komisji przedstawicieli:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Rady Ministrów,2) organizacji związkowej na wniosek każdej z tych organizacji,3) organizacji pracodawców na wniosek każdej z tych organizacji. <p>Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje do udziału w pracach Komisji przedstawicieli:</p> <ol style="list-style-type: none">1) samorządu terytorialnego, na wniosek strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,2) Prezesa Narodowego Banku Polskiego, na jego wniosek,3) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, na jego wniosek.	<p>oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych</p>
--	---	--

		Osoby powołane do składu Komisji albo do udziału w jej pracach uczestniczą osobiście w pracach Komisji	
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>do kompetencji Komisji należy prowadzenie dialogu społecznego w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych, np. w sprawie wzrostu w następnym roku wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę.</p> <p>Nadto do kompetencji Komisji należy realizacja zadań określonych w odrębnych ustawach</p>	<p>każdej ze stron Komisji przysługuje prawo wniesienia pod obrady Komisji sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego.</p> <p>Komisja może przekazać sprawę o zasięgu wojewódzkim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dotyczącą wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych, a także realizacja zadań określonych w odrębnych ustawach lub; 2) o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym

		<p>Wszystkie strony Komisji mogą wspólnie zawierać porozumienia dotyczące dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego i w ramach dążenia do osiągnięcia i zachowania pokoju społecznego¹⁵</p> <p>Każda ze stron Komisji, również wspólnie z inną stroną Komisji, może zająć stanowisko w każdej sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej.</p> <p>Każda ze stron Komisji może wezwać inną stronę Komisji do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze.</p>	- wojewódzkiej komisji dialogu społecznego
	Inne (pole opcjonalne)	strona pracowników i strona pracodawców Komisji mogą zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy obejmujące ogół pracodawców zrzeszonych w organizacjach reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy	do układów zbiorowych pracy stosuje się przepisy art. 239-241 ¹³ Kodeksu pracy, z wyłączeniem art. 241 ² § 2 oraz art. 241 ⁹ § 3-5

¹⁵ Porozumienia określają w szczególności:

- 1) czas obowiązywania,
- 2) tryb dokonywania zmian treści,
- 3) tryb rozwiązania,
- 4) przypadki wygaśnięcia,
- 5) tryb rozstrzygnięcia kwestii spornych.

		<p>(art. 7 ust. 1) lub grupę tych pracodawców oraz pracowników zatrudnionych przez tych pracodawców, a także porozumienia określające wzajemne zobowiązania tych stron.</p>	<p>Cecha charakterystyczna prac Komisji jest to, że prace prowadzone są w formule trójstronnej: strona rządowa, strona pracobiorców oraz strona pracodawców¹⁶.</p> <p>W formule trójstronnej obecnie rola państwa, jako uczestnika dialogu jest jednak ograniczona z uwagi na fakt, że występuje ono z jednej strony w roli ustawodawcy i regulatora współpracy dialogu partnerów społecznych, a z drugiej strony jako uczestnik dialogu. Trójstronny dialog społeczny jest formą przejściową. Należałoby przyjąć, że będzie on przybierał stopniowo charakterystyczną dla krajów „starej Unii” formę dialogu dwustronnego</p> <p>Należy też wskazać na istotną rolę</p>
--	--	---	---

¹⁶ Komisja podejmuje uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w głosowaniu bierze udział przedstawiciel:

- 1) Rady Ministrów,
- 2) co najmniej jednej z organizacji pracobiorców
- 3) co najmniej jednej z organizacji pracodawców.

Podjęcie uchwały przez Komisję na posiedzeniu plenarnym wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu.

Komisja może jednak, w drodze uchwały, zdecydować o podjęciu uchwały w danej sprawie w drodze korespondencyjnego głosowania. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięty w nim udział wszystkie organizacje reprezentatywne oraz strona rządowa. Podjęcie uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu.

			trójstronnych zespołów branżowych. Działają one poza Trójstronną Komisją ds. Społeczno-Gospodarczych. Zostały powołane w celu prowadzenia trójstronnego dialogu sektorowego w związku z dokonywanymi na początku lat 90 – tych przekształceniami własnościowymi i prywatyzacyjnymi ¹⁷
2.2.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 16 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	wojewódzka komisja dialogu społecznego	

¹⁷ Zespoły działają w oparciu o regulaminy zespołów, opracowanych i zatwierdzonych przez trzech współprzewodniczących tj. ze strony: rządowej, pracodawców oraz związkowej. Regulaminy określają również tryb zwoływania posiedzeń. Zespoły branżowe umiejscowione są przy Ministrze Pracy, z wyjątkiem czterech, które usytuowane są przy właściwych merytorycznie resortach. W ich skład wchodzi reprezentanci związków zawodowych i organizacji pracodawców działających w danej branży oraz strona rządowa. Stronę rządową reprezentują przedstawiciele, w randze sekretarza lub podsekretarza, właściwych resortów. W celu wypracowania stanowisk, wobec problemów bardziej szczegółowych zespoły mogą powoływać grupy robocze.

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego należy wyrażanie opinii w sprawach określonych w ustawie</p>	<p>-</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>o utworzeniu wojewódzkiej komisji dialogu społecznego postanawia wojewoda na wspólny wniosek co najmniej jednej z reprezentatywnych organizacji związkowych, o których mowa w ustawie, oraz co najmniej jednej z reprezentatywnych organizacji pracodawców, o których mowa w ustawie. Wojewoda postanawia o likwidacji wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, jeżeli o odwołanie swoich przedstawicieli z jej składu wystąpią wszystkie z w/w organizacji reprezentatywnych.</p> <p>W skład wojewódzkiej komisji dialogu społecznego wchodzi przedstawiciele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wojewody - jako strona rządowa, 2) organizacji reprezentatywnych organizacji związkowych - jako strona pracowników, 3) organizacji pracodawców - jako strona pracodawców, 	<p>za reprezentatywne organizacje uznaje się te,</p>

		<p>4) marszałka województwa - jako strona samorządowa.</p> <p>Członków wojewódzkiej komisji dialogu społecznego powołuje i odwołuje wojewoda¹⁸, który wchodzi w skład tej komisji jako jej przewodniczący¹⁹.</p> <p>Członkowie komisji uczestniczą osobiście w pracach komisji</p>	<p>które spełniają kryteria reprezentatywności właściwe dla ustalania składu Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych</p> <p>Komisja może zapraszać do udziału w posiedzeniach przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa, w tym przedstawicieli administracji samorządowej, organizacji społecznych i zawodowych, związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów reprezentatywności określonych w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy oraz organizacji pracodawców niespełniających kryteriów reprezentatywności określonych w</p>
--	--	--	---

¹⁸ Szczegółowe zasady i tryb działania wojewódzkich komisji dialogu społecznego, a także ustalania ich składu, w tym powoływania i odwoływania członków tych komisji, oraz ich uprawnienia związane z pracą w komisji określa, w drodze rozporządzenia, Prezes Rady Ministrów po zasięgnięciu opinii organizacji reprezentatywnych oraz strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie wojewódzkich komisji dialogu społecznego (Dz. U. Nr 17, poz. 157).

¹⁹ Członków wojewódzkiej komisji dialogu społecznego powołuje i odwołuje wojewoda, który wchodzi w skład tej komisji jako jej przewodniczący.

			art. 7 ust. 3 i 4 ustawy
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego należy wyrażanie opinii:</p> <p>1) w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa;</p> <p>2) w sprawach przekazanych do rozpoznania przez trójstronna Komisję do Spraw Dialogu Społecznego;</p> <p>3) w sprawach społecznych lub gospodarczych powodujących konflikty między pracodawcami i pracownikami, jeżeli uzna te sprawy za istotne dla zachowania spokoju społecznego²⁰</p> <p>Na wspólny wniosek strony pracowników i strony pracodawców marszałek województwa jest obowiązany</p>	<p>Komisja przyjmuje opinię w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa, jeżeli na posiedzeniu każda ze stron komisji jest reprezentowana co najmniej przez jednego przedstawiciela. Przyjęcie opinii przez komisję wymaga zgody wszystkich biorących udział w posiedzeniu. W razie braku zgody, każda ze stron komisji może przedstawić stanowisko w sprawie</p>

²⁰ wojewódzka komisja dialogu społecznego wyraża opinię lub podejmuje uchwałę o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli, którą będzie osoba z listy mediatorów, o której mowa w przepisach o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, z zastrzeżeniem, że w wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymaga tego interes społeczny, przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego może samodzielnie zdecydować o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli. Osoba z misją dobrej woli pomaga stronom, których konflikt dotyczy, w jego rozwiązaniu. Jeżeli nie jest możliwe rozwiązanie konfliktu, jego strony lub osoba z misją dobrej woli występują do wojewódzkiej komisji dialogu społecznego o wyrażenie przez nią opinii.

		<p>przedstawić wojewódzkiej komisji dialogu społecznego do zaopiniowania projekt strategii rozwoju województwa.</p> <p>Wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mogą wspólnie zawierać porozumienia. Przedmiotem porozumień mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania²¹</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego należy wyrażanie opinii w sprawach określonych w ustawie	do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego należy wyrażanie opinii. Przyjęcie opinii wymaga zgody przedstawicieli wszystkich stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego. Jeżeli wojewódzka komisja dialogu społecznego nie uzgodni wspólnej opinii, każdej ze stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego przysługuje prawo wyrażenia stanowiska w sprawie podlegającej opiniowaniu

3

Nazwa ustawy: ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.)

²¹ Porozumienia określają w szczególności:

- 1) czas obowiązywania,
- 2) tryb dokonywania zmian treści,
- 3) tryb rozwiązania,
- 4) przypadki wygaśnięcia,
- 5) tryb rozstrzygnięcia kwestii spornych.

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
3.1.	Podstawa prawna	art. 16, 16 ¹ , 16 ² ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	-	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków pracodawców oraz prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami organizacji pracodawców	nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	dotyczy: organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr	-

		100, poz. 1080, z późn. zm.)	
	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>-</p> <p>1) prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków pracodawców.</p> <p>Organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego są obowiązane zapewnić organizacjom pracodawców wykonywanie tych uprawnień na równych prawach ze związkami zawodowymi;</p>	<p>podstawowym ustawowym zadaniem związków pracodawców, ich federacji i konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów, w tym gospodarczych, zrzeszonych członków wobec związków zawodowych, organów władzy i administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego.</p> <p>Z wyłączeniem prawa do opiniowania założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy</p> <p>organy władzy i administracji państwowej kierują dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty aktów prawnych Unii Europejskiej do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii</p>

		<p>2) prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie objętym zadaniami związków pracodawców;</p> <p>3) prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami organizacji pracodawców</p>	<p>wnioski dotyczące ustaw organizacja kieruje do posłów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej, a wnioski dotyczące innych aktów prawnych - do organów uprawnionych do ich wydania. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, jest obowiązany, w terminie 30 dni, przedstawić organizacji pracodawców swoje stanowisko, a w razie negatywnego stanowiska - także jego uzasadnienie</p>
	<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>związki pracodawców uczestniczą, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w prowadzeniu rokowań zbiorowych, w zawieraniu układów zbiorowych pracy oraz innych porozumień w zakresie objętym ich zadaniami statutowymi</p>	<p>uprawnienie to nie jest zastrzeżone tylko i wyłącznie do organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego</p>

4

Nazwa ustawy: ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 z późn. zm.)

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
4.1.	Podstawa prawna	art. 19, 19 ¹ , 20 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	-	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków zawodowych oraz prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami związku zawodowego	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	dotyczy: organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr	do czasu powstania na podstawie przepisów ustawy ogólnokrajowej reprezentacji pracodawców, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września 1991 r., prawa i interesy pracodawców polskich w stosunkach

		100, poz. 1080, z późn. zm.)	międzynarodowych reprezentowała Konfederacja Pracodawców Polskich (obecnie Pracodawcy Rzeczypospolitej)
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>1) prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych;</p> <p>2) prawo wyrażania publicznie opinii na temat założeń lub projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych w środkach masowego przekazu, w tym także w radio i telewizji;</p> <p>3) prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie zadań objętych zadaniami</p>	<p>związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych</p> <p>nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy</p> <p>organy władzy i administracji państwowej kierują dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty tych aktów prawnych do odpowiednich władz statutowych</p>

		<p>związków zawodowych;</p> <p>4) prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami związku zawodowego</p>	<p>związku, określając termin przedstawienia opinii</p> <p>wnioski dotyczące ustaw związek kieruje do posłów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej. W przypadku aktów prawnych niższego rzędu wnioski kieruje się do organów uprawnionych do ich wydania.</p> <p>Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, obowiązany jest w terminie 30 dni przedstawić związkowi zawodowemu swoje stanowisko, a w razie negatywnego stanowiska - także jego uzasadnienie</p>
	<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>1) na zasadach ustalonych odrębnymi przepisami związkom zawodowym przysługuje prawo prowadzenia rokowań zbiorowych oraz zawierania układów zbiorowych pracy, a także innych porozumień przewidzianych przepisami prawa pracy. W gałęziach pracy nieobjętych układami zbiorowymi regulacja warunków pracy i płacy wymaga konsultacji ze związkami zawodowymi;</p> <p>2) związki zawodowe mają prawo reprezentowania interesów pracowniczych na forum międzynarodowym;</p>	<p>uprawnienie to nie jest zastrzeżone tylko i wyłącznie do organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego</p>

		<p>3) w zakresie praw i interesów zbiorowych związku zawodowe reprezentują wszystkich pracowników, niezależnie od ich przynależności związkowej²²;</p> <p>4) na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie oraz w ustawach odrębnych związku zawodowe kontrolują przestrzeganie przepisów dotyczących interesów pracowników, emerytów, rencistów, bezrobotnych i ich rodzin;</p> <p>5) związki zawodowe sprawują kontrolę nad przestrzeganiem prawa pracy oraz uczestniczą, na zasadach określonych odrębnymi przepisami, w nadzorze nad przestrzeganiem przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy²³ (patrz np. ustawa z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz. U. Nr 35, poz. 163 z późn. zm.).</p>	
--	--	---	--

²² W sprawach indywidualnych stosunków pracy związki zawodowe reprezentują prawa i interesy swoich członków. Na wniosek pracownika niezrzeszonego związek zawodowy może podjąć się obrony jego praw i interesów wobec pracodawcy.

²³ Jeżeli w sprawach, o których mowa w ust. 1, zdaniem związku zawodowego postępowanie organu administracji państwowej i samorządu terytorialnego lub pracodawcy jest niezgodne z prawem lub narusza zasady sprawiedliwości, związek może wystąpić do właściwego organu z żądaniem spowodowania usunięcia we właściwym trybie stwierdzonej nieprawidłowości.

5 Nazwa ustawy: ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.)²⁴

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 35 ust. 1 ustawy	-
5.1.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Rada Pożytku Publicznego (Rada)	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia: 1) tryb powoływania członków Rady, uwzględniając potrzebę zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, różnorodność rodzajów działalności pożytku publicznego oraz terminy zgłaszania

²⁴ Podkreślić należy, że Rada Ministrów, na podstawie informacji uzyskanych od organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, przedstawia co dwa lata Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej, sprawozdanie ze stosowania ustawy w terminie do dnia 30 września roku następującego po upływie okresu sprawozdawczego.

			<p>kandydatów na członków Rady;</p> <p>2) organizację i tryb działania Rady oraz zasady uczestnictwa w jej pracach przedstawicieli organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 niereprezentowanych w Radzie</p> <p>(patrz: rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie rady działalności pożytku publicznego (Dz. U. Nr 147, poz. 1431 z późn. zm.)</p>
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego	
	Oznaczenie kryterium	Rada składa się z ²⁵ :	kadencja Rady trwa 3 lata, przy czym członek

²⁵ Członków Rady powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, z tym że powołanie członków Rady, reprezentujących:

- 1) organizacje pozarządowe, związki i porozumienia organizacji pozarządowych oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, następuje spośród kandydatów, z których każdy ma poparcie co najmniej 20 organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3, lub co najmniej 3 związków stowarzyszeń zrzeszających organizacje pozarządowe lub podmioty określone w art. 3 ust. 3.

	reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	1) pięciu przedstawicieli organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych; 2) pięciu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego; 3) dziesięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy ²⁶	Rady nie może pełnić funkcji dłużej niż 2 kolejne kadencje
	Zakres przedmiotu współpracy z		termin wyrażenia przez Radę opinii wynosi 30

2) organy administracji rządowej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, następuje spośród osób zgłoszonych przez te organy i kierowników takich jednostek;

3) jednostki samorządu terytorialnego, następuje spośród osób zgłoszonych przez stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odwołuje członka Rady przed upływem kadencji:

1) na jego wniosek;

2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2, reprezentowanego przez tego członka;

3) w przypadku skazania członka Rady prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;

4) jeżeli stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Rady z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;

5) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Rady.

²⁶ Podmioty, o których mowa w art. 3 ust 3 to:

1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;

2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;

3) spółdzielnie socjalne;

4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

- nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

	<p>interesariuszami</p>	<p>Do zadań Rady należy w szczególności (katalog otwarty):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących stosowania ustawy; 2) wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu; 3) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi, lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, związanych z działalnością pożytku publicznego; 4) zbieranie i dokonywanie analizy informacji o prowadzonych kontrolach i ich skutkach; 5) wyrażanie opinii w sprawach zadań publicznych, zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 oraz rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych; 6) tworzenie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, mechanizmów informowania o standardach prowadzenia działalności pożytku publicznego oraz o stwierdzonych przypadkach naruszenia tych standardów; 	<p>dni od dnia doręczenia projektów aktów prawnych lub programów rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu.</p> <p>Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia</p>
--	--------------------------------	---	---

		<p>7) wskazywanie kandydatów na członka Rady Narodowego Funduszu Zdrowia oraz rady oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia powoływanych na zasadach i w trybie określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</p> <p>Rada może:</p> <ol style="list-style-type: none">1) powoływać ekspertów;2) zapraszać do uczestnictwa w jej posiedzeniach przedstawicieli organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 niereprezentowanych w Radzie, a także przedstawicieli rad wojewódzkich, powiatowych i gminnych;3) zlecać przeprowadzanie badań i opracowanie ekspertyz związanych z realizacją jej zadań. <p>Posiedzenia Rady są zwoływane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego lub na wniosek co najmniej jednej czwartej liczby członków Rady</p> <p>Obsługę administracyjno-biurową Rady zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Koszty funkcjonowania Rady związane z obsługą, przeprowadzaniem badań i opracowywaniem</p>	
--	--	---	--

		<p>ekspertyz, a także z uczestnictwem w jej posiedzeniach ekspertów, członków Rady i osób niebędących jej członkami, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	<p>Rada przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, na koniec kadencji, sprawozdanie ze swojej działalności</p> <p>Koszty funkcjonowania Rady związane z obsługą, przeprowadzaniem badań i opracowywaniem ekspertyz, a także z uczestnictwem w jej posiedzeniach ekspertów, członków Rady i osób niebędących jej członkami, pokrywa się z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.</p> <p>Za udział w pracach Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 775 § 2 Kodeksu pracy.</p> <p>Obsługę administracyjno-biurową Rady zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego</p>	
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

5.2.	Podstawa prawna	art. 41a ust. 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Wojewódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego (rada wojewódzka)	<p>marszałek województwa na wspólny wniosek co najmniej 50 organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3²⁷, prowadzących działalność na terenie województwa, może utworzyć Wojewódzką Radę Działalności Pożytku Publicznego.</p> <p>Rada taka może powstać, o ile marszałek województwa przychyli się do wniosku.</p> <p>Jeżeli taka Rada powstanie, to przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie województwa, stanowią co najmniej połowę składu Rady Wojewódzkiej</p>

²⁷ Podmioty, o których mowa w art. 3 ust 3 to:

- 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) spółdzielnie socjalne;
- 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników,
- które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>organ konsultacyjny i opiniodawczy marszałka województwa</p>	<p>-</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>zarząd województwa określa, w drodze uchwały, tryb powoływania członków Rady Wojewódzkiej, uwzględniając potrzebę zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie form prawnych i rodzajów działalności pożytku publicznego tych organizacji i podmiotów, a także terminy i sposób zgłaszania kandydatów na członków Rady Wojewódzkiej</p> <p>Członków Rady Wojewódzkiej powołuje i odwołuje marszałek województwa, z tym że powołanie członków Rady Wojewódzkiej, reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, następuje spośród kandydatów zgłoszonych przez te organizacje lub podmioty.</p> <p>Marszałek województwa odwołuje członka Rady Wojewódzkiej przed upływem kadencji:</p> <p>1) na jego wniosek;</p>	<p>Kadencja Rady Wojewódzkiej trwa 2 lata.</p>

	<p>2) na wniosek podmiotu, który zgłosił danego kandydata;</p> <p>3) w przypadku skazania członka Rady Wojewódzkiej prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;</p> <p>4) jeżeli stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Rady Wojewódzkiej z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;</p> <p>5) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Rady Wojewódzkiej</p>	
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zadań Rady Wojewódzkiej należy w szczególności:</p> <p>1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w tym w zakresie programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;</p> <p>2) wyrażanie opinii o projektach uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 (działalności pożytku publicznego);</p> <p>3) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami</p>	<p>termin wyrażenia przez Radę Wojewódzką opinii wynosi 30 dni od dnia doręczenia odpowiednio projektu programu współpracy oraz projektu strategii rozwoju województwa. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia</p>

	<p>wymienionymi w art. 3 ust. 3;</p> <p>4) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych;</p> <p>5) wyrażanie opinii o projekcie strategii rozwoju województwa</p>	
Inne (pole opcjonalne)	<p>Rada może:</p> <p>1) powoływać ekspertów;</p> <p>2) zapraszać do uczestnictwa w jej posiedzeniach przedstawicieli organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 niereprezentowanych w Radzie, a także przedstawicieli rad wojewódzkich, powiatowych i gminnych;</p> <p>3) zlecać przeprowadzanie badań i opracowanie ekspertyz związanych z realizacją jej zadań.</p> <p>Zarząd województwa określa, w drodze uchwały, organizację i tryb działania Rady Wojewódzkiej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania Rady Wojewódzkiej.</p>	-

		<p>Zarząd województwa pokrywa koszty przejazdów członków Rady Wojewódzkiej na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy i koszty ekspertyz związanych z realizacją zadań Rady Wojewódzkiej.</p> <p>Ustawa postanawia, że Rada Wojewódzka, Rada Powiatowa oraz Rada Gminna współpracują ze sobą na zasadach partnerstwa i suwerenności stron, w szczególności przez wzajemne informowanie się o kierunkach działań</p>	
5.3.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 41e ustawy	
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	<p>Powiatowa Rada Pożytku Publicznego (Rada powiatowa)</p> <p>Gminna Rada Pożytku Publicznego (Rada gminna)</p>	<p>Do obu Rad stosuje się te same przepisy ustawy</p> <p>Radę Powiatową lub Radę Gminną może utworzyć organ wykonawczy właściwej jednostki samorządu terytorialnego na wniosek organizacji pozarządowych oraz podmiotów</p>

			wymienionych w art. 3 ust. 3 ²⁸ , prowadzących działalność odpowiednio na terenie powiatu lub gminy. Rada ta powstanie, o ile organ wykonawczy danej jednostki samorządu terytorialnego uwzględni wniosek
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ konsultacyjny i opiniodawczy	
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania	organ stanowiący odpowiednio powiatu lub gminy określi, w drodze uchwały, tryb powoływania członków oraz organizację i tryb działania odpowiednio Rady Powiatowej	

²⁸ Podmioty, o których mowa w art. 3 ust 3 to:

- 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) spółdzielnie socjalne;
- 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.
- nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

<p>interesariuszy</p>	<p>lub Rady Gminnej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3, terminy i sposób zgłaszania kandydatur na członków Rady Powiatowej lub Rady Gminnej oraz potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych Rad.</p> <p>Rada Powiatowa oraz Rada Gminna składa się z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawicieli organu stanowiącego odpowiednio powiatu lub gminy; 2) przedstawicieli organu wykonawczego odpowiednio powiatu lub gminy; 3) przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie odpowiednio powiatu lub gminy, stanowiących co najmniej połowę członków 	
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zadań Rady Powiatowej oraz Rady Gminnej należy w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opiniowanie projektów strategii rozwoju odpowiednio powiatów lub gmin; 2) opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, oraz współpracy z organizacjami 	<p>termin wyrażenia przez Radę Powiatową lub Radę Gminną opinii wynosi 14 dni od dnia doręczenia odpowiednio projektu programu współpracy oraz projektu strategii rozwoju powiatu lub gminy. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia</p>

	<p>pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;</p> <p>3) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3;</p> <p>4) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;</p> <p>5) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych</p>	
Inne (pole opcjonalne)	<p>ustawa postanawia, że Rada Wojewódzka, Rada Powiatowa oraz Rada Gminna współpracują ze sobą na zasadach partnerstwa i suwerenności stron, w szczególności przez wzajemne informowanie się o kierunkach działań</p>	-

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
5.4.	Podstawa prawna	art. 42 in. ustawy (Dział III)	przepisy rozdziału (przepisy ogólne) stosuje się odpowiednio do wolontariuszy wykonujących na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej świadczenia na rzecz organizacji międzynarodowych, jeżeli postanowienia umów międzynarodowych nie stanowią inaczej
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	instytucja „wolontariatu”	
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	ilekroć w ustawie jest mowa o wolontariuszu - rozumie się przez to osobę fizyczną, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie	definicja legalna w słowniczku ustawy (art. 2 pkt 3)
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania	-	-

	interesariuszy		
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>wolontariusze mogą wykonywać, na zasadach określonych w tej ustawie (rozdziale 1, Dział III) świadczenia na rzecz:</p> <p>1) organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3²⁹ w zakresie ich działalności statutowej, w szczególności w zakresie działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,</p> <p>2) organów administracji publicznej, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,</p> <p>3) jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej lub nadzorowanych przez te organy, z wyłączeniem prowadzonej przez te jednostki</p>	<p>członek stowarzyszenia może również wykonywać świadczenia, jako wolontariusz, na rzecz stowarzyszenia, którego jest członkiem.</p>

²⁹ Podmioty, o których mowa w art. 3 ust 3 to:

- 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
 - 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
 - 3) spółdzielnie socjalne;
 - 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.
- nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

		<p>działalności gospodarczej,</p> <p>4) podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej w zakresie wykonywanej przez nie działalności leczniczej</p> <p>- zw. przez ustawę korzystającymi</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	<p>wartość świadczenia wolontariusza nie stanowi darowizny na rzecz korzystającego w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego oraz przepisów podatkowych.</p> <p>świadczenia wolontariuszy są wykonywane w zakresie, w sposób i w czasie określonych w porozumieniu z korzystającym. Porozumienie powinno zawierać postanowienie o możliwości jego rozwiązania</p> <p>Wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów</p>	<p>do porozumień zawieranych między korzystającym a wolontariuszem w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny</p>
6	Nazwa ustawy: ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. Nr 55, poz. 236 z późn. zm.)		

6.1.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 11 ust. 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	lista mediatorów do rozwiązywania sporu zbiorowego ustalona przez ministra właściwego do spraw pracy	<p>lista ustalana jest w uzgodnieniu z organizacjami związkowymi oraz organizacjami pracodawców reprezentatywnymi, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.</p> <p>Mediatorem wpisanym na taką listę może być tylko kandydat co do którego sprzeciwu nie zgłosiła choćby jedna z w/w organizacji</p>
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	mediatora ustalają wspólnie strony sporu zbiorowego. Jeżeli strony sporu zbiorowego nie porozumieją się w ciągu 5 dni w sprawie wyboru mediatora, dalsze postępowanie jest prowadzone z udziałem mediatora wskazanego, na wniosek jednej ze stron, przez ministra właściwego do spraw pracy z spośród mediatorów znajdujących się na	-

		prowadzonej przez niego liście	
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy		nie ma ograniczeń podmiotowych co do wpisu na listę mediatorów, z tym, że wpis dokonywany jest w uzgodnieniu z organizacjami związkowymi oraz organizacjami pracodawców reprezentatywnymi, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego	-
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami		spór zbiorowy pracowników z pracodawcą lub pracodawcami prowadzony jest przez strony z udziałem osoby dającej gwarancję bezstronności, zwanej dalej mediatorem. Może on dotyczyć warunków pracy, płac lub świadczeń socjalnych oraz praw i wolności związkowych pracowników lub innych grup, którym przysługuje prawo zrzeszania się w związkach zawodowych	
Inne (pole opcjonalne)		-	prawa i interesy zbiorowe pracowników dotyczące sporu zbiorowego są reprezentowane przez związki zawodowe. W imieniu pracowników zakładu pracy, w którym nie działa związek zawodowy, spór zbiorowy może prowadzić organizacja związkowa, do której pracownicy zwrócili się o

			<p>reprezentowanie ich interesów zbiorowych.</p> <p>Pracodawcą w rozumieniu ustawy jest podmiot, o którym mowa w art. 3 Kodeksu pracy.</p> <p>Jednakże prawa i interesy pracodawców w sporach zbiorowych mogą być reprezentowane przez właściwe organizacje pracodawców</p>
7 Nazwa ustawy: ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)			
7.1.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	Art. 9 ust. 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy	zgodnie z art. 9 § 1 kp, inne porozumienia zbiorowe niż układy zbiorowe pracy są prawem pracy, jeżeli są „oparte na ustawie”

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>partycypacja, prawo do uregulowania praw i obowiązku pracownika, o ile nie narusza to minimum tych praw i maksimum obowiązków określonych w prawie pracy</p>	<p>oznacza to, że postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych; postanowienia regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>nie powinno budzić wątpliwości, iż po stronie pracodawczej zdolność do zawarcia porozumienia zbiorowego mają te podmioty, które mogą zawrzeć układ zbiorowy pracy (mają zdolność układową). Stroną układu zbiorowego pracy po stronie pracodawczej jest w istocie zawsze pracodawca (pracodawcy) w rozumieniu art. 3 kp. Nie oznacza to jednak, że „ze strony pracodawcy” układ jest przez niego zawierany. Przy układach ponadzakładowych, w obecnym stanie prawnym, ze strony pracodawców układ zawiera właściwy statutowo organ organizacji pracodawców - w imieniu zrzeszonych w tej organizacji pracodawców (art. 241[14] § 1 pkt 2 kp).</p> <p>O ile strona pracownicza przy zawieraniu układów zbiorowych prawa pracy reprezentowana jest przez związki</p>	<p>z treści art. 9 kp nie wynika wprost, jakie podmioty mogą być stronami porozumień zbiorowych. Ze sformułowania, że źródłem prawa pracy mogą być tylko te akty prawne, które określają prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, należy jednak wyciągnąć wniosek, iż jedną ze stron takiego porozumienia zbiorowego mogą być tylko pracodawcy lub organizacje pracodawców, w zależności od poziomu (szczebla), na którym porozumienie takie jest zawierane. Jednakże przepis ten nie określa kto może zawrzeć porozumienie zbiorowe w sposób wiążący pracodawcę jako stronę stosunku pracy (w rozumieniu art. 3 kp). Należy uznać, że może to uczynić pracodawca w wyżej wskazanym znaczeniu konstytucyjnym, gdyż upoważnienie</p>

		<p>zawodowe, o tyle porozumienia zbiorowe np. pakiety socjalne mogą być bowiem zawierane nie tylko przez związki zawodowe, ale i przez inne przedstawicielstwa pracowników, a także nie tylko z pracodawcami (ich organizacjami), ale również z innymi podmiotami. Można go postrzegać jako umowę stanowiącą podstawę powstania stosunku prawnego prawa pracy związanego ze stosunkiem pracy (patrz: Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 23 maja 2006 r.III PZP 2/2006)</p>	<p>do tego wynika z art. 59 ust. 2 Konstytucji. A więc „strona pracodawcza” (pracodawca w znaczeniu konstytucyjnym) z mocy art. 59 ust. 2 Konstytucji może zawrzeć porozumienie zbiorowe, które będzie wiązało pracodawcę jako stronę stosunku pracy (w rozumieniu art. 3 kp). Drogą do ustalenia kto jest „pracodawcą konstytucyjnym” jest posłużenie się koncepcją pracodawcy „własnościowego” („prawdziwego”, „rzeczywistego”). Trudno wprowadzić zastosować ją do pojęcia pracodawcy jako strony stosunku pracy (regulacja art. 3 kp opiera się na „zarządczej” konstrukcji pracodawcy), ale nie ma przeszkód, żeby w ten sposób rozumieć pojęcie pracodawcy w art. 59 ust. 2 Konstytucji, a więc w zakresie określenia strony pracodawczej (partnera społecznego - art. 20 Konstytucji) jako uprawnionej do zawierania porozumień zbiorowych. Zmierając do ustalenia „prawdziwego pracodawcy” można posłużyć się metodą „unoszenia zasłony osobowości prawnej”. Celem tej metody jest przeciwdziałanie sytuacji, w której rzeczywisty właściciel, faktycznie przejmujący świadczenie pracownika, nadużywa konstrukcji osobowości prawnej lub konstrukcji pracodawcy z art. 3 kp w celu formalnego związania pracownika umową z podmiotem uzależnionym i pozbawionym uprawnień właścicielskich.</p>
--	--	--	---

			Dotyczy to szczególnie sytuacji, gdy spółka handlowa będąca „prawdziwym pracodawcą” tworzy kontrolowaną przez nią spółkę, powierzając jej funkcję zatrudniania pracowników. Ten sposób może być użyty dla obejścia prawa i uniknięcia zobowiązań wobec pracowników. Taka metoda odkrycia rzeczywistego pracodawcy przez „uniesienie zasłony osobowości prawnej” ma oparcie w prawie unijnym, a także nie jest obca polskiemu orzecznictwu w sprawach z zakresu prawa pracy
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	prawa i obowiązki stron stosunku pracy	termin przepisy prawa pracy regulujące prawa i obowiązki stron stosunku pracy należy rozumieć szeroko. Postanowienia porozumienia zbiorowego w sprawie gwarancji socjalnych, pracowniczych i związkowych, zawartego w procesie prywatyzacji pośredniej (art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1a oraz art. 31a-35 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 171 poz. 1397 ze zm.), pomiędzy związkami zawodowymi działającymi u pracodawcy a spółką handlową, która po nabyciu akcji stała się spółką dominującą nad spółką zależną będącą pracodawcą, są przepisami prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 kp. (patrz: Uchwała Składu Siedmiu Sędziów

			<p>Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 23 maja 2006 r. III PZP 2/2006).</p> <p>Porozumienia strajkowe i postrajkowe (zawierane w czasie trwania strajku albo kończące strajk lub akcję protestacyjną) mają charakter źródeł prawa pracy (art. 9 § 1 k.p.), gdyż zostają zawarte w ramach ustawowych procedur polubownych, w bezpośrednich rokowaniach stron sporu albo przed mediatorem (patrz: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 24 września 2013 r., III PK 88/2012</p>
	Inne (pole opcjonalne)	-	<p>jeżeli jest to uzasadnione sytuacją finansową pracodawcy, może być zawarte porozumienie o zawieszeniu stosowania w całości lub w części przepisów prawa pracy, określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy; nie dotyczy to przepisów Kodeksu pracy oraz przepisów innych ustaw i aktów wykonawczych (art. 9¹ kp)</p>

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
7.2.	Podstawa prawna	art. 18 ⁵ kp	-
7.2.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	społeczna inspekcja pracy	<p>społeczną kontrolę przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, sprawuje społeczna inspekcja pracy. Organizację, zadania i uprawnienia społecznej inspekcji pracy oraz zasady jej współdziałania z Państwową Inspekcją Pracy i innymi państwowymi organami nadzoru i kontroli określają odrębne przepisy.</p> <p>Patrz: ustawa z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz. U. Nr 35, poz. 163 z późn. zm.)</p>
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	-	-

	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	-	-
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	-	-
	Inne (pole opcjonalne)	-	zgodnie z treścią art. 66 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa. Zatem działanie społecznej inspekcji pracy niejako stanowi uzupełnienie kontrolnej i egzekwującej roli państwa co do zachowania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy dla każdego zatrudnionego (także osób wykonujących zatrudnienie na podstawie przepisów kodeksu cywilnego)
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

7.3.	Podstawa prawna	art. 237 ¹¹ kp	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	służba bezpieczeństwa i higieny pracy	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	służba bezpieczeństwa i higieny pracy pełni funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy u pracodawcy	<p>zgodnie z treścią art. 66 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa. Kontrolę i nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy wykonują wskazane instytucje na podstawie przepisów odrębnych np. Państwowa Inspekcja pracy.</p> <p>Analizowane postanowienia kodeksu pracy są przykładem włączania przedstawicieli pracowników w kontrolę nad wykonywaniem przez pracodawców nałożony na nich obowiązków w zakresie bhp</p>

<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>pracodawca zatrudniający więcej niż 100 pracowników tworzy służbę bezpieczeństwa i higieny pracy pełniącą funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zaś pracodawca zatrudniający do 100 pracowników powierza wykonywanie zadań służby bhp pracownikowi zatrudnionemu przy innej pracy. Pracodawca posiadający ukończone szkolenie niezbędne do wykonywania zadań służby bhp może sam wykonywać zadania tej służby, jeżeli:</p> <p>1) zatrudnia do 10 pracowników albo</p> <p>2) zatrudnia do 20 pracowników i jest zakwalifikowany do grupy działalności, dla której ustalono nie wyższą niż trzecia kategorię ryzyka w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych</p>	<p>pracodawca - w przypadku braku kompetentnych pracowników - może powierzyć wykonywanie zadań służby bhp specjalistom spoza zakładu pracy</p> <p>Właściwy inspektor pracy może nakazać utworzenie służby bhp, albo zwiększenie liczby pracowników tej służby, jeżeli jest to uzasadnione stwierdzonymi zagrożeniami zawodowymi</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>służba bezpieczeństwa i higieny pracy pełniącą funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy u danego pracodawcy</p>	<p>-</p>
<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>-</p>	<p>Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) szczegółowy zakres działania, uprawnienia,</p>

			<p>organizację, liczebność i podporządkowanie służby bhp,</p> <p>2) kwalifikacje wymagane do wykonywania zadań służby bhp.</p> <p>[patrz: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r.</p> <p>w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704 z późn. zm.)]</p> <p>Zgodnie z treścią art. 66 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa</p>
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 237 ^{1a} kp	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z	konsultacje w zakresie BHP	-

7.4.	interesariuszami		
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	konsultacja	<p>pracownicy lub ich przedstawiciele mogą przedstawiać pracodawcy wnioski w sprawie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zawodowych</p> <p>Pracodawca zapewnia odpowiednie warunki do przeprowadzania konsultacji, a zwłaszcza zapewnia, aby odbywały się w godzinach pracy. Za czas nieprzepracowany w związku z udziałem w konsultacjach pracownicy lub ich przedstawiciele zachowują prawo do wynagrodzenia.</p> <p>Na umotywowany wniosek pracowników lub ich przedstawicieli dotyczący spraw zagrożenia zdrowia i życia pracowników inspektorzy pracy Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzają kontrole oraz stosują środki prawne przewidziane w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy</p>

<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>pracownicy lub ich przedstawiciele</p>	<p>przedstawiciele pracowników są wybierani przez zakładowe organizacje związkowe, a jeżeli u pracodawcy takie organizacje nie działają - przez pracowników, w trybie przyjętym w zakładzie pracy.</p> <p>U pracodawcy, u którego została powołana komisja bezpieczeństwa i higieny pracy - konsultacje, o których mowa w § 1, mogą być prowadzone w ramach tej komisji, natomiast uprawnienia do zgłaszania wniosków, o których mowa wyżej, przysługują pracownikom lub ich przedstawicielom wchodzącym w skład komisji</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>pracodawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielami wszystkie działania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, w szczególności dotyczące:</p> <p>1) zmian w organizacji pracy i wyposażeniu stanowisk pracy, wprowadzania nowych procesów technologicznych oraz substancji chemicznych i ich mieszanin, jeżeli mogą</p>	<p>-</p>

	<p>one stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników,</p> <p>2) oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu określonych prac oraz informowania pracowników o tym ryzyku,</p> <p>3) tworzenia służby bhp lub powierzania wykonywania zadań tej służby innym osobom oraz wyznaczania pracowników do udzielania pierwszej pomocy, a także wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników,</p> <p>4) przydzielania pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,</p> <p>5) szkolenia pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	
Inne (pole opcjonalne)	-	-
Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
Podstawa prawna	art. 237 ¹² kp	-

7.5.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	komisja bezpieczeństwa i higieny pracy	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	pracodawca zatrudniający więcej niż 250 pracowników powołuje komisję bezpieczeństwa i higieny pracy jako swój organ doradczy i opiniodawczy	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	<p>w skład komisji bhp wchodzi w równej liczbie przedstawiciele pracodawcy, w tym pracownicy służby bhp i lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami, oraz przedstawiciele pracowników, w tym społeczny inspektor pracy.</p> <p>Przewodniczącym komisji bhp jest pracodawca lub osoba przez niego upoważniona, a wiceprzewodniczącym - społeczny inspektor pracy lub przedstawiciel pracowników</p>	przedstawiciele pracowników są wybierani przez zakładowe organizacje związkowe, a jeżeli u pracodawcy takie organizacje nie działają - przez pracowników, w trybie przyjętym w zakładzie prac
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy	-

	Inne (pole opcjonalne)	-	<p>zgodnie z treścią art. 66 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa. Kontrolę i nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy wykonują wskazane instytucje na podstawie przepisów odrębnych np. Państwowa Inspekcja pracy.</p> <p>Analizowane postanowienia kodeksu pracy są przykładem włączania przedstawicieli pracowników w kontrolę nad wykonywaniem przez pracodawców nałożony na nich obowiązków w zakresie bhp</p>
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 238 in. kp	-

7.6.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	układ zbiorowy pracy	<p>układy zbiorowe pracy mogą być:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakładowe (zawiera pracodawca i zakładowa organizacja związkowa); - ponadzakładowe (zawierają go: <ul style="list-style-type: none"> 1) ze strony pracowników właściwy statutowo organ ponadzakładowej organizacji związkowej, 2) ze strony pracodawców właściwy statutowo organ organizacji pracodawców - w imieniu zrzeszonych w tej organizacji pracodawców)
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	partycypacja, postanowienia układów zbiorowych pracy nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych; postanowienia regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych	na wspólny wniosek organizacji pracodawców i ponadzakładowych organizacji związkowych, które zawarły układ ponadzakładowy, minister właściwy do spraw pracy może - gdy wymaga tego ważny interes społeczny - rozszerzyć, w drodze rozporządzenia, stosowanie tego układu w całości lub w części na pracowników zatrudnionych u pracodawcy nieobjętego żadnym układem ponadzakładowym, prowadzącego działalność gospodarczą taką samą lub zbliżoną do działalności pracodawców objętych tym układem, ustalonej na podstawie odrębnych przepisów dotyczących klasyfikacji działalności, po

			<p>zasięgnięciu opinii tego pracodawcy lub wskazanej przez niego organizacji pracodawców oraz zakładowej organizacji związkowej, o ile taka działa u pracodawcy.</p> <p>Ze względu na sytuację finansową pracodawcy strony układu zakładowego mogą zawrzeć porozumienie o zawieszeniu stosowania u danego pracodawcy, w całości lub w części, tego układu oraz układu ponadzakładowego bądź jednego z nich, na okres nie dłuższy niż 3 lata. W razie gdy u pracodawcy obowiązuje jedynie układ ponadzakładowy, porozumienie o zawieszeniu stosowania tego układu lub niektórych jego postanowień mogą zawrzeć strony uprawnione do zawarcia układu zakładowego</p>
	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>1) układy zbiorowe pracy:</p> <p>Prawo wystąpienia z inicjatywą zawarcia układu zakładowego przysługuje:</p> <p>a) pracodawcy,</p> <p>b) każdej zakładowej organizacji związkowej.</p>	

		<p>Jeżeli pracowników, dla których ma być zawarty układ zakładowy, reprezentuje więcej niż jedna organizacja związkowa, rokowania w celu zawarcia układu prowadzi ich wspólna reprezentacja lub działające wspólnie poszczególne organizacje związkowe.</p> <p>Jeżeli w terminie wyznaczonym przez podmiot występujący z inicjatywą zawarcia układu zakładowego, nie krótszym niż 30 dni od dnia zgłoszenia inicjatywy zawarcia układu, nie wszystkie organizacje związkowe przystąpią do rokowań do prowadzenia rokowań są uprawnione organizacje związkowe, które przystąpiły do rokowań. Warunkiem prowadzenia rokowań, jest uczestniczenie w nich co najmniej jednej reprezentatywnej zakładowej organizacji związkowej w rozumieniu art. 241^{25a} kp.</p> <p>Reprezentatywną zakładową organizacją związkową jest organizacja związkowa:</p> <p>a) będąca jednostką organizacyjną albo organizacją członkowską ponadzakładowej organizacji związkowej uznanej za reprezentatywną na podstawie art. 241¹⁷ § 1 pkt b, pod warunkiem że zrzesza ona co najmniej 7% pracowników zatrudnionych u pracodawcy, lub</p> <p>c) zrzeszająca co najmniej 10% pracowników zatrudnionych u pracodawcy.</p> <p>Jeżeli żadna z zakładowych organizacji związkowych nie spełnia tych wymogów, reprezentatywną zakładową organizacją związkową jest organizacja zrzeszająca</p>	
--	--	---	--

	<p>największą liczbę pracowników.</p> <p>Układ zakładowy zawierają wszystkie organizacje związkowe, które prowadziły rokowania nad tym układem, bądź przynajmniej wszystkie reprezentatywne organizacje związkowe uczestniczące w rokowaniach.</p> <p>2) ponadzakładowe układy pracy:</p> <p>Prawo wystąpienia z inicjatywą zawarcia układu ponadzakładowego przysługuje:</p> <p>a) organizacji pracodawców uprawnionej do zawarcia układu ze strony pracodawców,</p> <p>b) każdej ponadzakładowej organizacji związkowej reprezentującej pracowników, dla których ma być zawarty układ.</p> <p>Jeżeli pracowników, dla których ma być zawarty układ ponadzakładowy, reprezentuje więcej niż jedna organizacja związkowa, rokowania w celu zawarcia układu prowadzi ich wspólna reprezentacja lub działające wspólnie poszczególne organizacje związkowe.</p> <p>Jeżeli w terminie wyznaczonym przez podmiot występujący z inicjatywą zawarcia układu ponadzakładowego, nie krótszym niż 30 dni od dnia zgłoszenia inicjatywy zawarcia układu, nie wszystkie organizacje związkowe przystąpią do</p>	
--	--	--

	<p>rokowań do prowadzenia rokowań są uprawnione organizacje związkowe, które przystąpiły do rokowań.</p> <p>Warunkiem prowadzenia rokowań, o których mowa w § 2, jest uczestniczenie w nich co najmniej jednej reprezentatywnej ponadzakładowej organizacji związkowej w rozumieniu art. 241¹⁷ kp.</p> <p>Reprezentatywną organizacją związkową w rozumieniu art. 241¹⁷ kp jest ponadzakładowa organizacja związkowa:</p> <ol style="list-style-type: none">1) reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego lub2) zrzeszająca co najmniej 10 % ogółu pracowników objętych zakresem działania statutu, nie mniej jednak niż dziesięć tysięcy pracowników, lub3) zrzeszająca największą liczbę pracowników, dla których ma być zawarty określony układ ponadzakładowy. <p>Układ ponadzakładowy zawierają wszystkie organizacje związkowe, które prowadziły rokowania nad tym układem, bądź co najmniej wszystkie reprezentatywne organizacje związkowe, w rozumieniu art. 241¹⁷, uczestniczące w</p>	
--	---	--

		rokowaniach	
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>układ określa:</p> <p>1) warunki, jakim powinna odpowiadać treść stosunku pracy,</p> <p>2) wzajemne zobowiązania stron układu, w tym dotyczące stosowania układu i przestrzegania jego postanowień.</p> <p>3) układ może określać inne sprawy nie uregulowane w przepisach prawa pracy w sposób bezwzględnie obowiązujący</p>	<p>1) układ nie może naruszać praw osób trzecich;</p> <p>2) zawarcie układu dla pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych oraz samorządowych zakładach budżetowych może nastąpić wyłącznie w ramach środków finansowych będących w ich dyspozycji, w tym wynagrodzeń określonych na podstawie odrębnych przepisów;</p> <p>3) układ zakładowy nie może określać warunków wynagradzania pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy oraz osób zarządzających zakładem pracy na innej podstawie niż stosunek pracy</p>
	Inne (pole opcjonalne)		<p>Układ zawiera się dla wszystkich pracowników zatrudnionych przez pracodawców objętych jego postanowieniami, chyba że strony w układzie postanowią inaczej.</p> <p>Układem mogą być objęte osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy;</p>

			<p>układem mogą być również objęci emeryci i renciści.</p> <p>Układu nie zawiera się dla:</p> <p>a) członków korpusu służby cywilnej,</p> <p>b) pracowników urzędów państwowych zatrudnionych na podstawie mianowania i powołania,</p> <p>c) pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, mianowania i powołania w:</p> <ul style="list-style-type: none">- urzędach marszałkowskich,- starostwach powiatowych,- urzędach gminy,- biurach (ich odpowiednikach) związków jednostek samorządu terytorialnego,- biurach (ich odpowiednikach) jednostek administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego, <p>d) sędziów i prokuratorów.</p> <p>Zawarcie układu następuje w drodze rokowań. Tryb prowadzenia rokowań, jego zawierania i wypowiedzenia określa ustawa.</p>
--	--	--	--

			<p>Układ podlega wpisowi do rejestru prowadzonego dla:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) układów ponadzakładowych przez ministra właściwego do spraw pracy, 2) układów zakładowych przez właściwego okręgowego inspektora pracy. <p>Pracodawca jest obowiązany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawiadomić pracowników o wejściu układu w życie, o zmianach dotyczących układu oraz o wypowiedzeniu i rozwiązaniu układu, 2) dostarczyć zakładowej organizacji związkowej niezbędną liczbę egzemplarzy układu, 3) na żądanie pracownika udostępnić do wglądu tekst układu i wyjaśnić jego treść
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

7.7.	Podstawa prawna	art. 244 § 1 kp	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	komisje pojednawcze	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	<p>komisja pojednawcza powinna dążyć, aby załatwienie sprawy w drodze ugody.</p> <p>Jeżeli postępowanie przed komisją pojednawczą nie doprowadziło do zawarcia ugody, komisja na żądanie pracownika, zgłoszone w terminie 14 dni od dnia zakończenia postępowania pojednawczego, przekazuje niezwłocznie sprawę sądowi pracy. Wniosek pracownika o polubowne załatwienie sprawy przez komisję pojednawczą zastępuje pozew. Pracownik zamiast zgłoszenia tego żądania może wnieść pozew do sądu pracy na zasadach ogólnych</p>	<p>komisje pojednawcze mogą być powoływane w celu polubownego załatwiania sporów o roszczenia pracowników ze stosunku pracy.</p> <p>Niedopuszczalne jest zawarcie ugody, która byłaby sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego</p>

<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>komisję pojednawczą powołują wspólnie pracodawca i zakładowa organizacja związkowa, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa - pracodawca, po uzyskaniu pozytywnej opinii pracowników</p>	<p>członkiem komisji pojednawczej nie może być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osoba zarządzająca, w imieniu pracodawcy, zakładem pracy, 2) główny księgowy, 3) radca prawny, 4) osoba prowadząca sprawy osobowe, zatrudnienia i płac
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>załatwianie sporów o roszczenia pracowników ze stosunku pracy</p>	<p>-</p>
<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>komisja pojednawcza wybiera ze swego grona przewodniczącego komisji oraz jego zastępców i ustala regulamin postępowania pojednawczego.</p>	<p>komisja pojednawcza przeprowadza postępowanie pojednawcze w zespołach składających się co najmniej z 3 członków tej komisji.</p> <p>Wszczyzna ona postępowanie na wniosek pracownika zgłoszony na piśmie lub ustnie do protokołu. Zgłoszenie przez pracownika wniosku do komisji pojednawczej przerywa bieg terminów dla odwołania pracownika od</p>

			decyzji pracodawcy w sprawach wymienionych w ustawie (w art. 264 kp)
8. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 poz. 674)			
8.1.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 22 ust. 1 w zw. z art. 22 pkt 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Rada Rynku Pracy	(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy oraz organem stanowiącym w zakresie ustalania priorytetów wydatkowania środków z rezerwy Krajowego Funduszy Szkoleniowego</p>	<p>w Radzie powołani przedstawiciele reprezentują organizacje i w ich imieniu uczestniczą w jej pracach</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>w skład Rady Rynku Pracy wchodzi osoby powoływane przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, oraz jeden przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujący stronę samorządową.</p> <p>Członków Rady Rynku Pracy powołuje się spośród kandydatów zgłoszonych przez w/w organy i organizacje.</p> <p>Do zgłoszenia organy i organizacje załączają opisy kariery zawodowej kandydata oraz informacje potwierdzające osiągnięcia i doświadczenia w zakresie rynku pracy.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy może powoływać w skład rady rynku pracy trzech przedstawicieli spośród organów jednostek samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej</p>	<p>członek rady rynku pracy może zostać odwołany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na wniosek organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady; 2) z inicjatywy ministra właściwego do spraw pracy po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady. <p>Kadencja Rady trwa 4 lata.</p> <p>Ze środków Funduszu Pracy mogą być finansowane koszty szkoleń członków Rady</p>

		<p>wiedzy i autorytecie w obszarze działania tej rady.</p> <p>Minister właściwy do spraw może zapraszać do udziału w posiedzeniach rady rynku pracy przedstawicieli organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radzie rynku pracy, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć</p>	
	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zakresu działania Rady Rynku Pracy należy w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich; 2) opiniowanie projektu Krajowego Planu Działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji; 3) opiniowanie przedłożonych przez ministra właściwego do spraw pracy priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania; 4) ustalanie w układzie branżowym i regionalnym dodatkowych priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS oraz decydowanie o przeznaczeniu tych środków zgodnie z przyjętymi priorytetami; 5) opiniowanie rocznych sprawozdań z działalności Funduszu Pracy, a także ocena racjonalności gospodarki środkami tego funduszu; 	

		<p>6) realizacja zadań określonych w przepisach o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy;</p> <p>7) opiniowanie projektów ustaw dotyczących promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb działania rad rynku pracy oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy (Dz. U. poz. 630)</p>	
	<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach rady rynku pracy. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.</p> <p>Na wniosek członków rady rynku pracy zamieszkałych poza miejscowością, w której odbywają się obrady rady, koszty ich przejazdów są refundowane ze środków Funduszu</p>	

		Pracy przez ministra właściwego do spraw pracy w wysokości i na zasadach określonych dla podróży krajowej w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej	<p>środki Funduszu Pracy w formie KFS przeznacza się na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania na rzecz rynku pracy m.in. przez dążenie do uzyskania wysokiego poziomu i rozwoju zasobów ludzkich, a w szczególności przez realizację zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym przez ustalanie, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy, priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania</p>
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

8.2.	Podstawa prawna	art. 22 ust. 2 w zw. z art. 22 pkt 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	wojewódzka rada rynku pracy	(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organa opiniodawczo-doradczy marszałka województwa w sprawach polityki rynku pracy	w Radzie powołani przedstawiciele reprezentują organizacje i w ich imieniu uczestniczą w jej pracach
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	w skład wojewódzkiej rady rynku pracy wchodzi osoby powoływane przez marszałka województwa spośród działających na terenie województwa wojewódzkich struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym	członek rady rynku pracy może zostać odwołany: 1) na wniosek organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady;

		<p>związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.</p> <p>Członków Rady powołuje się spośród kandydatów zgłoszonych przez w/w organy i organizacje.</p> <p>Do zgłoszenia organy i organizacje załączają opisy kariery zawodowej kandydata oraz informacje potwierdzające osiągnięcia i doświadczenia w zakresie rynku pracy.</p> <p>Marszałek województwa może powoływać w skład rady rynku pracy trzech przedstawicieli spośród organów jednostek samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej wiedzy i autorytecie w obszarze działania tej rady.</p> <p>Marszałek województwa może zapraszać do udziału w posiedzeniach rady rynku pracy przedstawicieli organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radzie rynku pracy, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć</p>	<p>2) z inicjatywy marszałka województwa po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady.</p> <p>Kadencja Rady trwa 4 lata.</p> <p>Ze środków Funduszu Pracy mogą być finansowane koszty szkoleń członków Rady</p>
	<p>Zakres przedmiotu współpracy z</p>	<p>do zakresu działania wojewódzkich rad rynku pracy należy</p>	

	<p>interesariuszami</p>	<p>w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w województwie; 2) ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy; 3) opiniowanie projektu regionalnego planu działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji; 4) opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego województwa na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez wojewódzkie urzędy pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa i sprawozdań z ich wykorzystania; 5) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie; 6) ocenianie okresowych sprawozdań z działalności wojewódzkich urzędów pracy oraz przedstawianie Radzie Rynku Pracy okresowych sprawozdań i wniosków w sprawach zatrudnienia; 7) delegowanie przedstawicieli do komisji konkursowej dokonującej wyboru kandydata na stanowisko dyrektora 	-
--	--------------------------------	---	---

	<p>wojewódzkiego urzędu pracy;</p> <p>8) opiniowanie wniosków o odwołanie dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy;</p> <p>9) opiniowanie wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców;</p> <p>10) współpraca z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego, w szczególności w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb działania rad rynku pracy oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy (Dz. U. poz. 630)</p>	
Inne (pole opcjonalne)	<p>pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach rady rynku pracy. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.</p>	-

		Na wniosek członków rady rynku pracy zamieszkałych poza miejscowością, w której odbywają się obrady rady, koszty ich przejazdów są refundowane ze środków Funduszu Pracy przez marszałka województwa w wysokości i na zasadach określonych dla podróży krajowej w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej	
8.3.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 21 ust. 3 w zw. z art. 22 ust. 1 ustawy	(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: <ul style="list-style-type: none"> 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez

		partnerów społecznych i agencje zatrudnienia
Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	powiatowa rada rynku pracy	-
Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ opiniodawczo-doradczy starosty w sprawach polityki rynku pracy	w przypadku gdy powiatowy urząd pracy realizuje zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na obszarze przekraczającym granice powiatu, tworzy się jedną powiatową radę zatrudnienia, która jest powoływana przez prezydenta miasta na prawach powiatu lub starostę sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy w porozumieniu z prezydentem miasta na prawach powiatu lub starostą powiatu dotującego
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	w skład powiatowej rady rynku pracy wchodzi osoby powoływane przez starostę spośród działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników	członek rady rynku pracy może zostać odwołany: 1) na wniosek organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady;

		<p>indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.</p> <p>Członków Rady powołuje się spośród kandydatów zgłoszonych przez w/w organy i organizacje.</p> <p>Do zgłoszenia organy i organizacje załączają opisy kariery zawodowej kandydata oraz informacje potwierdzające osiągnięcia i doświadczenia w zakresie rynku pracy.</p> <p>Starosta może powoływać w skład rady rynku pracy trzech przedstawicieli spośród organów jednostek samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej wiedzy i autorycie w obszarze działania tej rady.</p> <p>Starosta może zapraszać do udziału w posiedzeniach rady rynku pracy przedstawicieli organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radzie rynku pracy, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć</p>	<p>2) z inicjatywy starosty po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady.</p> <p>Kadencja Rady trwa 4 lata.</p> <p>Ze środków Funduszu Pracy mogą być finansowane koszty szkoleń członków Rady</p>
--	--	---	--

	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zakresu działania powiatowych rad rynku pracy należy w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie; 2) ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy; 3) opiniowanie projektu regionalnego planu działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji; 4) opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez powiatowe urzędy pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w powiecie i sprawozdań z ich wykorzystania; 5) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w powiecie; 6) ocenianie okresowych sprawozdań z działalności powiatowego urzędu pracy oraz przedstawianie wojewódzkiej radzie rynku pracy okresowych sprawozdań i wniosków w sprawach zatrudnienia; 	-
--	---	--	---

	<p>7) delegowanie przedstawicieli do komisji konkursowej dokonującej wyboru kandydata na stanowisko dyrektora powiatowego urzędu pracy;</p> <p>8) opiniowanie wniosków o odwołanie dyrektora powiatowego urzędu pracy;</p> <p>9) opiniowanie wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców;</p> <p>10) współpraca z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego, w szczególności w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy</p> <p>Nadto powiatowe rady rynku pracy opiniują:</p> <p>1) celowość realizacji programów specjalnych, biorąc pod uwagę w szczególności:</p> <p>a) liczbę osób objętych programem i kryteria doboru tych osób,</p> <p>b) zakładane rezultaty programu specjalnego, w tym przewidywaną efektywność kosztową i zatrudnieniową,</p> <p>c) koszty realizacji programu specjalnego, w tym poszczególnych przedsięwzięć;</p>	
--	---	--

		<p>2) proponowane przez starostę zmiany realizacji programów specjalnych;</p> <p>3) celowość realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, biorąc pod uwagę w szczególności:</p> <p>a) kryteria doboru bezrobotnych,</p> <p>b) zakładane efekty realizacji Programu Aktywizacja i Integracja.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb działania rad rynku pracy oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy (Dz. U. poz. 630)</p>	
	<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach rady rynku pracy. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.</p> <p>Na wniosek członków rady rynku pracy zamieszkałych poza</p>	-

		<p>miejscowością, w której odbywają się obrady rady, koszty ich przejazdów są refundowane ze środków Funduszu Pracy przez starostę, w wysokości i na zasadach określonych dla podróży krajowej w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej</p>	
8.4.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 24 w. z art. 22 pkt ustawy 2	<p>(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia

<p>Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami</p>	<p>zlecenie realizacji usług rynku pracy</p>	<p>-</p>
<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>zlecenie realizacji usług</p>	<p>marszałek województwa lub starosta przy zlecaniu usług rynku pracy zapewnia ich realizację zgodnie z warunkami, trybem i sposobami realizacji usług rynku pracy</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>marszałek województwa lub starosta w ramach środków określonych w budżecie danego samorządu mogą zlecić realizację usług rynku pracy (o których mowa w art. 35 ust. 1):</p> <p>1) jednostkom samorządu terytorialnego;</p> <p>2) organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;</p> <p>3) związkom zawodowym;</p>	<p>-</p>

	<p>4) organizacjom pracodawców;</p> <p>5) instytucjom szkoleniowym;</p> <p>6) agencjom zatrudnienia;</p> <p>7) centrom integracji społecznej</p>	
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>zgodnie z ustawą podstawowymi usługami rynku pracy są:</p> <p>1) pośrednictwo pracy;</p> <p>2) poradnictwo zawodowe;</p> <p>3) organizacja szkoleń.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki realizacji, tryb i sposoby prowadzenia usług rynku pracy przez urzędy pracy, a w części dotyczącej pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES także przez Ochotnicze Hufce Pracy, uwzględniając zakres usług oraz konieczność zapewnienia respektowania praw osób korzystających z usług, ujednoczenie usług rynku pracy realizowanych przez urzędy pracy oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.</p>	<p>zlecenie realizacji usług rynku pracy lub usług i instrumentów rynku pracy nie może dotyczyć:</p> <p>1) spraw podlegających rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej;</p> <p>2) wydatkowania i gospodarowania środkami Funduszu Pracy</p>

		<p>Patrz: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. poz. 667).</p> <p>Zlecenie wykonywania usług rynku pracy odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub przez zakup tych usług, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, przy uwzględnieniu sposobu ich realizacji zgodnie ze standardami usług rynku pracy</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	-	wolontariusze mogą wykonywać świadczenia w zakresie realizacji usług rynku pracy na rzecz podmiotów wykonujących te usługi na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

8.5.	Podstawa prawna	art. 66 a w zw. z art. 22 pkt 3 ustawy	(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	starosta samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy oraz pracodawcami, w celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy inicjuje i realizuje programy specjalne	programy specjalne są realizowane po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	-	-

	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>program specjalny może być realizowany przez powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z pracodawcą lub:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jednostką samorządu terytorialnego; 2) organizacją pozarządową statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy; 3) związkiem zawodowym; 4) organizacją pracodawców; 5) instytucją szkoleniową; 6) agencją zatrudnienia; 7) centrum integracji społecznej 	<p>program specjalny może zostać zlecony:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jednostką samorządu terytorialnego; 2) organizacją pozarządową statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy; 3) związkiem zawodowym; 4) organizacją pracodawców; 5) instytucją szkoleniową; 6) agencją zatrudnienia; 7) centrum integracji społecznej <p>- w przypadku gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie istnieje możliwość realizacji programu specjalnego we własnym zakresie lub 2) zlecenie programu specjalnego zapewni efektywniejszą jego realizację. <p>Przy zlecaniu realizacji programu specjalnego</p>
--	---	--	--

			<p>przepisy art. 24 ust. 1a-4 określające wymagania przy zlecaniu usług rynku pracy stosuje się odpowiednio.</p>
	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>program specjalny - to zespół działań mających na celu dostosowanie posiadanych lub zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz wsparcie zagrożonych likwidacją lub istniejących i tworzonych miejsc pracy</p>	<p>w przypadku gdy elementem programu specjalnego są prace interwencyjne, roboty publiczne lub jednorazowa refundacja kosztów składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, pomoc w tym zakresie jest przyznawana na zasadach pomocy <i>de minimis</i>.</p> <p>Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych, zakres ich stosowania, sposób wyłaniania i doboru uczestników programów oraz sposób finansowania tych programów z Funduszu Pracy, mając na uwadze zgodność wydatkowania środków z zasadami przyznawania pomocy <i>de minimis</i>.</p> <p>Patrz: rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie</p>

			programów specjalnych (Dz. U. poz. 638)
	Inne (pole opcjonalne)		<p>łączna kwota wydatków poniesionych w roku budżetowym na realizację programów specjalnych nie może przekroczyć 10% wysokości środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.</p> <p>Maksymalna wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych w ramach jednego programu specjalnego na działania w przeliczeniu na jednego uczestnika wynosi dziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozpoczęcia programu specjalnego. Łączna kwota wydatków poniesionych na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, związane z realizacją programu specjalnego, nie może przekroczyć 20% wysokości środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na realizację programu specjalnego. W przypadku gdy wysokość środków planowanych na realizację</p>

			programów specjalnych przekracza 10% wysokości środków Funduszu Pracy, określonych w ust. 4, minister właściwy do spraw pracy może, na wniosek starosty, przyznać dodatkowe środki z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy na realizację programów specjalnych. Programy specjalne mogą obejmować okres dłuższy niż rok budżetowy
8.6.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 66 c w zw. z art. 22 pkt 3 ustawy	(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: <ul style="list-style-type: none"> 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez

			partnerów społecznych i agencje zatrudnienia
Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	marszałek województwa inicjuje programy regionalne		programy regionalne mogą być inicjowane na wniosek starostów, wojewódzkiej rady rynku pracy albo wojewódzkiej komisji dialogu społecznego
Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	-		-
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	-		-
Zakres przedmiotu współpracy z	-		-

	interesariuszami		
	Inne (pole opcjonalne)	-	<p>program regionalny jest inicjowany na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy dokonanej na podstawie analiz i prognoz dotyczących w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin; 2) zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje na regionalnym rynku pracy; 3) mobilności siły roboczej. <p>Program ten realizowany jest przez wojewódzki urząd pracy w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy.</p> <p>Programy regionalne są finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz mogą być wspierane innymi środkami.</p>

			Marszałek województwa monitoruje realizację programu regionalnego w poszczególnych powiatach, w tym wdrażanie działań niezbędnych do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego
8.7.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 66 d w zw. z art. 22 pkt 3 ustawy	(art. 22 ustawy) polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: <ul style="list-style-type: none"> 1) działalności rad rynku pracy; 2) partnerstwa lokalnego; 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z	zlecenia wykonania działań aktywizacyjnych	działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest ustalony

	interesariuszami		odpowiedni profil pomocy
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	marszałek województwa w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	marszałek województwa w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia	<p>Zgodnie z dyspozycją ustawy prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej ((Dz. U. z 2013 r. poz. 672 i wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.</p> <p>Wpisowi do rejestru podlega również wykonywanie tych usług przez jednostki samorządu terytorialnego, szkoły wyższe, stowarzyszenia, fundacje, organizacje społeczne i zawodowe oraz inne organizacje,</p>

		których statutowym celem jest świadczenie tych usług
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	usługa pośrednictwa pracy	<p>zgodnie z ustawa (art. 18 ust. 1 pkt 1) pośrednictwa pracy, polegających w szczególności na:</p> <p>a) udzielaniu pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,</p> <p>b) pozyskiwaniu i upowszechnianiu ofert pracy,</p> <p>c) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,</p> <p>d) informowaniu kandydatów do pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,</p> <p>e) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów osób poszukujących odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z pracodawcami,</p> <p>f) kierowaniu osób do pracy za granicą u</p>

			pracodawców zagranicznych
	Inne (pole opcjonalne)	-	<p>za wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia przysługuje wynagrodzenie określone w umowie.</p> <p>Marszałek województwa przesyła ministrowi właściwemu do spraw pracy informację o:</p> <p>1) przeprowadzonej w województwie procedurze zlecenia działań aktywizacyjnych, niezwłocznie po jej zakończeniu;</p> <p>2) zakresie i efektywności zleconych działań aktywizacyjnych i ich wpływie na regionalny i powiatowe rynki pracy, niezwłocznie po zakończeniu realizacji umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych;</p> <p>3) wynikach kontroli powiatowych urzędów pracy oraz agencji zatrudnienia w zakresie przestrzegania postanowień umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych</p>

9. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 z późn. zm.)

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
9.1.	Podstawa prawna	art. 2 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 in. ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	działalność lobbingowa w procesie stanowienia prawa	działalnością lobbingową jest każde działanie prowadzone metodami prawnie dozwolonymi zmierzające do wywarcia wpływu na organy władzy publicznej w procesie stanowienia prawa
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	z chwilą udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej wykazów prac legislacyjnych, albo - w przypadku gdy projekt nie był zawarty w żadnym z tych wykazów - z chwilą udostępnienia projektu w Biuletynie Informacji Publicznej, każdy może zgłosić zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy, projektem ustawy lub projektem rozporządzenia	Prezes Rady Ministrów i ministrowie prowadzą odpowiednio wykazy prac legislacyjnych. Podmiot dokonujący zgłoszenia określa m.in. interes, który w odniesieniu do danej regulacji zamierza chronić, oraz rozwiązanie prawne, o

			<p>którego uwzględnienie będzie zabiegać.</p> <p>Po wniesieniu projektu ustawy do Sejmu może zostać przeprowadzone, na zasadach określonych w regulaminie Sejmu, wysłuchanie publiczne dotyczące tego projektu. Podmiot, który zgłosił zainteresowanie pracami nad projektem ustawy, może, na zasadach określonych w regulaminie Sejmu, wziąć udział w wysłuchaniu publicznym dotyczącym tego projektu.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za opracowanie projektu rozporządzenia może przeprowadzić wysłuchanie publiczne dotyczące tego projektu</p>
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	zgodnie z ustawą każdy może zgłosić zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy, projektem ustawy lub projektem rozporządzenia	-
	Zakres przedmiotu współpracy z	zgodnie z ustawą każdy może zgłosić zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy, projektem	-

	interesariuszami	ustawy lub projektem rozporządzenia	
	Inne (pole opcjonalne)	-	działalność lobbingowa prowadzona na rzecz osób trzecich w celu uwzględnienia w procesie stanowienia prawa interesów tych osób wymaga może być wykonywana po uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową. Podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową jest obowiązany doręczyć organowi władzy publicznej lub pracownikowi urzędu obsługującego organ władzy publicznej, przed którym występuje, zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową oraz oświadczenie wskazujące podmioty, na rzecz których wykonuje tę działalność
10.	Nazwa ustawy: ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (Dz. U. Nr 62, poz. 688 z późn. zm.);		
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

10.1.	Podstawa prawna	art. 2 ustawy w zw. z art. 118 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	zgodnie z treścią ustawy grupa obywateli polskich, licząca co najmniej 100000 osób, mających prawo wybierania do Sejmu, może wystąpić z inicjatywą ustawodawczą przez złożenie podpisów pod projektem ustawy	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	uprawnienie do wystąpienia z inicjatywą legislacyjną przez złożenie podpisów pod projektem ustawy	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	grupa obywateli polskich, licząca co najmniej 100000 osób, mających prawo wybierania do Sejmu	czynności związane z przygotowaniem projektu ustawy, jego rozpowszechnianiem, kampanią promocyjną, a także organizacją zbierania podpisów obywateli popierających projekt, wykonuje komitet inicjatywy ustawodawczej. Kampania promocyjna służy

			<p>przedstawianiu i wyjaśnianiu przez komitet treści projektu ustawy, stanowiącego przedmiot inicjatywy ustawodawczej.</p> <p>Komitet może utworzyć grupa co najmniej 15 obywateli polskich, którzy mają prawo wybierania do Sejmu i złożyli pisemne oświadczenie o przystąpieniu do komitetu.</p> <p>W imieniu i na rzecz komitetu występuje pełnomocnik komitetu lub jego zastępca, wskazani w pisemnym oświadczeniu pierwszych 15 osób tworzących komitet. Komitet posiada osobowość prawną</p>
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	-	<p>projekt ustawy nie może dotyczyć spraw, dla których Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zastrzega wyłączną właściwość innym podmiotów, którym przysługuje inicjatywa ustawodawcza</p>
	Inne (pole opcjonalne)		<p>projekt ustawy wniesiony do Marszałka Sejmu powinien odpowiadać wymogom zawartym w Konstytucji i Regulaminie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawie o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli</p> <p>Wniesienie projektu ustawy nie stanowi</p>

			<p>przeszkody do wniesienia innego projektu, w tym także przez grupę obywateli, w tej samej sprawie.</p> <p>Projekt ustawy, w stosunku do którego postępowanie ustawodawcze nie zostało zakończone w trakcie kadencji Sejmu, w której został wniesiony, jest rozpatrywany przez Sejm następnej kadencji bez potrzeby ponownego wniesienia projektu ustawy. W takim wypadku Marszałek Sejmu zarządza ponowne drukowanie projektu ustawy oraz jego doręczenie posłom</p>
11.	Nazwa ustawy: U c h w a ł a Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 stycznia 2012 r., poz. 32) ³⁰		
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

³⁰ Przyjmuje się, że Uchwała ta ma moc prawną równą ustawie.

11.1.	Podstawa prawna	art. 154 Uchwały	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	<p>zgodnie z dyspozycją art. 150 ust. 4. Uchwały Prezydium komisji może zwrócić się do właściwych organów, instytucji i organizacji o przedstawienie stanowiska w sprawie wniosku lub uwagi wypowiedzianej przez posła w toku posiedzenia komisji sejmowej.</p> <p>Odpowiednio zgodnie z treścią art. art. 174 Uchwały wypowiedziane przez posłów w toku posiedzenia Sejmu wnioski i uwagi podlegają wnikliwemu rozpatrzeniu przez właściwe organy państwowe, instytucje i organizacje. W takiej sytuacji Marszałek Sejmu może zwrócić się do właściwych organów, instytucji i organizacji o przedstawienie stanowiska w sprawie wniosku lub uwagi wypowiedzianej przez posła w toku posiedzenia Sejmu.</p> <p>Zgodnie z dyspozycją art. 154 ust. 3 Uchwały w posiedzeniu komisji, na zaproszenie prezydium komisji lub jej przewodniczącego, mogą uczestniczyć przedstawiciele organizacji zawodowych i społecznych oraz eksperci komisji, a także inne osoby</p>	<p>na wypowiedziane przez posłów w toku posiedzenia komisji wnioski i uwagi</p>

			uczestniczący w posiedzeniu przedstawiciele organów państwowych, instytucji i organizacji udzielają odpowiedzi na tym samym lub najbliższym posiedzeniu komisji; w uzasadnionych wypadkach odpowiedź ta może być udzielona w formie pisemnej; o treści nadesłanych odpowiedzi przewodniczący komisji informuje komisję na najbliższym posiedzeniu
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	prawo do zajęcia stanowiska	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	-	-

	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	prawo do zajęcia stanowiska w sprawie wniosku lub uwagi wypowiedzianej przez posła w toku posiedzenia właściwej komisji sejmowej	-
	Inne (pole opcjonalne)	zgodnie z dyspozycją art. 36 Uchwały rozpatrywanie ustaw (uchwał), których przyjęcie może powodować zmiany w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego, obejmuje zasięganie opinii organizacji samorządowych, tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Takie organizacje samorządowe mają prawo do przedstawienia opinii. Opinie dostarcza się odpowiednio członkom komisji sejmowych bądź wszystkim posłom. Przedstawiciele samorządów mają prawo do zaprezentowania opinii na posiedzeniu komisji sejmowych	-
12. Nazwa ustawy: Uchwała n r 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (Monitor Polski poz. 979) ³¹			

³¹ Rada Ministrów, wykonując ustanowione dla niej w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawach zadania i kompetencje, rozpatruje sprawy i podejmuje rozstrzygnięcia w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392) oraz w niniejszej uchwale.

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
12.1.	Podstawa prawna	<p>§ 24 ust. 3 w zw. z § 28 ust. 2 pkt 2 oraz pkt 4 w zw. z § 102 ust. 1 i 2 Uchwały</p> <p>§ 36 oraz 38 Uchwały</p>	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	<p>przed rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu dokumentu rządowego, oraz projektu założeń projektu ustawy organ wnioskujący dokonuje oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych. Zakres dokonywania oceny ustala się w zależności od rodzaju dokumentu oraz przedmiotu i zasięgu oddziaływania projektowanych regulacji. Ocena skutków regulacji (OSR), która przedstawia</p> <p>wyniki oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych aktu normatywnego zawiera w szczególności informacje o konsultacjach przeprowadzonych przed opracowaniem projektu, a także o zakresie konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w tym o obowiązku zasięgnięcia opinii określonych podmiotów wynikającym z przepisów odrębnych. OSR projektu ustawy albo projektu rozporządzenia, który nie jest przedstawiany do konsultacji publicznych, zawiera wskazanie przyczyn rezygnacji z prowadzenia konsultacji</p>	

		<p>publicznych.</p> <p>Na podstawie § 36 Uchwały upoważniony do opracowania, prowadzenia procesu uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania oraz wnoszenia do rozpatrzenia projektu dokumentu rządowego organ publiczny, <i>przez Uchwałę określony jako organ wnioskujący</i>:</p> <p>a) biorąc pod uwagę treść projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia,</p> <p>b) a także uwzględniając inne okoliczności, w tym znaczenie projektu oraz przewidywane skutki społeczno-gospodarcze, stopień jego złożoności oraz jego pilność,</p> <p>- przedstawia projekt do konsultacji publicznych, w tym może skierować projekt do organizacji społecznych lub innych zainteresowanych podmiotów albo instytucji w celu przedstawienia ich stanowiska.</p> <p>Zgodnie z dyspozycją § 38 Uchwały w przypadkach określonych w odrębnych przepisach projekt dokumentu rządowego przekazuje się do zaopiniowania podmiotom</p>	<p>organ w takim wypadku wykonywa te działania uwzględniając wytyczne w zakresie prowadzenia konsultacji publicznych, jeżeli zostały ustalone przez Radę Ministrów lub jej organ pomocniczy. Zasadę tę stosuje się także do innych dokumentów rządowych niż te wymienione w § 36 Uchwały</p> <p>w rozumieniu niniejszej uchwały projektem</p>
--	--	---	---

	<p>wskazanych w tych przepisach, w szczególności projekt, którego przepisy dotyczą problematyki objętej zakresem działania komisji wspólnej Rządu i przedstawicieli samorządu terytorialnego, kościołów, partnerów społecznych lub innych podmiotów, przekazuje się do zaopiniowania właściwej komisji wspólnej</p>	<p>dokumentu rządowego jest projekt:</p> <p>a) ustawy;</p> <p>b) aktu normatywnego Rady Ministrów;</p> <p>c) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów lub ministra;</p> <p>d) zarządzenia Prezesa Rady Ministrów.</p> <p>2. W rozumieniu niniejszej uchwały projektem dokumentu rządowego jest także projekt:</p> <p>a) założeń projektu ustawy;</p> <p>b) innego dokumentu, w szczególności strategii, programu, sprawozdania, informacji, stanowiska Rządu do pozarządowego projektu ustawy lub innego stanowiska, przewidzianego w obowiązujących przepisach, zleconego przez Radę Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów albo przygotowywanego za jego zgodą w celu przedstawienia Radzie Ministrów</p>
<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>możliwość zajęcia stanowiska/wyrażenia opinii, a w przypadku wskazanym w odrębnych przepisach obowiązek zaopiniowania</p>	<p>Zgodnie z § 43 Uchwały organ wnioskujący zajmuje stanowisko wobec:</p> <p>1) uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień</p>

		<p>projektu dokumentu rządowego;</p> <p>2) uwag zgłoszonych w opinii o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej;</p> <p>3) opinii Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów;</p> <p>4) opinii innych podmiotów, do których skierował projekt dokumentu rządowego do zaopiniowania.</p> <p>Organ wnioskujący może zorganizować konferencję uzgodnieniową, jeżeli uzna, że jej przeprowadzenie przyczyni się do właściwego prowadzenia uzgodnień lub opiniowania projektu dokumentu rządowego, w szczególności w przypadku zgłoszenia do projektu licznych uwag.</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>uwzględniając wytyczne w zakresie prowadzenia konsultacji publicznych, jeżeli zostały ustalone przez Radę Ministrów lub jej organ pomocniczy</p>	<p>w niektórych przypadkach projekt dokumentu jest obligatoryjnie konsultowany, o ile wynika to z przepisów odrębnych. Przepisy te rozstrzygają także o reprezentatywności</p>

	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>organ kieruje projekt dokumentu rządowego do zaopiniowania do podmiotów, których zakresu działania dotyczy projekt</p>	<p>Postępowanie z projektami umowy międzynarodowej, instrukcji negocjacyjnej i innych dokumentów związanych z zawieraniem i wypowiedaniem umów międzynarodowych regulują odrębne przepisy.</p> <p>do opracowania, prowadzenia procesu uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania oraz wnoszenia do rozpatrzenia projektu dokumentu rządowego jest uprawniony:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) członek Rady Ministrów, stosownie do zakresu swojej właściwości, 2) Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, 3) inny podmiot, jeżeli: <ol style="list-style-type: none"> a) został upoważniony przez Prezesa Rady Ministrów, b) upoważnienie do opracowania, prowadzenia procesu uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania oraz wnoszenia do rozpatrzenia projektu dokumentu rządowego wynika z przepisów odrębnych, w szczególności upoważniony w tym zakresie pełnomocnik
--	---	---	---

			Rządu
	Inne (pole opcjonalne)	-	<p>zgodnie z postanowieniem § 153 Uchwały przygotowując Ocenę Skutków Regulacji ex post, członek Rady Ministrów może przedstawić jej projekt do konsultacji, w szczególności podmiotom reprezentującym adresatów ustawy, lub wystąpić o opinie innych organów, instytucji lub organizacji</p> <p>Ocena ta zawiera w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa, i jej zakresu przedmiotowego; 2) zwięzłe przedstawienie zakładanych celów ustawy wraz z określeniem stopnia ich dotychczasowej realizacji; 3) zwięzłe przedstawienie środków zmierzających do osiągnięcia celów, o których mowa w pkt 2, wraz z oceną ich funkcjonowania; 4) zwięzłe porównanie przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych ustawy z faktycznie występującymi w odniesieniu do

			<p>poszczególnych grup jej adresatów;</p> <p>5) zestawienie problemów związanych z funkcjonowaniem ustawy, w szczególności zgłaszanych przez jej adresatów, wraz ze stanowiskiem członka Rady Ministrów;</p> <p>6) wnioski a także rekomendację członka Rady Ministrów w kwestii ewentualnej konieczności podjęcia działań korygujących, w szczególności przeprowadzenia nowelizacji ustawy</p>
13. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301);			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 5 ust. 1 i 2 w zw. z art. 2 ust. 1 i 6 ustawy	-

13.1.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, który przeznaczają się na realizację przedsięwzięć, przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa, zgodnie ze złożonym przez dane sołectwo wnioskiem	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	Partycypacyjny, prawo zgłoszenia wniosku przez 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	warunkiem przyznania w danym roku budżetowym środków z funduszu jest złożenie do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przez sołectwo wniosku. Wniosek danego sołectwa uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołectwej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa	-
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	realizacja przedsięwzięć, przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa, które są zadaniami własnymi gminy, służyć mają poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy	środki funduszu mogą być także przeznaczone na pokrycie wydatków na działania zmierzające do usunięcia skutków klęski żywiołowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.

			<p>U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.).</p> <p>Wysokość środków przypadających na dane sołectwo oblicza się według wzoru określonego w ustawie.</p> <p>Sołectwa mogą realizować wspólne przedsięwzięcia. W takim przypadku każde z sołectw zamierzających wspólnie realizować przedsięwzięcie odrębnie uchwała wniosek</p>
	Inne (pole opcjonalne)	-	-
14. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 706.)			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 2 ust. 1 ustawy	-
14.1.			

Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	referendum lokalne ³²	referendum polega na udzieleniu na urzędowej karcie do głosowania pozytywnej lub negatywnej odpowiedzi na postawione pytanie lub pytania w zakresie spraw określonych w ust. 1 i 2 albo na dokonaniu wyboru pomiędzy zaproponowanymi wariantami
Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	Wynik referendum jest rozstrzygający, jeżeli za jednym z rozwiązań w sprawie poddanej pod referendum oddano więcej niż połowę ważnych głosów. Jednakże wynik referendum gminnego w sprawie samoopodatkowania się mieszkańców na cele publiczne jest rozstrzygający, jeżeli za samoopodatkowaniem oddano co najmniej 2/3 ważnych głosów ³³	-
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i	w referendum mają prawo brać udział osoby stale zamieszkujące na obszarze danej jednostki samorządu	referendum przeprowadza się z inicjatywy organu stanowiącego danej jednostki

³² Referendum jest, odpowiednio do wspólnoty samorządowej, której spraw dotyczy:

- 1) referendum gminnym w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 i 645),
- 2) referendum powiatowym w rozumieniu ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 i 645),
- 3) referendum wojewódzkim w rozumieniu ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 i 645).

³³ Referendum jest ważne, jeżeli wzięło w nim udział co najmniej 30% uprawnionych do głosowania. Jednakże referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego pochodzącego z wyborów bezpośrednich jest ważne w przypadku, gdy udział w nim wzięło nie mniej niż 3/5 liczby biorących udział w wyborze odwoływanego organu.

	zasad powoływania interesariuszy	terytorialnego, posiadające czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego tej jednostki	samorządu terytorialnego lub na wniosek co najmniej: 1) 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy albo powiatu; 2) 5% uprawnionych do głosowania mieszkańców województwa ³⁴ . W sprawach odwołania organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji rozstrzyga się wyłącznie w drodze referendum przeprowadzonego na wniosek mieszkańców. Jednakże referendum w sprawie odwołania wójta (burmistrza, prezydenta miasta) może być przeprowadzone także z inicjatywy rady gminy

³⁴ Z inicjatywą przeprowadzenia referendum na wniosek mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego wystąpić może:

1) grupa co najmniej 15 obywateli, którym przysługuje prawo wybierania do organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego, a w odniesieniu do referendum gminnego - także pięciu obywateli, którym przysługuje prawo wybierania do rady gminy;

2) statutowa struktura terenowa partii politycznej działająca w danej jednostce samorządu terytorialnego;

3) organizacja społeczna posiadająca osobowość prawną, której statutowym terenem działania jest co najmniej obszar danej jednostki samorządu terytorialnego.

Z inicjatywą przeprowadzenia referendum na wniosek mieszkańców gminy w sprawie utworzenia, połączenia, podziału i zniesienia gminy oraz ustalenia granic gminy wystąpić może jedynie grupa co najmniej 15 obywateli, którym przysługuje prawo wybierania do rady gminy.

Ustawa określa te podmioty jako inicjatorzy referendum.

<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>w referendum lokalnym mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę:</p> <p>1) w sprawie odwołania organu stanowiącego tej jednostki;</p> <p>2) co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki;</p> <p>3) w innych istotnych sprawach, dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących tę wspólnotę.</p> <p>2. Przedmiotem referendum gminnego może być również:</p> <p>1) odwołanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta);</p> <p>2) samoopodatkowanie się mieszkańców na cele publiczne mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy</p>	<p>-</p>
<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>Referendum poprzedza kampania referendalna. Służy ona wyjaśnieniu przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, który zarządził referendum, istoty problemów rozstrzyganych w referendum, treści postawionych pytań i wariantów, a także prezentowaniu stanowiska inicjatora referendum oraz partii politycznych, zrzeczeń i mieszkańców w sprawie poddanej pod referendum.</p>	

		<p>Zgromadzenia mieszkańców organizowane w ramach kampanii referendalnej nie podlegają przepisom ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. - Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2013 r. poz. 397)</p>	<p>referendum przeprowadza się w dzień wolny od pracy najpóźniej w 50 dniu od dnia opublikowania postanowienia komisarza wyborczego w tej sprawie albo od dnia uprawomocnienia się wyroku sądu administracyjnego uwzględniającego skargę.</p> <p>Koszty referendum pokrywa się z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, której dotyczy referendum³⁵. Nie dotyczy to czynności wykonywanych przez komisarza wyborczego. Wydatki komisarza wyborczego związane z organizacją i przeprowadzeniem referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego przed</p>
--	--	---	--

³⁵ W przypadku referendum wojewódzkiego lub referendum powiatowego środki na podstawie kalkulacji kosztów referendum ponoszonych przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego przekazywane są z budżetu, o którym mowa w ust. 1, nie później niż na 20 dni przed dniem referendum.

			upływem kadencji pokrywane są z budżetu państwa, z części dotyczącej Krajowego Biura Wyborczego
15. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.)			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
15.1.	Podstawa prawna	art. 1 ust. 1 w zw. z art. 3 ustawy	preambuła do ustawy głosi, iż w celu stworzenia warunków do pełnej realizacji gwarantowanej przepisami Konstytucji wolności zrzeszania się zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych, umożliwienia obywatelom równego, bez względu na przekonania, prawa czynnego uczestniczenia w życiu publicznym i wyrażania zróżnicowanych poglądów oraz realizacji indywidualnych zainteresowań, a także uwzględniając tradycje i powszechnie uznawany dorobek ruchu stowarzyszeniowego

Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	obywatele polscy realizują prawo zrzeszania się w stowarzyszeniach, zgodnie z przepisami Konstytucji oraz porządkiem prawnym określonym w ustawach ³⁶	prawo zrzeszania się w stowarzyszeniach może podlegać ograniczeniom przewidzianym jedynie przez ustawy, niezbędnym do zapewnienia interesów bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego oraz ochrony zdrowia lub moralności publicznej albo ochrony praw i wolności innych osób
Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	Zgodnie z dyspozycją art. 1 ust. 3 stowarzyszenia mają prawo wypowiedania się w sprawach publicznych	uprawnienie to należy w kontekście prowadzonej analizy z łączyć także z treścią z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782) ³⁷
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania	prawo tworzenia stowarzyszeń przysługuje obywatelom polskim mającym pełną zdolność do czynności prawnych i	cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą zrzeszać się w stowarzyszeniach, zgodnie z

³⁶ Osoby w liczbie co najmniej piętnastu, pragnące założyć stowarzyszenie, uchwalają statut stowarzyszenia i wybierają komitet założycielski. Taką formę zrzeszania się należy odróżnić od tzw. stowarzyszenia zwykłego, które nie posiada osobowości prawnej i zakładane są przez co najmniej 3 osoby.

³⁷ Zgodnie z treścią przywołanej ustawy każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystaniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie. Każdemu przysługuje, co do zasady prawo dostępu do informacji publicznej oraz jej wykorzystania. Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

	<p>interesariuszy</p>	<p>niepozbawionym praw publicznych.</p> <p>Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą należeć do stowarzyszeń i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie zarządu stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych.</p> <p>Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do stowarzyszeń według zasad określonych w ich statutach, bez prawa udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz stowarzyszenia. Jeżeli jednak jednostka organizacyjna stowarzyszenia zrzesza wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki</p>	<p>przepisami obowiązującymi obywateli polskich.</p> <p>Cudzoziemcy niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą wstępować do stowarzyszeń, których statuty przewidują taką możliwość.</p>
--	------------------------------	---	---

<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych³⁸.</p> <p>Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności</p>	<p>tworzenie stowarzyszeń przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa ich członków wobec władz stowarzyszenia jest zakazane.</p> <p>Nikogo nie wolno zmuszać do udziału w stowarzyszeniu lub ograniczać jego prawa do wystąpienia ze stowarzyszenia. Nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do stowarzyszenia albo pozostawania poza nim</p>
<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>stowarzyszenia mogą należeć do organizacji międzynarodowych na warunkach określonych w ich statutach, jeżeli nie narusza to zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.</p> <p>Stowarzyszenia międzynarodowe mogą być tworzone na</p>	

³⁸ przepisom ustawy nie podlegają:

- 1) organizacje społeczne działające na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną,
- 2) kościoły i inne związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne,
- 3) organizacje religijne, których sytuacja prawna jest uregulowana ustawami o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, działające w obrębie tych kościołów i związków,
- 4) komitety wyborcze utworzone w związku z wyborami do Sejmu, do Senatu, wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego lub wyborami do organów samorządu terytorialnego,
- 5) partie polityczne.

		terytorium Rzeczypospolitej Polskiej według zasad określonych w ustawie	<p>Obowiązujące przepisy prawne przewidują także inne formy zrzeszania się obywateli i ich organizacji np. opisywana już ustawa o organizacjach pracodawców czy też o izbach gospodarczych etc.</p> <p>Inna prawnie dozwoloną formą działalności są przepisy regulujące działalność fundacji</p>
16. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 637);			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 2, 3, 4, 5, 6 i nast. ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z	radcowie prawni zorganizowani są na zasadach samorządu zawodowego. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór	art. 17 Konstytucji w ustępie 1. przesądza:

16.1.	interesariuszami	nad działalnością samorządu w zakresie i formach określonych ustawą	<p>W drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.</p> <p>Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z 7 maja 2002 r. (w sprawie SK 20/00) orzekł m. in.: że “Zawód zaufania publicznego” to zawód polegający na obsłudze osobistych potrzeb ludzkich, wiążący się z przyjmowaniem informacji dotyczących życia osobistego i zorganizowany w sposób uzasadniający przekonanie społeczne o właściwym dla interesów jednostki wykorzystywaniu tych informacji przez świadczących usługi. Wykonywanie zawodu zaufania publicznego określone jest dodatkowo normami etyki zawodowej, szczególną treścią ślubowania, tradycją korporacji zawodowej czy szczególnym charakterem wykształcenia wyższego i uzyskanej specjalizacji (aplikacja) (P. Sarnecki: Pojęcie zawodu zaufania publicznego (art.</p> <p>17 ust. 1 Konstytucji) na przykładzie adwokatury, w: L. Garlicki (red.), Konstytucja-Wybory-Parlament. Studia ofiarowane</p>
-------	-------------------------	---	--

			<p>Zdzisławowi Jaroszowi, Warszawa 2000, Liber, s. 155 i nast.).</p> <p>Innym istotnym orzeczeniem jest wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2 lipca 2007 r. (sprawa K 41/05):. Trybunał stwierdził w nim:</p> <p>Po pierwsze, „zawód zaufania publicznego” to zawód polegający na obsłudze osobistych potrzeb ludzkich, wiążący się z przyjmowaniem informacji dotyczących życia osobistego i zorganizowany w sposób uzasadniający przekonanie społeczne o właściwym dla interesów jednostki wykorzystywaniu tych informacji przez świadczących usługi.</p> <p>Po drugie, wykonywanie zawodu zaufania publicznego określane jest dodatkowo normami etyki zawodowej, szczególną treścią ślubowania, tradycją korporacji zawodowej czy szczególnym charakterem wykształcenia wyższego i uzyskanej specjalizacji (aplikacja). Ustawodawca ma prawo uzależniać prawo wykonywania zawodu zaufania publicznego od spełnienia przez zainteresowanego określonych warunków dotyczących np. jego</p>
--	--	--	---

			<p> kwalifikacji zawodowych i moralnych, w tym wymagania cechy „nieskazitelnego charakteru” i „rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu”. </p> <p> Po trzecie, przymiot zawodu „zaufania publicznego”, jaki charakteryzuje zawody poddane unormowaniom art. 17 ust. 1 Konstytucji, polega nie tylko na objęciu zakresem ich wykonywania pieczy nad prowadzeniem spraw lub ochroną wartości (dóbr) o zasadniczym i (najczęściej) osobistym znaczeniu dla osób korzystających z usług w sferze zawodów zaufania publicznego. </p> <p> Nie wyczerpuje się też w podejmowaniu ważnych – w wymiarze publicznym – czynności zawodowych, wymagających profesjonalnego przygotowania, doświadczenia, dyskrecji oraz taktu i kultury osobistej (patrz: Biuro Analiz i Dokumentacji, Kancelaria Senatu, „Zawody zaufania publicznego, zawody regulowane oraz wolne zawody. Geneza, funkcjonowanie i aktualne problemy”, Opracowania tematyczne OT-625, Listopad 2013) </p>
--	--	--	---

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>radcowie prawni zorganizowani są na zasadach samorządu zawodowego. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad działalnością samorządu w zakresie i formach określonych ustawą</p>	<p>-</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>ustawa określa cechy kwalifikujące dany zawód, jako zawód zaufania publicznego</p>	<p>do zadań powierzonych samorządom zawodów zaufania publicznego należy:</p> <p>a) reprezentowanie interesów danego zawodu wobec instytucji państwa;</p> <p>b) nadzór nad należytym wykonywaniem zawodu przez członków korporacji, w tym dbałość o reglamentowanie dostępu do zawodu oraz prowadzenie rejestrów osób mających prawo wykonywania danego zawodu;</p> <p>c) kształtowanie zasad i czuwanie nad etyką wykonywania zawodu, w tym ustalanie zasad deontologii zawodowej;</p> <p>d) sprawowanie sądownictwa dyscyplinarnego wobec członków korporacji;</p> <p>e) doskonalenie zawodowe członków korporacji i określanie programów kształcenia</p>

			<p>w</p> <p>danym zawodzie</p> <p>(patrz: Paweł Antkowiak, Polskie i europejskie standardy wykonywania wolnych zawodów, w: Przegląd Politologiczny, 2013, Nr 1, s. 132)</p>
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej, z wyjątkiem występowania w charakterze obrońcy w postępowaniu karnym i w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe.</p> <p>Świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed urzędami i sądami w charakterze pełnomocnika lub obrońcy</p>	<p>wykonywanie tych czynności jest zastrzeżone dla osób posiadających uprawnienia radcy prawnego.</p> <p>Analogicznie ma to miejsce dla innych zawodów zaufania publicznego</p>	
Inne (pole opcjonalne)	-	<p>prezisi Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego zajmują wspólne stanowisko w wielu sprawach. Jest co najmniej 17 takich samorządów. Samorzady te współdziałają też w ujęciu regionalnym, np.: Przedstawiciele Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego Mazowsza: adwokatów, aptekarzy, architektów, biegłych rewidentów, doradców</p>	

			<p>podatkowych, diagnostów laboratoryjnych, inżynierów budownictwa, komorników, kuratorów sądowych, lekarzy i lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, notariuszy, pielęgniarek i położnych, psychologów, radców prawnych, rzeczników patentowych, urbanistów zajęli wspólne stanowisko dotyczące „deregulacji”. Mazowieckie FORUM jest strukturą dobrowolnie zrzeszonych samorządów powstałych na mocy art.17 Konstytucji RP. Kierowanie Mazowieckim FORUM - przyjęło zasadę tzw. "Prezydencji" na okres 1 roku przez poszczególne samorzady</p>
17. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979 z późn. zm.)			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

17.1.	Podstawa prawna	art. 3 b ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	<p>dyplomy mistrza i świadectwa czeladnicze mogą być wydawane przez izby rzemieślnicze osobom, które złożyły stosowne egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi izb rzemieślniczych.</p> <p>Podstawę przeprowadzania egzaminów w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, stanowią wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach</p>	<p>uprawnienie do przeprowadzania egzaminów w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego nie uchybia uprawnieniu do przeprowadzania przez izby rzemieślnicze egzaminów w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła dla którego Związek Rzemiosła Polskiego opracował standardy wymagań egzaminacyjnych</p>
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	-	-

<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>1) wydawanie dyplomów mistrza i świadectw czeladniczych przez izby rzemieślnicze osobom, które złożyły stosowne egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi izb rzemieślniczych</p> <p>2) nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych sprawowany przez Związek Rzemiosła Polskiego przez:</p> <p>a) przeprowadzanie, zgodnie z planem nadzoru, co najmniej raz w roku kontroli działalności komisji egzaminacyjnych,</p> <p>b) rozpatrywanie nieuwzględnionych przez izbę rzemieślniczą skarg kandydatów dotyczących prawidłowości przeprowadzenia egzaminu,</p> <p>c) analizowanie wyników egzaminów oraz formułowanie</p>	<p>osoby wykonujące czynności z zakresu nadzoru mają prawo wstępu w charakterze obserwatora na egzamin, po uprzednim powiadomieniu właściwej izby rzemieślniczej, oraz wglądu do prowadzonej przez komisję egzaminacyjną dokumentacji komisji. Osoby te mogą wydawać komisjom egzaminacyjnym zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności nadzoru. Komisja egzaminacyjna w ciągu 7 dni od otrzymania zaleceń może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do Związku Rzemiosła Polskiego. W przypadku</p>

		<p>wniosków</p> <p>minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, określa, w drodze rozporządzenia³⁹, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki i tryb</p>	<p>niewwzględnienia zastrzeżeń przez Związek Rzemiosła Polskiego komisja egzaminacyjna jest obowiązana powiadomić Związek Rzemiosła Polskiego o realizacji zaleceń w terminie 30 dni.</p> <p>W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności komisji egzaminacyjnych Związek Rzemiosła Polskiego może wezwać komisję do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie, a w przypadku nieusunięcia uchybień - odwołać osoby wchodzące w skład komisji lub cały skład komisji albo unieważnić egzamin w całości lub w części.</p>
--	--	---	--

³⁹ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 2012 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 1117).

		wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich (Europass), a także sposobów wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności	
	Inne (pole opcjonalne)	-	<p>Izba rzemieślnicza określa wysokość opłaty za egzaminy uwzględniając jako podstawę kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłaszanego przez Prezesa</p> <p>Głównego Urzędu Statystycznego, z tym że wysokość opłaty nie może przekroczyć:</p> <p>a) za egzamin mistrzowski - 40% podstawy,</p> <p>b) za egzamin czeladniczy - 20% podstawy,</p> <p>c) za egzamin sprawdzający - 15 % podstawy.</p> <p>Izba rzemieślnicza może zwolnić w całości lub w części osobę przystępującą do egzaminu z</p>

			opłaty
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
17.2.	Podstawa prawna	art. 3 ust. 5 i 6 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	rzemieślnicy zatrudniający pracowników w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle obowiązani są spełniać warunki określone odrębnymi przepisami oraz być członkami jednej z organizacji (cechu lub izby rzemieślniczej)	nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego w rzemiośle pracowników młodocianych sprawuje izba rzemieślnicza lub z jej upoważnienia cech, właściwe ze względu na siedzibę rzemieślnika ⁴⁰
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	-	-

⁴⁰ Teza. Młodociani zatrudnieni u pracodawców będących rzemieślnikami, zdają egzamin (w tym czeladniczy) przed komisją egzaminacyjną izby rzemieślniczej. Odrębnym zagadnieniem jest zatem kwestia nadzoru izby rzemieślniczej lub cechu nad przebiegiem przygotowania zawodowego pracowników młodocianych zatrudnionych przez rzemieślnika, który nie jest zrzeszony w cechu lub izbie rzemieślniczej. Bez wątplenia bowiem obowiązek przynależności do organizacji samorządu gospodarczego, wprowadzony w art. 3 ust. 5 ustawy o rzemiośle może stanowić - w takich sytuacjach - dla tych organizacji podstawę odmowy objęcia nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego pracowników młodocianych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 17 marca 2008 r., IV SA/GI 878/2007).

	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	-	-
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	-	-
	Inne (pole opcjonalne)	-	-
18. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.)			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
18.1.			

Podstawa prawna	art. 4 ust. 3 w zw. z ust. 2 ustawy	-
Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	<p>Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określa, w formie uchwały:</p> <p>1) zakres tematyczny oraz minimalną liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów;</p> <p>2) zasady uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego</p> <p>Uchwały te dla swojej ważności wymagają zatwierdzenia organu publicznego jakim jest Komisja Nadzoru Audytowego</p>	<p>Krajowa Rada Biegłych Rewidentów jest organem samorządu zawodowego biegłych rewidentów. Organ ten działa w omawianym zakresie dla wykonania ustawowego obowiązku doskonalenia zawodowego członków tej korporacji.</p> <p>Zgodnie z treścią ustawy Komisja Nadzoru Audytowego sprawuje nadzór publiczny nad:</p> <p>1) wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta;</p> <p>2) działalnością podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;</p> <p>3) działalnością Krajowej Izby Biegłych Rewidentów</p>
Charakter uprawnienia	wykonywanie ustawowych obowiązków nałożonych na	

	interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	samorząd zawodowy biegłych rewidentów pod nadzorem organu publicznego	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	biegli rewidenci z mocy ustawy tworzą samorząd zawodowy, który działa poprzez swoje organy. Członkostwo w korporacji jest obligatoryjne	-
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	zadania samorządu zawodowego biegłych rewidentów związane z wykonywaniem ustawowego obowiązku doskonalenia się zawodowego członków korporacji	co nie uchybia innym prawom i obowiązkom organów tego samorządu zawodowego
	Inne (pole opcjonalne)	-	-
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi

18.2.	Podstawa prawna	art. 63 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Komisja Nadzoru Audytowego	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ publiczny. zgodnie z treścią ustawy Komisja Nadzoru Audytowego sprawuje nadzór publiczny nad: 1) wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta; 2) działalnością podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych; 3) działalnością Krajowej Izby Biegłych Rewidentów	Komisja Nadzoru Audytowego w zakresie swojej właściwości podejmuje uchwały, w tym wydaje decyzje administracyjne i postanowienia. Od decyzji administracyjnej wydanej w pierwszej instancji przez Komisję Nadzoru Audytowego strona może złożyć, zgodnie z przepisem art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Od decyzji rozstrzygającej wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przysługuje prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w odrębnych przepisach
	Oznaczenie kryterium	w skład Komisji Nadzoru Audytowego wchodzi 9 członków,	

	<p>reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2 przedstawicieli Ministra Finansów, w tym sekretarz lub podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów jako przewodniczący; 2) 2 przedstawicieli Komisji Nadzoru Finansowego - jeden z nich jako zastępca przewodniczącego; 3) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości; 4) 2 przedstawicieli Krajowej Izby Biegłych Rewidentów rekomendowanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów; 5) przedstawiciel organizacji pracodawców; 6) przedstawiciel Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. <p>Członków Komisji Nadzoru Audytowego powołuje Minister Finansów, spośród osób, które:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiadają obywatelstwo polskie; 2) korzystają z pełni praw publicznych; 3) ukończyły studia wyższe w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczne studia wyższe uznawane w Rzeczypospolitej 	
--	--	--	--

	<p>Polskiej za równorzędne;</p> <p>4) mają nieposzlakowaną opinię;</p> <p>5) posiadają autorytet, wiedzę oraz doświadczenie w zakresie istotnym dla rewizji finansowej, które dają rękojmię prawidłowego wykonywania zadań;</p> <p>6) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.</p> <p>Kadencja Komisji Nadzoru Audytowego trwa 4 lata. Odwołanie członka Komisji Nadzoru Audytowego przed upływem kadencji może nastąpić:</p> <p>1) na jego wniosek;</p> <p>2) na wniosek organu lub instytucji, które zgłosiły jego kandydaturę;</p> <p>3) z urzędu, w przypadku niespełnienia któregokolwiek z warunków określonych w ustawie.</p> <p>Członkowie Komisji Nadzoru Audytowego otrzymują miesięczne wynagrodzenie za udział w jej posiedzeniach. Wynagrodzenie nie może przekroczyć wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, które jest ogłaszane</p>	
--	---	--

		na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Wysokość wynagrodzenia dla poszczególnych członków określa Minister Finansów w dniu powołania w skład Komisji Nadzoru Audytowego. Środki finansowe na pokrycie kosztów wynagrodzeń są finansowane z budżetu państwa	
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>do zadań Komisji Nadzoru Audytowego należy:</p> <p>1) zatwierdzanie uchwał organów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w przypadkach określonych w ustawie;</p> <p>2) zatwierdzanie rocznych planów kontroli, sporządzanych przez Krajową Komisję Nadzoru, dotyczących wykonywania zawodu przez biegłych rewidentów i działalności podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych wykonujących czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego;</p> <p>3) przeprowadzanie kontroli oraz uczestniczenie w kontrolach dotyczących systemu wewnętrznej kontroli jakości w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych;</p> <p>4) rejestrowanie biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych z</p>	<p>Komisja Nadzoru Audytowego może uznać:</p> <p>1) system postępowania dyscyplinarnego w stosunku do biegłych rewidentów z państwa trzeciego i system zapewnienia jakości w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych z państwa trzeciego za równoważny z wymaganiami przewidzianymi w ustawie; Komisja Nadzoru Audytowego informuje o tym Komisję Europejską;</p> <p>2) standardy w których wykonywane są przez podmiot uprawniony badania sprawozdań finansowych (o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 3) za równoważne z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej;</p> <p>3) wymagania (o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1, 2 i 5) za równoważne z wymaganiami przewidzianymi w ustawie</p>

		<p>państw trzecich;</p> <p>5) zaskarżanie do sądu administracyjnego uchwał organów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów niepodlegających zatwierdzeniu, które naruszają przepisy prawa lub godzą w interes publiczny lub też mają znamiona pomyłki lub błędu - w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwał;</p> <p>6) rozpatrywanie odwołań od uchwał organów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego;</p> <p>7) przeprowadzanie kontroli dokumentacji stanowiącej podstawę podjęcia przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów uchwał dotyczących wpisu biegłych rewidentów do rejestru lub wpisu podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych na listę;</p> <p>8) zatwierdzanie kandydatów na kontrolerów przed ich zatrudnieniem oraz kontrolerów wyznaczonych do poszczególnych kontroli dotyczących systemu wewnętrznej kontroli jakości w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych;</p> <p>9) prowadzenie współpracy międzynarodowej, w tym w szczególności z Komisją Europejską, z organami nadzoru z innych państw Unii Europejskiej oraz państw trzecich;</p> <p>10) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie oraz innych czynności niezbędnych do prawidłowej realizacji</p>	
--	--	--	--

	<p>tych zadań.</p> <p>Nadto:</p> <p>11) Komisja Nadzoru Audytowego opracowuje, do końca każdego roku kalendarzowego, informację na temat planowanych działań w zakresie nadzoru publicznego na rok następny, która podlega publikacji na stronie internetowej Ministerstwa Finansów;</p> <p>12) Komisja Nadzoru Audytowego opracowuje, do dnia 30 kwietnia następnego roku, roczne sprawozdanie obejmujące kompleksową informację o funkcjonowaniu systemu zapewnienia jakości, o wynikach postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów oraz o karach nałożonych na podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem informacji, o której mowa w ust. 4. Sprawozdanie podlega publikacji na stronie internetowej Ministerstwa Finansów</p>	
Inne (pole opcjonalne)	-	-

19. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235)

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
19.1.	Podstawa prawna	art. 1 in. ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	ustawa określa 1) zasady i tryb postępowania w sprawach: a) udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, b) ocen oddziaływania na środowisko, c) transgranicznego oddziaływania na środowisko; 2) zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska; 3) organy administracji właściwe w sprawach, o których mowa w pkt 1	szczegółowe uprawnienia obywateli oraz ich organizacji określa ustawa
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie	1) udział w podejmowaniu decyzji;	-

<p>prawnym/charakter współpracy</p>	<p>2) udział przy opracowywaniu dokumentów;</p> <p>- na zasadach określonych w ustawie</p>	
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>zgodnie z treścią ustawy każdy ma prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa (art. 29 ustawy).</p> <p>Organy administracji właściwe do wydania decyzji lub opracowania projektów dokumentów, w przypadku których przepisy niniejszej ustawy lub innych ustaw wymagają zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, zapewniają możliwość udziału społeczeństwa odpowiednio przed wydaniem tych decyzji lub ich zmianą oraz przed przyjęciem tych dokumentów lub ich zmianą</p>	<p>-</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>1. organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.</p>	<p>Informacje te udostępnia się w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej formie. Od podmiotu żądającego informacji o środowisku i jego ochronie nie wymaga się wykazania interesu prawnego lub faktycznego.</p>

		<p>2. Zgodnie z treścią ustawy przed wydaniem i zmianą decyzji wymagających udziału społeczeństwa organ właściwy do wydania decyzji, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informacje o:</p> <p>a) przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;</p> <p>b) wszczęciu postępowania;</p>	<p>Organ administracji nie udostępnia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli informacje dotyczą sytuacji enumeratywnie określonych w ustawie (w art. 16 ust. 1) lub może odmówić w określonych w ustawie sytuacji (art. 17). Odmowa udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie następuje w drodze decyzji</p>
--	--	--	---

	<p>c) przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie;</p> <p>d) organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień;</p> <p>e) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;</p> <p>f) możliwości składania uwag i wniosków;</p> <p>g) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;</p> <p>h) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków;</p> <p>i) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36, jeżeli ma być ona przeprowadzona;</p> <p>j) postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.</p> <p>3. Organ prowadzący postępowanie:</p> <p>a) rozpatruje uwagi i wnioski;</p> <p>b) w uzasadnieniu decyzji, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania</p>	
--	--	--

		<p>administracyjnego, podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.</p> <p>4. Zgodnie z ustawą (art. 39) organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informację o:</p> <p>a) przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie;</p> <p>b) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;</p> <p>c) możliwości składania uwag i wniosków; d) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie co najmniej 21-dniowy termin ich składania;</p> <p>d) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków;</p> <p>e) postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.</p>	<p>Zgodnie z ustawą organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa podaje do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz:</p> <p>a) uzasadnieniem zawierającym informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,</p> <p>b) podsumowaniem w przypadkach wskazanych w ustawie.</p>
--	--	--	--

		<p>Uwagi i wnioski, o których mowa wyżej, mogą być wnoszone:</p> <p>1) w formie pisemnej;</p> <p>2) ustnie do protokołu;</p> <p>3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	-	organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestnicząc w nim na prawach strony

20. Instytucje działające na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki (inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologiczne, akademickie inkubatory przedsiębiorczości, parki przemysłowe, parki technologiczne, klastry)

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
20.1.	Podstawa prawna	<p>inkubatory przedsiębiorczości – zgodnie z dyspozycją słownika zamieszczona w „Załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. (poz. 2023). Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006”</p> <p>zalicza te podmioty do instytucji otoczenia biznesu⁴¹. W literaturze termin inkubator przedsiębiorczości jest definiowany jako instytucja (o różnej formie prawnej), których celem jest wspieranie przedsiębiorczości⁴². Celem działalności inkubatorów w najogólniejszym zarysie stanowi asysta w tworzeniu oraz pomocy w pierwszym okresie działania nowej firmy. K. Matusiak zwraca uwagę na specyficzną rolę inkubatorów, które poprzez swoją aktywność mogą oddziaływać na rozwój lokalny/regionalny i tzw. otoczenie przedsiębiorstw. Ponadto, efektem bezpośrednich kontaktów lokatorów i personelu</p>	<p>zgodnie z treścią ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych warunkiem utworzenia centrum naukowo-przemysłowego jest nawiązanie współpracy naukowo-gospodarczej w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 5 tej ustawy, przez co najmniej jeden instytut badawczy oraz co najmniej jedną jednostkę sektora gospodarczego. Centrum działa na zasadach zapewniających reprezentację podmiotów wchodzących.</p> <p>W skład centrum oraz przez swoje organy powołane na podstawie umowy. Podmioty wchodzące w skład centrum mogą współpracować w formie klastrów, parków technologicznych, platform technologicznych i w innych formach organizowania się,</p>

⁴¹Instytucje oferujące przedsiębiorcom usługi wspierające w szerokim zakresie. Pomoc może dotyczyć zagadnień związanych z tworzeniem, prowadzeniem i rozwojem przedsiębiorstwa. Oferta instytucji otoczenia biznesu obejmuje udzielanie informacji, szkolenia, doradztwo, usługi B+R itp. Do instytucji otoczenia biznesu zaliczamy np. stowarzyszenia przedsiębiorców i osób działających na ich rzecz, izby gospodarcze, samorządy przedsiębiorców, centra wspierania przedsiębiorczości, inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii, instytucje sfery B+R, fundusze pożyczkowe, firmy prywatne świadczące usługi dla przedsiębiorstw itd.; (z ang. business support institutions).

⁴²M. Konieczny, Kompendium przedsiębiorczości, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2009.

		<p>inkubatorów są tzw. „efekty synergii”, trudne do osiągnięcia w innych warunkach⁴³.</p> <p>Przyjmuje się, że głównym celem jest ułatwienie warunków tworzenia i startu przede wszystkim małym i średnim przedsiębiorstwom oraz pomoc w przetrwaniu wczesnych faz cyklu rozwojowego. Inkubator to określona przestrzeń - z reguły w formie szeregu pomieszczeń przygotowanych do podejmowania w nich działalności produkcyjnej lub usługowej na ulgowych warunkach finansowych dla potencjalnych przedsiębiorców z dobrze przygotowanym i zaakceptowanym biznes planem nowego przedsięwzięcia. MŚP zlokalizowane w inkubatorze mogą też obniżyć koszty dzięki: wspólnemu korzystaniu z mediów, infrastruktury, urzędzeń, pomieszczeń administracyjnych itd.</p> <p>Inkubator technologiczny⁴⁴ (należy przez to rozumieć inkubator technologii) – to wyodrębniona organizacyjnie, budżetowo i lokalowo jednostka, która zapewnia początkującym przedsiębiorcom z sektora MSP pomoc w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii.</p>	<p>odpowiadających celom i przedmiotowi ich działalności</p>
--	--	--	--

⁴³ K. Matusiak, Rozwój systemów wsparcia przedsiębiorczości. Przesłanki, polityka i instytucje, IE, Radom-Łódź, 2006, s. 381-382.

⁴⁴ zgodnie z dyspozycją słownika zamieszczona w „Załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. (poz. 2023). Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006”.

		<p>Inkubator technologiczny oferuje przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne cenowo warunki lokalowe przystosowane do rozwoju działalności gospodarczej opartej na wykorzystaniu technologii, - obsługę administracyjno-biurową firm w inkubatorze, - doradztwo biznesowe (kształtowanie profilu firmy, dostęp do pomocy prawnej, patentowej, pomoc w pozyskaniu zewnętrznego finansowania, dostęp do ekspertów technologicznych), - promocję firm działających w inkubatorze, - dostęp do laboratoriów i bibliotek lokalnej instytucji naukowej o profilu technicznym, - sprzyjające środowisko innych, nie konkurujących z sobą przedsiębiorców z inkubatora stojących w obliczu podobnych problemów (z ang. technology Incubator). <p>Akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii:</p> <p>– zgodnie z dyspozycją art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 poz.</p>	
--	--	---	--

		<p>572 z późn. zm.) w celu akademicki inkubator przedsiębiorczości tworzy się w celu wsparcia działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni i studentów będących przedsiębiorcami⁴⁵.</p> <p>- zgodnie z dyspozycją art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym centra transferu technologii są instytucjami utworzonymi w celu sprzedaży lub nieodpłatnego przekazywania wyników badań i prac rozwojowych do gospodarki⁴⁶</p> <p>Celem tych przedsięwzięć jest lepsze wykorzystanie potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz transferu wyników prac naukowych do gospodarki.</p>	
--	--	--	--

⁴⁵ akademicki inkubator przedsiębiorczości utworzony:

1) w formie jednostki ogólnouczelnianej działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez senat uczelni;

2) w formie spółki handlowej lub fundacji działa w oparciu o odpowiednie dokumenty ustrojowe. W akademickim inkubatorze przedsiębiorczości utworzonym w formie ogólnouczelnianych jednostek organizacyjnych, tworzy się rady nadzorujące, których skład i kompetencje określone są odpowiednio w ich regulaminach.

⁴⁶ Centrum transferu technologii mogą być utworzone:

1) w formie jednostki ogólnouczelnianej działa w oparciu o regulamin zatwierdzony przez senat uczelni;

2) w formie spółki handlowej lub fundacji działa w oparciu o odpowiednie dokumenty ustrojowe.

		<p>Inkubatory społecznej przedsiębiorczości – ich celem jest stworzenie warunków dla zakładania i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej, a także rozwój i zwiększenie aktywności podmiotów wspierających rozwój ekonomii społecznej⁴⁷.</p> <p>Spółki celowe - zgodnie z dyspozycją art. 86a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym uczelnia, w celu komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych może utworzyć spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółkę akcyjną⁴⁸.</p>	
--	--	---	--

⁴⁷ W akademickim inkubatorze przedsiębiorczości lub centrum transferu technologii, utworzonych w formie ogólnouczelnianych jednostek organizacyjnych, tworzyć się rady nadzorujące, których skład i kompetencje określone są odpowiednio w ich regulaminach.

⁴⁸ Spółkę celową tworzy rektor za zgodą senatu uczelni lub innego organu kolegialnego uczelni. Do zadań spółki celowej należy w szczególności obejmowanie udziałów w spółkach kapitałowych lub tworzenie spółek kapitałowych, które powstają w celu wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w uczelni. Rektor, w drodze umowy, może powierzyć spółce celowej zarządzanie prawami własności przemysłowej uczelni w zakresie jej komercjalizacji. Uczelnia w celu realizacji zadań przekazuje tak utworzonej spółce celowej w formie aportu wyniki badań naukowych i prac rozwojowych, w szczególności uzyskane prawa własności przemysłowej. Wyplaconą dywidendę spółki celowej uczelnia przeznaczona na działalność statutową uczelni. Spółka celowa może zostać utworzona przez kilka uczelni publicznych albo kilka uczelni niepublicznych. Senat, a w przypadku uczelni niepublicznej organ wskazany w statucie, uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, który określa:

- 1) prawa i obowiązki uczelni, pracowników oraz studentów i doktorantów w zakresie ochrony i korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej;
- 2) zasady wynagradzania twórców;
- 3) zasady i procedury komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 4) zasady korzystania z majątku uczelni wykorzystywanego do komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług naukowo-badawczych.

		<p>Park przemysłowy⁴⁹ - to zespół wyodrębnionych nieruchomości, w którego skład wchodzi co najmniej nieruchomość, na której znajduje się infrastruktura techniczna pozostała po restrukturyzowanym lub likwidowanym przedsiębiorstwie, utworzony na podstawie umowy cywilnoprawnej, której jedną ze stron jest jednostka samorządu terytorialnego, stwarzający możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcom, w szczególności MSP (z ang. industrial park).</p> <p>Park technologiczny⁵⁰ - to zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi w rozumieniu <u>art. 3 pkt 4</u> ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 389 oraz z 2003 r.</p>	
--	--	--	--

⁴⁹ zgodnie z dyspozycją słownika zamieszczona w „Załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. (poz. 2023). Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006”.

⁵⁰ zgodnie z dyspozycją słownika zamieszczona w „Załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. (poz. 2023). Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006”.

Nr 39, poz. 335) a przedsiębiorcami, w którym oferowane są przedsiębiorcom wykorzystującym nowoczesne technologie, usługi w zakresie doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje technologiczne, a także stwarzający tym przedsiębiorcom możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez korzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych (z ang. technology park).

Klaster - to zaawansowana forma współpracy oraz stanowiąca zaawansowaną formę prowadzenia działalności gospodarczej przez grupę przedsiębiorców, których głównym celem jest absorpcja innowacji oraz wykorzystanie efektu synergii. Aktualnie najtrafniejsza wydaje się definicja Michaela Portera, który Klastry zdefiniował jako geograficzne skupiska powiązanych firm, wyspecjalizowanych dostawców, usługodawców, firm działających w sektorach pokrewnych oraz związanych z nimi instytucji z poszczególnych dziedzin (np. uniwersytetów, instytutów badawczo-rozwojowych), konkurujących między sobą, ale jednocześnie współpracujących i uzupełniających się wzajemnie. Kluczowe dla organizacji klastra zdają się być dwa zjawiska: kooperacja i synergia. Istotą takiej formy współpracy jest sprawna dyfuzja know-how, która pozwala zwiększyć produktywność uczestników, głównie poprzez skupienie dostępnych zasobów i nowe ich wykorzystanie, a

	<p>także przyciąganie zasobów nowych. Ponadto, uczestnicy danego klastra otwierają się na innowacje, absorbują nowe pomysły i tworzą nowe rozwiązania lub nową jakość rozwiązań już istniejących. Synergia jest również ściśle związana z zaufaniem społecznym (kapitałem społecznym), które warunkuje nawiązanie bliskich relacji firm, dla których współpraca w ramach klastra warunkuje zintensyfikowanie przepływu i umożliwia wymianę doświadczeń. przedsiębiorcy zamierzający współpracować w formie klastra nie mają co prawda do dyspozycji formy specjalnie im dedykowanej, to jednak mają do wyboru wiele form organizacyjnych przewidzianych przez Kodeks cywilny lub Kodeks spółek handlowych. Zaliczyć możemy do nich: umowę o wzajemnej współpracy i wymianie doświadczeń, umowę spółki cywilnej, spółdzielnię, umowy spółki jawnej, partnerskiej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością, akcyjnej, umowę stowarzyszenia, a także możliwość stworzenia zaawansowanej organizacyjnie grupy kapitałowej.</p> <p>(cyt. za: http://www.biznesklaster.pl/company/article/117-prawne-aspekty-organizacji-klustra)</p>	
Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	-	-

Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	-	-
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	-	-
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	-	-
Inne (pole opcjonalne)	<p>zgodnie z dyspozycją niektórych aktów prawnych państwo przyjęło na siebie obowiązek wspierania działalności instytucji działających na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki. Przykładem takich postanowień są w szczególności:</p> <p>1) zgodnie z postanowieniem § 3 „rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju</p>	<p>niewątpliwie dzianie na rzecz innowacyjności firm i naszej gospodarki pozwala przyjąć, iż spośród tych środowisk świadomych znaczenia siły i rozwoju kapitału ludzkiego także należałoby wskazywać np. poprzez ministra gospodarki kandydatów na członków Rady Interesariuszy ZSK. Jest to niewątpliwie nowe podejście do poszukiwania ścieżek dialogu dotyczącego kwalifikacji</p>

		<p>Przedsiębiorczości pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013” Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości może udzielić podmiotom, o których mowa w § 1 ust. 2, wsparcia z przeznaczeniem na realizację projektów polegających na:</p> <p>a) budowie, rozbudowie, modernizacji i uruchamianiu parków przemysłowych, parków technologicznych oraz inkubatorów przedsiębiorczości i inkubatorów technologicznych,</p> <p>b) budowie, rozbudowie i uruchamianiu centrów doskonałości i centrów transferu technologii ...</p> <p>2) Zgodnie z treścią § 3 rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych</p> <p>Dz. U. Nr 85, poz. 719 z późn. zm.) Działalność instytucji otoczenia biznesu polega w szczególności na:</p> <p>a) doradztwie i szkoleniach, w tym w ramach ośrodków szkoleniowo-doradczych;</p> <p>b) pomocy w transferze i komercjalizacji nowych technologii w ramach centrów transferu technologii;</p>	
--	--	--	--

		<p>c) pomocy w tworzeniu nowych przedsiębiorców w otoczeniu instytucji naukowych i szkół wyższych w ramach preinkubatorów oraz akademickich inkubatorów przedsiębiorczości;</p> <p>d) pomocy dla nowo powstałych przedsiębiorców w ramach inkubatorów przedsiębiorczości, inkubatorów technologicznych i centrów technologicznych;</p> <p>e) tworzeniu skupisk przedsiębiorców w ramach parków technologicznych, stref biznesu, parków przemysłowych oraz klastrów.</p> <p>3) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 2 grudnia 2006 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi Wsparcie na rozwój technostarterów jest udzielane z przeznaczeniem na:</p> <p>1) świadczenie usług doradczych lub informacyjnych w zakresie podejmowania działalności innowacyjnej, dotyczących:</p> <p>a) badania prawa własności przemysłowej dla innowacyjnego rozwiązania,</p> <p>b) analizy rynku i potencjału rynkowego innowacyjnego</p>	
--	--	--	--

	<p>rozwiązania oraz opracowania biznesplanu,</p> <p>c) wyboru lokalizacji i negocjacji związanych z wynajmem lokalu przeznaczanego na miejsce wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę w parku technologicznym lub inkubatorze przedsiębiorczości,</p> <p>d) rejestracji działalności gospodarczej</p> <p>- na rzecz osoby niebędącej przedsiębiorcą, podejmującej działalność gospodarczą o charakterze innowacyjnym, jeżeli osoba ta jest twórcą lub współtwórcą innowacyjnego rozwiązania lub posiada prawo do wykorzystania innowacyjnego rozwiązania w planowanej działalności gospodarczej oraz wniesie opłatę ryczałtową na rzecz ośrodka KSU w wysokości 500 zł, a także zobowiąże się do niezwłocznego powiadomienia ośrodka KSU o zarejestrowaniu działalności gospodarczej;</p> <p>4) zgodnie z dyspozycją ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 Nr 42, poz. 275 z późn. zm.) do zadań tej agencji należy m.in. wspieranie działalności instytucji otoczenia przedsiębiorstw działających na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki, takich jak: instytuty badawcze, centra badawczo-rozwojowe, centra transferu technologii, inkubatory przedsiębiorczości i parki</p>	
--	---	--

	<p>technologiczne (art. 4 ust. 4 pkt 5).</p> <p>Taka działalność państwa zgodna jest z polityką UE, która np. w m.in. „rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006”;</p> <p>Dz.UrzUEL.2013.347.320 w załączniku nr XI opisując cel tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), (o którym mowa w art. 9 ust. 3): definiuje priorytety inwestycyjne w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none">— promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również przez inkubatory przedsiębiorczości;— wspieranie zdolności MŚP do osiągnięcia wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz	
--	--	--

		do zaangażowania się w procesy innowacji	
21.	Nazwa ustawy: ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 618)		
21.1.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 33 ust.1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Rada Główna Instytutów Badawczych	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ przedstawicielski Instytutów badawczych	instytuty mogą utworzyć Radę Główną Instytutów Badawczych
	Oznaczenie kryterium	Rada Główna Instytutów Badawczych składa się z	Rada Główna Instytutów Badawczych działa

<p>reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>trzydziestu jeden członków wybieranych przez elektorów. Elektorzy wybierani są przez rady naukowe spośród pracowników tych instytutów. Rada naukowa instytutu, który zatrudnia do dwustu pięćdziesięciu pracowników, wybiera jednego elektora, a rada naukowa instytutu zatrudniającego powyżej dwustu pięćdziesięciu pracowników - dwóch elektorów</p>	<p>na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu. Rada Główna Instytutów Badawczych działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>Rada Główna Instytutów Badawczych opracowuje opinie i wnioski w sprawach polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa oraz w sprawach warunków i zasad działania instytutów, które przedstawia w szczególności Radzie Ministrów, ministrowi właściwemu do spraw nauki oraz ministrom nadzorującym</p>	<p>-</p>
<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>zgodnie z ustawą rada naukowa jest organem instytutu naukowego. Rada naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym i doradczym instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej. Jej zadania enumeratywnie określa ustawa (art. 29 ust. 2)</p> <p>W skład rady naukowej instytutu wchodzi nie mniej niż</p>	<p>jednakże zgodnie z ustawa (art. 29 ust. 5) rada naukowa jest uprawniona do zajmowania stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących działalności instytutu</p> <p>Organizacje i zadania rad naukowych działających w instytutach naukowych utworzonych przez Polską akademie nauk</p>

		<p>dwanaście i nie więcej niż czterdzieści osób. Statut instytutu dookreśla liczbę tych osób oraz proporcje udziału osób posiadających stopień naukowy doktora oraz stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, wchodzących w skład rady naukowej i będących pracownikami instytutu. Tryb wyborów reguluje regulamin wyborów ustanowiony przez dyrektora instytutu po zasięgnięciu opinii rady naukowej.</p> <p>Rada naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu</p>	reguluje ustawa z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk
22. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619 z późn. zm.)			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 1 w zw. z art. 2 i 7 ustawy	-

	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Polska Akademia Nauk	-
22.1.	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	<p>Polska Akademia Nauk jest państwową instytucją naukową. Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 1 ustawy służy rozwojowi, promocji, integracji i upowszechnianiu nauki oraz przyczynia się do rozwoju edukacji i wzbogacania kultury narodowej.</p> <p>Polska Akademia Nauk działa poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) organy oraz korporację uczonych; 2) utworzone przez Akademię instytuty naukowe i pomocnicze jednostki naukowe, zwane dalej „jednostkami naukowymi Akademii”; 3) utworzone przez Akademię inne jednostki organizacyjne 	<p>zgodnie z postanowieniem art. 73 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdemu zapewnia się wolność twórczości artystycznej, badań naukowych oraz ogłaszania ich wyników, wolność nauczania, a także wolność korzystania z dóbr kultury. Dyspozycja art. 2 ust. 1 ustawy poprzez odniesienie do przyczyniania się do rozwoju edukacji i wzbogacania kultury narodowej w istotny sposób determinuje spojrzenie na to zdania z punktu widzenia prowadzenia niniejszej analizy</p>
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania	członkowie Akademii są wybierani przez Zgromadzenie Ogólne Akademii spośród uczonych, którzy wyróżniają się szczególnym dorobkiem naukowym i autorytetem w	kandydatem na członka Akademii może zostać osoba, która uzyskała pisemne rekomendacje:

	<p>interesariuszy</p>	<p>środowisku naukowym oraz posiadają nieposzlakowaną opinię.</p> <p>Tryb zgłaszania kandydatów wraz z rekomendacjami oraz sposób i tryb wyboru członków Akademii określa regulamin uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne Akademii.</p> <p>Członkostwo Akademii jest dożywotnie.</p> <p>Liczbę członków krajowych Akademii ustala się na nie więcej niż trzystu pięćdziesięciu.</p>	<p>1) trzech członków Akademii lub</p> <p>2) rady naukowej instytutu naukowego lub instytutu badawczego posiadającego prawo nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, lub</p> <p>3) rady wydziału uczelni posiadającego prawo nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, lub</p> <p>4) pięciu osób, które wyróżniają się szczególnym dorobkiem naukowym i autorytetem, wśród których co najmniej jedna osoba jest zatrudniona za granicą na stanowisku profesora lub równorzędnym, a pozostałe posiadają tytuł naukowy profesora nadany w Rzeczypospolitej Polskiej</p>
	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zadań Akademii należy w szczególności (art. 2 ust. 2):</p> <p>1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych;</p> <p>2) wspieranie rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr</p>	<p>zadania określone w art. 2 ust. 2 pkt 1–3 i 8–10 wykonują jednostki naukowe Akademii, a zadania określone w ust. 2 pkt 4–7, 11 i 12 wykonują organy i korporacja uczonych Akademii</p>

		<p>96, poz. 617);</p> <p>3) kształcenie na studiach doktoranckich, studiach podyplomowych i w innych formach;</p> <p>4) formułowanie zasad etyki w nauce;</p> <p>5) przedstawianie opinii i programów dotyczących spraw nauki oraz wykorzystywania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w praktyce;</p> <p>6) wykonywanie na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu lub Senatu, ministrów lub centralnych organów administracji rządowej lub z inicjatywy własnej opinii, ocen, ekspertyz i prognoz dotyczących spraw istotnych dla planowania i realizacji polityki państwa;</p> <p>7) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących nauki, jej zastosowań oraz kształcenia;</p> <p>8) współpraca z uczelniami, instytutami badawczymi i towarzystwami naukowymi, w szczególności w zakresie realizacji badań naukowych i prac rozwojowych;</p> <p>9) współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w celu ich wdrożenia;</p> <p>10) rozwijanie międzynarodowej współpracy naukowej przez tworzenie konsorcjów naukowych i prowadzenie projektów badawczych wspólnie z partnerami</p>	
--	--	--	--

	<p>zagranicznymi;</p> <p>11) uczestnictwo w międzynarodowych organizacjach naukowych i programach badawczych oraz współdziałanie z zagranicznymi instytucjami naukowymi;</p> <p>12) zawieranie z międzynarodowymi organizacjami naukowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi umów o współpracy naukowej.</p> <p>Zakres i tryb działania organów Akademii oraz korporacji uczonych ustala statut Akademii. Statut i jego zmiany uchwała Zgromadzenie Ogólne Akademii. Uchwały te podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa Rady Ministrów</p>	<p>Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad Akademią, w tym nad jednostkami naukowymi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi Akademii w zakresie zgodności działania ich organów z przepisami ustawy, statutem Akademii lub statutami jednostek naukowych, z wyłączeniem gospodarki finansowej. Prezes Akademii przedstawia Prezesowi Rady Ministrów roczne sprawozdanie z działalności Akademii oraz ministrowi właściwemu do spraw nauki roczne sprawozdanie finansowe wraz z opinią z badania sprawozdania finansowego</p>
Inne (pole opcjonalne)	-	-

23.	Nazwa ustawy: ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616 z późn. zm.) ⁵¹		
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 3 pkt 2 w zw. z art. 12 i 15 ustawy	-
23.1.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Rada Centrum	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	Rada Centrum przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projekty strategicznych programów badań naukowych i prac	ilekroć mowa o strategicznym programie badań naukowych i prac rozwojowych – należy przez to rozumieć program określony w ramach jednego ze strategicznych kierunków

⁵¹ Niniejsza ustawa określa zasady działania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zwanego dalej „Centrum”. Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146), powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa.

		rozwojowych	<p>badani naukowych lub prac rozwojowych, określonego w Krajowym Programie Badań, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615)</p>
	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>w skład Rady wchodzi:</p> <p>1) dziesięciu członków powołanych spośród kandydatów wskazanych przez środowiska naukowe, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe;</p> <p>2) dziesięciu członków powołanych spośród aktywnych zawodowo kandydatów wskazanych przez środowiska społeczno-gospodarcze i finansowe;</p> <p>3) dziesięciu członków wskazanych przez ministrów właściwych do spraw: go-spodarki, łączności, nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, środowiska, transportu, wewnętrznych, zdrowia oraz przez Ministra Obrony Narodowej, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą</p>	<p>kandydatem na członka Rady może być osoba, która:</p> <p>1) korzysta z pełni praw publicznych;</p> <p>2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;</p> <p>3) posiada wiedzę i niezbędne doświadczenie zawodowe w zakresie działalności badawczo rozwojowej i działalności innowacyjnej.</p>

		<p>sprawy nauki.</p> <p>W pracach Rady Centrum może uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez ministrów właściwych do spraw: budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, finansów publicznych, pracy, rodziny oraz zabezpieczenia społecznego, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.</p> <p>Minister właściwy do spraw nauki powołuje i odwołuje członków Rady.</p> <p>Kadencja Rady trwa 4 lata, przy czym co 2 lata następuje wymiana piętnastu członków Rady.</p> <p>Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie kadencje.</p> <p>Minister odwołuje członka Rady w przypadku:</p> <p>1) złożenia rezygnacji;</p>	<p>Jednakże osoby te uczestniczą w pracach Rady, jeżeli przedmiotem posiedzenia są sprawy wchodzące w zakres zadań wyznaczających je ministrów.</p> <p>Członkostwa w Radzie nie można łączyć z członkostwem w Komitecie Ewaluacji</p>
--	--	---	---

		<p>2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długo-trwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;</p> <p>3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków;</p> <p>4) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań:</p> <p>a) posiadanie pełni praw publicznych;</p> <p>b) niekaralność za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe</p>	<p>Jednostek Naukowych oraz Komitecie Polityki Naukowej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, oraz w organach Narodowego Centrum Nauki.</p> <p>Członkiem Rady nie może być również osoba pełniąca funkcję:</p> <p>1) rektora, prorektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;</p> <p>2) dyrektora instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk;</p> <p>4) dyrektora instytutu badawczego;</p> <p>5) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk;</p> <p>5) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Umiejętności;</p> <p>6) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;</p> <p>7) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego;</p>
--	--	---	--

			<p>8) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Instytutów Badawczych;</p> <p>9) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Państwowej Komisji Akredytacyjnej</p>
	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>Rada Centrum przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych.</p> <p>Rada wyraża opinie w sprawach:</p> <p>1) projektu rocznego planu finansowego Centrum;</p>	<p>z zastrzeżeniem, iż przygotowywanie i przedstawianie Ministrowi do zatwierdzenia projektów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach których są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki należy do zadań Komitetu Sterującego</p>

	<p>2) projektu rocznego planu działalności Centrum;</p> <p>3) okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 4⁵²;</p> <p>4) rocznego sprawozdania finansowego Centrum;</p> <p>5) rocznego sprawozdania z działalności Centrum;</p> <p>6) realizacji innych zadań Centrum.</p>	<p>Rada wyraża zgodę na rozporządzenie majątkiem Centrum powyżej wartości określonej w statucie.</p> <p>Rada w celu wykonania swoich zadań ma prawo wglądu do dokumentów Centrum i może żądać niezbędnych informacji od Dyrektora</p>
Inne (pole opcjonalne)	-	-

⁵² Zastrzeżenie dotyczy: wyrażanie opinii w sprawach okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach którego są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
23.2.	Podstawa prawna	art. 3 pkt 3 w zw. z art. 16 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Komitet Sterujący	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	<p>zgodnie z dyspozycją art. 17 ustawy do zadań tego Komitetu należy m.in.:</p> <p>a) przygotowywanie i przedstawianie Ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projektów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach których są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki,</p> <p>b) ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;</p>	-

		<p>c) wyznaczanie ekspertów lub zespołów ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;</p> <p>...</p>	
	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>W skład Komitetu Sterującego wchodzi:</p> <p>1) przedstawiciel Ministra Obrony Narodowej, po jednym przedstawicielu ministrów właściwych do spraw nauki i spraw wewnętrznych oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;</p> <p>2) po jednym przedstawicielu środowisk gospodarczych reprezentujących przemysł obronny, sektor energetyczny oraz technologii informatycznych i komunikacyjnych, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej.</p> <p>Kandydatem na członka Komitetu Sterującego może być osoba, która spełnia kryteria określone w art. 12 ust. 2⁵³</p>	<p>ustawodawca określił takie same organicznie co do odwołania oraz możliwości bycia członkiem, jak ma to miejsce dla członków Rady Centrum (patrz wyżej)</p>

53

Wymóg co do osoby:

	<p>oraz posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne”</p> <p>Minister właściwy do spraw nauki powołuje i odwołuje członków Komitetu Sterującego na 4 letnią kadencję.</p> <p>W pracach Komitetu Sterującego może uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej</p>	
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>do zadań Komitetu Sterującego należy:</p> <p>1) przygotowywanie i przedstawianie Ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projektów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach których są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, zwane dalej „badaniami naukowymi lub pracami rozwojowymi na rzecz obronności i</p>	-

1) korzysta z pełni praw publicznych;

2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

3) posiada wiedzę i niezbędne doświadczenie zawodowe w zakresie działalności badawczorozwojowej i działalności innowacyjnej.

		<p>bezpieczeństwa państwa”;</p> <p>2) określanie zakresów tematycznych badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;</p> <p>3) koordynowanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych lub innych zadań Centrum;</p> <p>4) wyrażanie opinii w sprawach okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach którego są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;</p> <p>5) przygotowywanie propozycji podziału środków finansowych, o których mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;</p> <p>6) ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;</p> <p>7) ustalanie i ogłaszanie regulaminów konkursów, o których mowa w pkt 6;</p> <p>8) wyznaczanie ekspertów lub zespołów ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach, o których mowa</p>	
--	--	---	--

	<p>w pkt 6;</p> <p>9) przygotowywanie i przekazywanie Dyrektorowi list rankingowych pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w konkursach, o których mowa w pkt 6;</p> <p>10) końcowa ocena merytoryczna projektów, o których mowa w pkt 6.</p> <p>11) rozpatrywanie odwołań, o których mowa w art. 40 ust. 2;</p> <p>dotyczących Przyznawanie przez Centrum środków finansowych na wykonanie projektów</p>	
Inne (pole opcjonalne)	-	-

24. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki⁵⁴ (Dz. U. Nr 96, poz. 615 z późn. zm.)

⁵⁴ Minister sprawuje kontrolę merytoryczną i finansową nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych na naukę, przekazywanych jednostkom naukowym i innym uprawnionym podmiotom na podstawie przepisów ustawy, obejmującą realizację badań naukowych, prac rozwojowych lub innych zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę. Do kontroli mogą zostać powołani eksperci. Na eksperta naukowego minister wyznacza osobę posiadającą co najmniej stopień naukowy doktora i kompetencje w dziedzinie nauki odpowiedniej ze względu na merytoryczny zakres kontroli. Na wniosek ministra kandydat na eksperta może być wskazany przez organ opiniodawczo-doradczy (Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych i Komitet Polityki Naukowej).

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 35 pkt 1 w zw. z art. 36 ustawy	-
24.1.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych	organami Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych są: 1) Przewodniczący; 2) Komisja do spraw Grupy Nauk Humanistycznych i Społecznych; 3) Komisja do spraw Grupy Nauk Ścisłych i Inżynierskich; 4) Komisja do spraw Grupy Nauk o Życiu; 5) Komisja do spraw Grupy Nauk o Sztuce i

Ekspertem nie może być osoba, która jest lub była w okresie 5 lat poprzedzających kontrolę zatrudniona w podmiocie kontrolowanym albo jest lub była wykonawcą zadania, którego dotyczy kontrola. Ekspertem nie może być również osoba, w stosunku do której zachodzą okoliczności faktyczne lub prawne mogące wpłynąć na bezstronność przeprowadzenia kontroli. W danym roku kalendarzowym ta sama osoba może uczestniczyć jako ekspert w nie więcej niż siedmiu kontrolach. Co do eksperta budowlanego oraz finansowego ustawa zastrzega dodatkowe warunki.

			<p>Twórczości Artystycznej.</p> <p>Minister właściwy do spraw nauki określi, w drodze zarządzenia⁵⁵, regulamin działania Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, określając w szczególności tryb działania Komitetu i wyboru komisji oraz przewodniczących komisji, a także sposób organizowania posiedzeń oraz przygotowywania dokumentów i opinii, mając na uwadze rodzaj i zakres zadań Komitetu oraz konieczność zapewnienia ich realizacji</p>
	<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw nauki</p>	<p>-</p>

⁵⁵ zarządzenie nr 7/2011 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie Regulaminu działania Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych (Dz. Urz. MNiSzW 2011.1.5).

	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>w skład Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych wchodzi trzydziestu członków, w tym dwudziestu zgłoszonych przez jednostki naukowe posiadające co najmniej kategorię A oraz dziesięciu zgłoszonych przez środowiska społeczno-gospodarcze o uznanym dorobku w zakresie innowacyjności.</p> <p>Kandydatem⁵⁶ jednostek naukowych może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora. a sama osoba może pełnić funkcję członka Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.</p> <p>Kadencja Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych trwa 4</p>	<p>minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze rozporządzenia⁵⁷, sposób i tryb wyłaniania kandydatów do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, kierując się zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych grup dziedzin naukowych i różnych rodzajów jednostek naukowych, a także różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego.</p> <p>Rozporządzenie nie dookreśla znaczenia terminu „środowisko społeczno-gospodarcze o uznanym dorobku”. Użyty jest tam następujący zapis: „<i>Podmioty uprawnione do zgłaszania</i></p>
--	---	---	---

⁵⁶ Członkostwa w Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych nie można łączyć z członkostwem w organach:

- 1) Centrum Nauki;
- 2) Centrum Rozwoju.

Członkiem Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych nie może być również osoba pełniąca funkcję:

- 1) rektora, prorektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 2) dyrektora instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk;
- 3) dyrektora instytutu badawczego;
- 4) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk;
- 5) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Umiejętności;
- 6) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- 7) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego;
- 8) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 9) członka Państwowej Komisji Akredytacyjnej;
- 10) członka Komitetu Polityki Naukowej.

⁵⁷ rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie sposobu i trybu wyłaniania kandydatów do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych (Dz. U. z 2014 poz. 132)

	<p>lata, przy czym co 2 lata następuje wymiana piętnastu członków Komitetu.</p> <p>Członkostwo w Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych wygasa w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śmierci; 2) złożenia rezygnacji; 3) utraty posiadania pełni praw publicznych oraz karalności za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe; 4) nieuczestniczenia w pracach Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych przez okres dłuższy niż 6 miesięcy; 5) objęcia wskazanych w ustawie funkcji. 	<p><i>kandydatów na członków Komitetu, reprezentujące środowiska społeczno-gospodarcze o uznanym dorobku w zakresie innowacyjności, mogą zgłosić po dwóch kandydatów do każdej z grup dziedzin nauki.”</i></p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zadań Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzanie, nie rzadziej niż co 4 lata, kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych⁵⁸; 	<p>Przewodniczący Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, na wniosek właściwej komisji, powołuje zespoły ewaluacji, w których skład wchodzi eksperci właściwi dla różnych rodzajów jednostek naukowych i dziedzin nauki. Do zadań zespołów ewaluacji należy</p>

⁵⁸ Kompleksowa ocena jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1, jest przeprowadzana na podstawie wyników oceny poziomu naukowego prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych oraz ich efektów w odniesieniu do standardów międzynarodowych, a także oceny

		<p>2) przedstawianie Ministrowi wniosków w sprawie przyznania poszczególnym jednostkom naukowym kategorii;</p> <p>3) wskazywanie Ministrowi wiodących pod względem jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, które w wyniku oceny, o której mowa w pkt 1, znacznie wyróżniają się poziomem prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych, w celu uwzględnienia przy określaniu wysokości środków finansowych na utrzymanie potencjału badawczego w kolejnych latach budżetowych;</p> <p>4) opracowywanie projektu szczegółowych parametrów i kryteriów oceny jednostek naukowych oraz trybu przeprowadzania ponownej oceny jednostek, które otrzymały kategorię C;</p> <p>5) opracowywanie planu działania zespołów do spraw ewaluacji jednostek naukowych, zwanych dalej „zespołami ewaluacji”, przeprowadzających ocenę działalności różnych rodzajów jednostek naukowych;</p>	<p>przeprowadzanie kompleksowej oceny jakości działalności naukowej i badawczo-rozwojowej jednostek naukowych. Komisja podejmuje uchwały w sprawach, o których mowa w 1 pkt 2 (patrz obok) po zasięgnięciu opinii zespołów ewaluacji.</p> <p>Minister przyznaje kategorię naukową jednostkom naukowym w drodze decyzji.</p>
--	--	---	---

znaczenia działalności jednostki naukowej dla rozwoju nauki w skali międzynarodowej oraz wzrostu innowacyjności w skali kraju. Minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze rozporządzenia, kryteria i tryb przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym, w tym:

1) szczegółowe parametry i kryteria oceny jednostek naukowych,

2) sposób przeprowadzania kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych,

3) sposób dokumentowania wyników oceny

- mając na uwadze specyfikę każdej z czterech grup dziedzin nauki, z uwzględnieniem wielkości, rodzaju i profilu naukowego jednostek naukowych, odrębnych dla instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, instytutów badawczych i jednostek naukowych, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f, oraz trybu przeprowadzania ponownej oceny jednostek, które otrzymały kategorię C.

	<p>6) ustalanie liczby i składu zespołów ewaluacji;</p> <p>7) analizowanie raportów zespołów ewaluacji;</p> <p>8) sporządzanie opinii i ocen w sprawach określonych przez Ministra lub z własnej inicjatywy.</p>	<p>informacje o działalności Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych są zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra</p>
<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>członkowie Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych składają Przewodniczącemu Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych w terminie miesiąca od dnia powołania:</p> <p>1) oświadczenie, w którym zobowiązują się działać bezstronnie w interesie publicznym;</p> <p>2) oświadczenie, że nie będą wykorzystywać i udostępniać osobom trzecim informacji uzyskanych w trakcie realizacji zadań.</p> <p>Członkowie Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych nie mogą uczestniczyć w postępowaniu dotyczącym zatrudniających ich jednostek naukowych lub jednostek, z którymi łączą ich sprawy zawodowe lub w których jest zatrudniona osoba pozostająca z nimi w związku małżeńskim, pokrewieństwie lub powinowactwie do drugiego stopnia albo w takim stosunku prawnym, że wynik</p>	<p>-</p>

		<p>sprawy może mieć wpływ na jej prawa i obowiązki.</p> <p>Minister może odwołać członka Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych przed upływem kadencji w przypadku niewnoszenia przez niego należytego wkładu w prace Komitetu lub niezłożenia w/w oświadczeń.</p> <p>Obsługę Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, zapewnia urząd obsługujący ministra</p>	
24.2.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 35 pkt 2 w zw. z art. 50 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Komitet Polityki Naukowej	-
	Charakter uprawnienia	organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do	

interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	spraw nauki	-
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze rozporządzenia ⁵⁹ , sposób i tryb wyłaniania kandydatów na członków Komitetu Polityki Naukowej oraz sposób powoływania tych członków, kierując się zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych dziedzin naukowych, różnych rodzajów jednostek naukowych, a także różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego	minister powołuje członków Komitetu na podstawie zgłoszeń spośród kandydatów, kierując się „ <i>zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych dziedzin naukowych, różnych rodzajów jednostek naukowych i dziedzin życia społeczno-gospodarczego</i> ”. Ustawodawca nie dookreślił w tym zakresie wytycznych dla ministra
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	do zadań Komitetu Polityki Naukowej należy: 1) udzielanie pomocy Ministrowi przy opracowywaniu dokumentów dotyczących strategii rozwoju nauki oraz polityki naukowej i innowacyjnej; 2) udzielanie pomocy Ministrowi przy opracowywaniu projektu budżetu państwa i planu finansowego, o których mowa w art. 6 ust. 1; 3) opiniowanie planów działalności Centrum Nauki i	informacje o działalności Komitetu Polityki Naukowej są zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra

⁵⁹ rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie sposobu i trybu wyłaniania kandydatów na członków Komitetu Polityki Naukowej oraz sposobu powoływania tych członków (Dz. U. Nr 178, poz. 1198).

	<p>Centrum Rozwoju;</p> <p>4) merytoryczna ocena sprawozdań z działalności Centrum Nauki i Centrum Rozwoju;</p> <p>5) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących rozwoju nauki i innowacyjności;</p> <p>6) sporządzanie opinii i ocen w sprawach określonych przez Ministra lub z własnej inicjatywy;</p> <p>7) udzielanie pomocy Ministrowi przy opracowywaniu priorytetów inwestycyjnych krajowych i zagranicznych, z punktu widzenia rozwoju nauki w ramach średnioterminowego planu i dostępnych środków;</p> <p>8) analiza kosztów utrzymania i efektywności wykorzystania dużej infrastruktury badawczej;</p> <p>9) opracowanie propozycji powiązania polskiej infrastruktury badawczej z badawczą infrastrukturą europejską</p>	
Inne (pole opcjonalne)	<p>obsługę Komitetu Polityki Naukowej zapewnia urząd obsługujący ministra</p>	-

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 52 ustawy	-
24.3.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	<p>Minister właściwy do spraw nauki, stosownie do potrzeb, powołuje na czas określony:</p> <p>a) zespoły specjalistyczne lub interdyscyplinarne, w których skład wchodzi właściwi eksperci, w celu oceny wniosków o przyznanie środków finansowych na naukę;</p> <p>b) zespoły doradcze;</p> <p>c) zespoły zadaniowe uczestniczące w procesie oceny wniosków współfinansowanych z funduszy strukturalnych i niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).</p> <p>Minister powołuje zespół odwoławczy do spraw opiniowania wniosków o ponowne rozpatrzenie spraw dotyczących przyznania lub odmowy przyznania środków finansowych na naukę.</p> <p>Minister może powołać zespół do spraw badań dotyczących</p>	podmioty te powoływane są na czas określony

		obronności i bezpieczeństwa państwa, w którego skład wchodzi również osoby wskazane przez Ministra Obrony Narodowej oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, uprawnione do dostępu do informacji niejawnych	
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	opiniodawczy, doradczy	-
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	minister właściwy do spraw nauki określa, w drodze zarządzenia ⁶⁰ , zadania, skład i tryb pracy zespołów, o których mowa w ust. 1-3, mając na uwadze rodzaj i zakres spraw objętych zadaniami tych zespołów	-
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	dla wykonania celów o których mowa w art. 52 ust. 1-3 ustawy	-

⁶⁰Przykładem wykonania tej delegacji jest zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie powołania Zespołu doradczego do spraw oceny rezultatów pracy brokerów innowacji w ramach programu pod nazwą „Brokerzy Innowacji” (Dz.UrzMNiSzW.2014.30). Obecnie powołanych jest 21 zespołów (stan na 4 sierpnia 2014 r.).

	Inne (pole opcjonalne)	obsługę zespołów, o których mowa w art. 52 ust. 1-3, zapewnia urząd obsługujący ministra	-
25.	Nazwa ustawy: ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.)		
25.1.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 33 ust. 1 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów (Centralna Komisja)	Centralna Komisja działa przy Prezesie Rady Ministrów. Centralna Komisja działa na posiedzeniach plenarnych lub przez swoje organy.
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie	zadaniem Centralnej Komisji jest zapewnienie harmonijnego rozwoju kadry naukowej zgodnie z	zgodnie z ustawą Centralna Komisja w swoich pracach kieruje się zasadą rzetelności,

	<p>prawnym/charakter współpracy</p>	<p>najwyższymi standardami jakości badań wymaganych do uzyskania stopni naukowych i tytułu naukowego.</p> <p>w zakresie wydawanych przez siebie decyzji pełni funkcje centralnego organu administracji rządowej:</p> <p>1) zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 1 i 2 ustawy stopnie doktora i doktora habilitowanego są nadawane w jednostkach organizacyjnych, które posiadają uprawnienie do ich nadawania. Uprawnienie to nadaje Centralna Komisja.</p> <p>2) Centralna Komisja dokonuje nadto okresowej oceny spełniania warunków do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego, wykonywania uprawnień przez jednostkę organizacyjną uprawnioną do nadawania stopni⁶¹</p>	<p>bezstronności i przejrzystości realizowanych działań oraz dążeniem do wyrównywania udziału kobiet i mężczyzn w jej pracach (art. 33 ust. 1b)</p> <p>Centralna Komisja nadaje to uprawnienie po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wyrażonej w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego wniosku o wyrażenie opinii.</p> <p>Wykaz jednostek organizacyjnych uprawnionych do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego wraz z określeniem nazw nadawanych stopni ogłasza Centralna Komisja w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”</p>
--	--	--	---

⁶¹ jeżeli ocena jest negatywna. Centralna Komisja może:

- 1) ograniczyć uprawnienie przez zobowiązanie jednostki organizacyjnej do przedstawiania Centralnej Komisji do zatwierdzenia każdej uchwały o nadaniu stopnia doktora lub doktora habilitowanego;
- 2) zawiesić uprawnienie na czas określony, nie dłuższy niż trzy lata;
- 3) cofnąć uprawnienie.

	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>członkiem Centralnej Komisji może zostać obywatel polski posiadający tytuł profesora i aktualny dorobek naukowy, opublikowany w okresie ostatnich pięciu lat. Członkiem Centralnej Komisji może zostać również osoba posiadająca tytuł profesora o wiodącym dorobku w danej dziedzinie.</p> <p>Członkowie Centralnej Komisji są wybierani przez osoby posiadające tytuł profesora. Kandydatów na członków Centralnej Komisji mogą przedstawiać rady jednostek organizacyjnych posiadających uprawnienie do nadawania stopnia doktora. Kandydatem nie może być osoba, która ukończyła siedemdziesiąty rok życia. W skład Centralnej Komisji wchodzi co najmniej trzech przedstawicieli każdej dziedziny nauki i dziedziny sztuki, określonych zgodnie z przepisami.</p> <p>Przewodniczącą Centralnej Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez Centralną Komisję z grona jej</p>	<p>członkostwa w Centralnej Komisji nie można łączyć z członkostwem w Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Radzie Głównej Instytutów Badawczych, Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych, Radzie Narodowego Centrum Nauki oraz Radzie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także z funkcją rektora, prorektora, kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej szkoły wyższej oraz prezesa i wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności lub jednoosobowego organu jednostki naukowej⁶².</p> <p>Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji, określa, w drodze rozporządzenia⁶³, liczbę członków Centralnej Komisji oraz warunki i tryb ich wyboru, w szczególności:</p> <p>1) liczbę członków reprezentujących</p>
--	---	--	---

⁶² Osoba wybrana na członka Centralnej Komisji traci z mocy prawa członkostwo w Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Radzie Głównej Instytutów Badawczych, Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych, Radzie Narodowego Centrum Nauki lub Radzie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, jeżeli była ich członkiem, z dniem rozpoczęcia kadencji Centralnej Komisji, na którą została wybrana.

⁶³ rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie liczby członków Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oraz warunków i trybu ich wyboru (Dz. U. Nr 201, poz. 1185).

		<p>członków.</p> <p>Kadencja Centralnej Komisji trwa cztery lata i rozpoczyna się dnia 1 stycznia. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Centralnej Komisji nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.</p> <p>Przewodniczący Centralnej Komisji stwierdza wygaśnięcie mandatu członka Centralnej Komisji w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śmierci; 2) złożenia rezygnacji; 3) niespełniania choćby jednego z wymagań określonych w art. 34 ust. 2-4; 4) nieuczestniczenia w pracach Centralnej Komisji przez okres dłuższy niż sześć miesięcy; 5) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. 	<p>poszczególne dziedziny nauki i dziedziny sztuki oraz dyscypliny naukowe i artystyczne;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) liczbę kandydatów zgłaszanych z każdej dyscypliny naukowej i artystycznej, w której jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1, posiada uprawnienia; 3) możliwość wskazania przez komisję wyborczą jednostek organizacyjnych, które będą zgłaszały dodatkowych kandydatów, w przypadku, gdy liczba przedstawionych kandydatów nie przekracza liczby członków Centralnej Komisji ustalonej dla danej dziedziny nauki lub dziedziny sztuki oraz dyscypliny naukowej lub artystycznej; 4) skład i tryb działania komisji wyborczej powołanej przez Prezesa Rady Ministrów; 5) sposób podejmowania przez rady jednostek organizacyjnych uchwał w sprawie zgłoszenia kandydatów oraz warunki ważności głosów oddanych w czasie wyborów
--	--	---	--

		Do członków Centralnej Komisji stosuje się odpowiednio przepis art. 24 Kodeksu postępowania administracyjnego	
	Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<p>Centralna Komisja w zakresie wydawanych przez siebie decyzji pełni funkcje centralnego organu administracji rządowej (o czym wyżej) a nadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących spraw związanych z nadawaniem stopni doktora i doktora habilitowanego oraz tytułu profesora, a także wyraża opinie w sprawie zatrudnienia w szkole wyższej na stanowisku profesora nadzwyczajnego osób nieposiadających stopnia doktora habilitowanego⁶⁴; 2) Centralna Komisja ponadto prowadzi, aktualizuje i zamieszcza na swojej stronie internetowej: <ol style="list-style-type: none"> a) informacje o jednostkach organizacyjnych uprawnionych do nadawania stopni wraz z wykazem tych stopni; 	-

⁶⁴ Z wyłączeniem uprawnienia co do osób, które uzyskały stopień doktora w Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą i podczas pracy w innym państwie przez co najmniej pięć lat kierowały samodzielnie zespołami badawczymi oraz posiadają znaczący dorobek i osiągnięcia naukowe, zatrudnione w szkole wyższej na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego. W takim przypadku osoby te nabywają uprawnienia równoważne uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego na podstawie decyzji rektora. O swojej decyzji rektor zawiadamia Centralną Komisję.

		<ul style="list-style-type: none"> b) informacje o jednostkach organizacyjnych prowadzących studia doktoranckie; c) wykaz osób posiadających stopień doktora habilitowanego oraz osób, które nabyły uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy, uprawnionych do recenzowania w przewodach doktorskich i postępowaniach habilitacyjnych, w podziale na dziedziny nauki i dziedziny sztuki; d) wykaz osób posiadających tytuł profesora, uprawnionych do recenzowania w postępowaniach o nadanie tytułu, w podziale na dziedziny nauki i dziedziny sztuki; e) informacje o prowadzonych postępowaniach habilitacyjnych i w sprawie nadania tytułu profesora; f) recenzje złożone w przewodach o nadanie stopni doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora. <p>Centralna Komisja przesyła jednostkom organizacyjnym uprawnionym do nadawania stopni roczne sprawozdanie ze swojej działalności</p>	
		obsługę Centralnej Komisji sprawuje Biuro Centralnej	

	<p>Inne (pole opcjonalne)</p>	<p>Komisji. Do pracowników Biura Centralnej Komisji stosuje się przepisy dotyczące pracowników urzędów państwowych.</p> <p>Środki finansowe niezbędne do finansowania działalności Centralnej Komisji są zapewniane w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.</p> <p>Biuro Centralnej Komisji jest państwową jednostką budżetową finansowaną ze środków ustalanych w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.</p> <p>Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji, określa, w drodze rozporządzenia⁶⁵, wysokość wynagrodzenia członków Centralnej Komisji oraz warunki zwrotu kosztów podróży jej członkom i wyznaczonym przez nią recenzentom, uwzględniając w szczególności, że wysokość wynagrodzenia członków Centralnej Komisji będzie ustalana w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego określonej w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich</p>	-
--	--------------------------------------	---	---

⁶⁵ rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 września 2011 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia członków Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oraz warunków zwrotu kosztów podróży jej członkom i wyznaczonym przez nią recenzentom (Dz. U. Nr 196, poz. 1164).

26. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2014 r. poz. 811)			
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
26.1.	Podstawa prawna	art. 45 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z Interesariuszami	Krajowa Rada Oświatowa, zwana dalej „Krajową Radą”	Krajową Radę tworzy minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek wojewódzkich rad oświatowych reprezentujących co najmniej 1/4 województw ⁶⁶
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ opiniodawczy i wnioskodawczy w sprawach oświaty usytuowany przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania	Krajowa Rada może występować z wnioskami dotyczącymi spraw oświaty bezpośrednio do naczelnych i centralnych organów administracji

⁶⁶ Na wniosek przedstawicieli szkół artystycznych, środowisk twórczych i artystycznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może utworzyć Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego będącą społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach kształcenia artystycznego. Do zasad działania Rady do spraw Szkolnictwa Artystycznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 ust. 3 i 4 oraz art. 46 ust. 2-5 ustawy.

		rządowej
Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	w skład Krajowej Rady wchodzi przedstawiciele wojewódzkich rad oświatowych, po jednym z każdej rady wojewódzkiej, oraz po jednym przedstawicielu centralnych struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli.	Kadencja Krajowej Rady trwa 3 lata. Krajowa Rada uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Krajowa Rada może powoływać stałe i doraźne komisje. Obsługę administracyjną Krajowej Rady zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania
Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami	<ol style="list-style-type: none"> 1) opracowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projekty założeń polityki oświatowej państwa, w tym propozycje udziału nakładów budżetowych na oświatę w dochodzie narodowym podzielonym; 2) opiniuje projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej oświaty i przedstawia swoją opinię właściwym komisjom sejmowym i senackim; 3) opiniuje kryteria podziału środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przeznaczonych na oświatę; 4) opiniuje koncepcję kształcenia, w tym ramowe plany nauczania oraz zakres obowiązujących podstaw 	-

		<p>programowych;</p> <p>5) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących oświaty;</p> <p>6) opiniuje inne sprawy dotyczące oświaty, przedstawione przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	inni ministrowie prowadzący szkoły lub placówki mogą również powoływać rady do spraw podporządkowanego sobie szkolnictwa i określać zakres i zasady ich działania	-
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 48 ustawy	-
26.2.	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z Interesariuszami	rada oświatowa	-

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego</p>	<p>-</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skład i zasady wyboru członków rady oświatowej; 2) regulamin działania rady oświatowej 	<p>-</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do zadań rady oświatowej należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) badanie potrzeb oświatowych na obszarze działania jednostki samorządu terytorialnego oraz przygotowywanie projektów ich zaspokajania; 2) opiniowanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części dotyczącej wydatków na oświatę; 3) opiniowanie projektów sieci publicznych szkół i 	<p>właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić radzie oświatowej projekty aktów, dotyczących: opiniowania budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części dotyczącej wydatków na oświatę, projektów sieci publicznych szkół i placówek oraz projektów aktów prawa miejscowego wydawanych w sprawach oświaty, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 2 – 4 ww. ustawy</p>

		placówek; 4) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego wydawanych w sprawach oświaty; 5) wyrażanie opinii i wniosków w innych sprawach dotyczących oświaty	
	Inne (pole opcjonalne)	-	-
26.3.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 50 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z Interesariuszami	rada szkoły lub placówki	rady szkół i placówek mogą działać w szkołach i placówkach
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie	rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki	-

	prawnym/charakter współpracy		
	Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy	<p>w skład rady szkoły lub placówki wchodzi, z zastrzeżeniem ust. 1a-1c⁶⁷, w równej liczbie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli; 2) rodzice wybrani przez ogół rodziców; 3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów <p>Rada powinna liczyć co najmniej 6 osób, tryb wyboru członków rady szkoły lub placówki określa statut szkoły lub placówki.</p>	<p>rada szkoły lub placówki uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. W regulaminie działalności szkoły lub placówki, mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.</p> <p>W posiedzeniach rady szkoły lub placówki może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły lub placówki. Do udziału w posiedzeniach rady szkoły lub placówki mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.</p>

⁶⁷W skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi uczniowie przedszkoli, szkół podstawowych, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, a także uczniowie szkół specjalnych i placówek dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim oraz uczniowie szkół i placówek określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 6 ustawy [patrz: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 lutego 2007 r. w sprawie typów szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego (Dz.U. z 2007 r., Nr 52, poz. 347)]. W gimnazjach dla dzieci i młodzieży udział uczniów w radzie szkoły nie jest obowiązkowy. W szkołach i placówkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 6 [patrz: rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie rodzajów szkół artystycznych, w których nie tworzy się rad rodziców (Dz.U. z 2007 r., nr 219, poz.1626)], udział rodziców w radzie szkoły lub placówki nie jest obowiązkowy.

		<p>Statut szkoły lub placówki może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby niż wymienione powyżej w pkt 1-3.</p> <p>Kadencja rady szkoły lub placówki trwa 3 lata. Statut szkoły lub placówki może dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu rady</p>	<p>Rady szkół lub placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy</p> <p>powstanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych także na wniosek samorządu uczniowskiego</p> <p>w szkołach artystycznych przepisy ww. ustawy regulujące kwestię składu rady szkoły lub placówki stosuje się odpowiednio</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>rada szkoły lub placówki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uchwała statut szkoły lub placówki; 2) opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki; 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela 		<p>w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada szkoły lub placówki może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady szkoły lub placówki określa regulamin działalności rady szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 51 ust. 5 ustawy</p>

		<p>zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący;</p> <p>4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty innowacji i eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki;</p> <p>5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2⁶⁸</p>	
	Inne (pole opcjonalne)	<p>rady szkoły lub placówki nie powołuje się w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy⁶⁹. W szkołach lub placówkach, w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna</p>	-

⁶⁸ Przepis ten dotyczy zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych organizowanych dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

⁶⁹ Dotyczy rodziców wybranych przez ogół rodziców oraz uczniów wybrani przez ogół uczniów.

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 53 ustawy	-
26.4.	Oznaczenie przyjętej w ustawie	rady rodziców ⁷⁰	minister właściwy do spraw oświaty i

⁷⁰ Przepis art. 55 ww. ustawy przewiduje, że w szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej „*samorządem*”. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki. Natomiast zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

- 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;
- 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;
- 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;
- 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;
- 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem;
- 6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

Ponadto zgodnie z art. 56 ww. ustawy w szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.

W szkołach i placówkach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 6 ustawy, oraz w szkołach i placówkach, w których nie utworzono rady szkoły lub placówki, nie stosuje się wymogu uzyskania pozytywnej opinii odpowiednio rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

	formy współpracy z Interesariuszami		<p>wychowania, a w przypadku szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określił, w drodze rozporządzenia, rodzaje szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców, uwzględniając organizację szkoły lub placówki lub brak możliwości bezpośredniego uczestniczenia w ich działalności reprezentacji rodziców</p> <p>[patrz:</p> <p>rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie rodzajów szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców (Dz. U. z 2007 r., Nr 157, poz. 1101)</p> <p>oraz</p> <p>rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie rodzajów szkół artystycznych, w których nie tworzy się rad rodziców (Dz. U. z 2007 r., nr 219, poz.1626)]</p>
--	--	--	--

<p>Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy</p>	<p>rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki</p>	<p>-</p>
<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p> <p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>w skład rad rodziców wchodzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w szkołach - po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału; 2) w placówkach - co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców wychowanków danej placówki; 3) w szkołach artystycznych - co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danej szkoły 	<p>w wyborach do składu rad rodziców, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym</p>

	<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>do kompetencji rady rodziców, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4⁷¹, należy:</p> <p>1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną:</p> <p>a) programu wychowawczego szkoły obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowanego przez nauczycieli,</p> <p>b) programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców;</p> <p>2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 34 ust. 2 ustawy⁷²;</p>	<p>jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu (wychowawczego szkoły obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowanego do uczniów, realizowanego przez nauczycieli i programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowanego do uczniów, nauczycieli i rodziców), program ten ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny.</p> <p>Program ustalony przez dyrektora szkoły</p>
--	---	--	---

⁷¹ W szkołach artystycznych, w których nie prowadzi się kształcenia ogólnego, nie uchwała się programu profilaktyki, o którym mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a lub b, program ten ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

⁷² W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

		<p>3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły</p>	<p>obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.</p> <p>W szkołach i placówkach, w których nie tworzy się rad rodziców, programy, o których mowa w ust. 2 pkt 1⁷³, uchwała rada pedagogiczna.</p> <p>Programów, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie uchwała się w szkołach dla dorosłych.</p> <p>W szkołach i placówkach publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz w szkołach i placówkach niepublicznych programy powyższe ustala organ wskazany w statucie szkoły lub placówki.</p> <p>W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł.</p> <p>Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin działalności rady rodziców, o</p>
--	--	--	---

⁷³ a) program wychowawczy szkoły obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowany do uczniów, realizowany przez nauczycieli,

b) program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców.

			którym mowa w art. 53 ust. 4 ustawy
	Inne (pole opcjonalne)	<p>rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady; 2) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, oraz przedstawicieli rad oddziałowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, do rady rodziców odpowiednio szkoły lub placówki 	-

27. Nazwa ustawy: ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572)^{74, 75, 76}

⁷⁴ Akademiczne inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii uregulowane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym zostały opisane w pozycji dotyczącej „Instytucji na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki (inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologiczne, akademickie inkubatory przedsiębiorczości, parki przemysłowe, parki technologiczne, klastry)” – str. ... tabeli.

⁷⁵ Nadmienić należy, iż zgodnie z dyspozycją art. 202 ww. ustawy studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich prowadzonych przez uczelnię tworzą samorząd studencki. Organy samorządu studenckiego są wyłącznym reprezentantem ogółu studentów uczelni. Samorząd studencki działa na podstawie ustawy i uchwalonego przez uczelniany organ uchwalodawczy samorządu regulaminu, określającego zasady organizacji i tryb działania samorządu, w tym rodzaje organów kolegialnych i jednoosobowych, sposób ich wyłaniania oraz kompetencje. Samorząd studencki działa zgodnie ze statutem uczelni. Regulamin samorządu studenckiego wchodzi w życie po stwierdzeniu przez senat uczelni jego zgodności z ustawą i statutem uczelni. Pierwszy regulamin samorządu studenckiego w nowo utworzonej uczelni uchwała senat uczelni na wniosek organu wskazanego w statucie, o którym mowa w art. 203 ust. 4. Samorząd studencki prowadzi na terenie uczelni działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych studentów. Uczelniane samorządy studentów są obowiązane do opracowania i promowania kodeksu etyki studenta. Organy samorządu studenckiego decydują w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez organy uczelni na cele studenckie. Organy samorządu studenckiego przedstawiają organom uczelni sprawozdanie z rozdziału środków finansowych i rozliczenie tych środków nie rzadziej niż raz w roku akademickim. Rektor uchyla uchwałę organu samorządu studenckiego niezgodną z przepisami prawa, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem samorządu. Uczelnia zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania organów samorządu studenckiego.

	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
--	----------------------	-----------------------------	-------

Ponadto zgodnie z art. 203 ww. ustawy przedstawiciele uczelnianych samorządów studenckich tworzą Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „*Parlamentem Studentów*”, reprezentujący ogół studentów w kraju. Parlament Studentów ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu studentów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących studentów. Projekty aktów normatywnych przedkłada Parlamentowi Studentów minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Termin wyrażenia opinii w sprawie projektu aktu normatywnego wynosi miesiąc od daty jego przedłożenia. Najwyższym organem Parlamentu Studentów jest zjazd delegatów reprezentujących samorzady studenckie z poszczególnych uczelni, zwany dalej „*zjazdem delegatów*”. Zasady organizacji i tryb działania Parlamentu Studentów, w tym rodzaje organów kolegialnych i jednoosobowych, sposób ich wyłaniania oraz kompetencje, określa statut uchwalony przez zjazd delegatów. Statut wchodzi w życie po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego jego zgodności z przepisami prawa. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do zmian statutu Parlamentu Studentów.

Parlament Studentów ma osobowość prawną. Do Parlamentu Studentów stosuje się odpowiednio przepisy art. 10 ust. 1 i 2, art. 11, art. 25, art. 29, art. 33-35 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach, z zachowaniem przepisów niniejszej ustawy.

Organem nadzorującym Parlament Studentów jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przekazuje Parlamentowi Studentów środki finansowe niezbędne do jego funkcjonowania, w tym na zadania wynikające z przepisów art. 170 ust. 3, w formie dotacji.

⁷⁶ Zgodnie z art. 208 ww. ustawy uczestnicy studiów doktoranckich prowadzonych w uczelni lub jednostce naukowej tworzą samorząd doktorantów. Uczelniane samorzady doktorantów są obowiązane do opracowania i promowania kodeksu etyki doktoranta. Do samorządu doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 202 ust. 2-8, art. 206 i art. 207.

Na podstawie art. 209 ustawy przedstawiciele samorządów doktorantów w uczelniach i jednostkach naukowych tworzą Krajową Reprezentację Doktorantów. Krajowa Reprezentacja Doktorantów ma osobowość prawną. Krajowa Reprezentacja Doktorantów ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu doktorantów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących doktorantów. Projekty aktów normatywnych przedkłada Krajowej Reprezentacji Doktorantów minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Termin wyrażenia opinii w sprawie projektu aktu normatywnego wynosi miesiąc od dnia jego przedłożenia. Najwyższym organem Krajowej Reprezentacji Doktorantów jest zjazd delegatów. Do Krajowej Reprezentacji Doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 203 ust. 4 i 5 i art. 203a ust. 2 i 3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przekazuje Krajowej Reprezentacji Doktorantów środki finansowe niezbędne do jej funkcjonowania, w formie dotacji.

Dodatkowo art. 210 stanowi, że doktoranci mają prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach doktorantów, w szczególności w kołach naukowych oraz zespołach artystycznych i sportowych, na zasadach określonych w ustawie. Do uczelnianych organizacji doktorantów oraz stowarzyszeń, które nie zrzeszają innych członków oprócz doktorantów, studentów i pracowników uczelni, stosuje się odpowiednio przepisy art. 204 ust 2 i 3, art. 205-207.

27.1.	Podstawa prawna	art. 45 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z interesariuszami	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwana „Radą”	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	organ przedstawicielski nauki i szkolnictwa wyższego	-
	Oznaczenie kryterium	w skład Rady wchodzi ⁷⁷ :	Rada działa na posiedzeniach plenarnych i

⁷⁷ członkostwa w Radzie nie można łączyć z członkostwem w:

- 1) Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- 2) Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- 3) Radzie Głównej Instytutów Badawczych;
- 4) Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych

członkiem Rady nie może być również osoba będąca założycielem uczelni niepublicznej lub pełniąca funkcję:

- 1) rektora, prorektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 2) kanclerza uczelni;
- 3) dyrektora instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk;
- 4) dyrektora instytutu badawczego;
- 5) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk;

	<p>reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) nauczyciele akademicki wybrani przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich spośród kandydatów wyłonionych przez uczelnie na podstawie wyborów - w liczbie czternastu, z podziałem tej liczby pomiędzy obie Konferencje proporcjonalnie do łącznej liczby studentów studiujących w uczelniach członkowskich każdej z tych Konferencji; 2) przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk, wybrani przez Prezydium Polskiej Akademii Nauk - w liczbie pięciu; 3) przedstawiciele instytutów badawczych, wybrani przez Radę Główną Instytutów Badawczych - w liczbie czterech; 4) studenci, wybrani przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej - w liczbie czterech; 	<p>przez swoje organy. Organizację i tryb działania Rady oraz jej organy i ich kompetencje określa statut, uchwalony przez Radę na posiedzeniu plenarnym.</p> <p>W posiedzeniach plenarnych Rady uczestniczą z głosem doradczym przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.) działających w uczelniach, instytutach badawczych i Polskiej Akademii Nauk, po jednym z każdego związku.</p> <p>Rektor, na wniosek członka Rady będącego</p>
--	--	---	--

6) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Umiejętności;

7) dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju lub Narodowego Centrum Nauki

członkiem Rady może być osoba, która:

1) korzysta z pełni praw publicznych;

2) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej;

3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe

Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.

Kadencja Rady rozpoczyna się 1 stycznia i trwa cztery lata. Przedstawiciele studentów i doktorantów są powoływani na członków Rady na okres określony odpowiednio w statucie Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej i Krajowej Reprezentacji Doktorantów.

		<p>5) doktoranci, wybrani przez Krajową Reprezentację Doktorantów - w liczbie dwóch;</p> <p>6) przedstawiciele pracodawców, wybrani przez organizacje pracodawców - w liczbie trzech.</p> <p>Kandydaci na członków Rady nie mogą mieć w dniu rozpoczęcia kadencji więcej niż siedemdziesiąt lat. Podmioty wybierające kandydatów na członków Rady kierują się zasadami dążenia do wyrównywania udziału kobiet i mężczyzn w pracach Rady oraz zapewnienia w jej składzie osobowym właściwej reprezentacji instytucjonalnej i kadrowej</p>	<p>nauczycielem akademickim, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązków dydaktycznych</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>		<p>Rada współdziała z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, ministrem właściwym do spraw nauki oraz z innymi organami władzy i administracji publicznej w ustalaniu polityki państwa w zakresie szkolnictwa wyższego, polityki naukowej i innowacyjnej państwa, a w szczególności:</p> <p>1) wyraża z własnej inicjatywy opinie we wszystkich sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki, kultury i oświaty; może również zwracać się w tych sprawach do organów władzy publicznej, jednostek naukowych i uczelni, w tym o udzielenie wyjaśnień i informacji, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i ministra właściwego do</p>	<p>Rada może współpracować z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.</p> <p>Rada zamieszcza uchwały podjęte w sprawach z zakresu szkolnictwa wyższego, polityki naukowej i innowacyjnej państwa (wskazanych w art. 45 ust. 3 ustawy), na swojej stronie internetowej.</p> <p>Obsługę administracyjną Rady i Rzecznika Praw Absolwenta wykonują jednostki organizacyjne urzędu obsługującego ministra</p>

		<p>spraw nauki oraz innych ministrów;</p> <p>2) sporządza opinie w sprawach przedstawionych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, ministra właściwego do spraw nauki oraz inne organy władzy i administracji publicznej lub z inicjatywy własnej;</p> <p>3) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego oraz rozwoju nauki i innowacyjności, a także zawieranych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki;</p> <p>4) wyraża opinie w sprawach projektu budżetu państwa w zakresie części, których dysponentami są minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego oraz minister właściwy do spraw nauki, w sprawach zasad przyznawania uczelniom dotacji z budżetu państwa, a także w sprawach środków na naukę i szkolnictwo wyższe przewidzianych w częściach budżetu państwa, których dysponentami są ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2⁷⁸;</p> <p>5) opiniuje plany i sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum</p>	właściwego do spraw szkolnictwa wyższego
--	--	--	--

⁷⁸ Są to: minister obrony narodowej - w odniesieniu do uczelni wojskowych;
minister właściwy do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do uczelni służb państwowych;
minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - w odniesieniu do uczelni artystycznych;
minister właściwy do spraw zdrowia - w odniesieniu do uczelni medycznych;
minister właściwy do spraw gospodarki morskiej - w odniesieniu do uczelni morskich.

		<p>Badań i Rozwoju;</p> <p>6) opiniuje wnioski o finansowanie inwestycji w zakresie dużej infrastruktury badawczej oraz sprawozdania z jego wykorzystania, uwzględniając związki polskiej infrastruktury badawczej z infrastrukturą europejską;</p> <p>7) wyraża opinie w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla obszarów kształcenia;</p> <p>8) wyraża opinie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów, o których mowa w art. 9b⁷⁹ i 9c⁸⁰;</p> <p>9) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego propozycje dotyczące wzorcowych opisów efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów, z uwzględnieniem poziomu i profilu kształcenia, przypisanych do odpowiednich obszarów kształcenia</p>	
		-	-

⁷⁹ [patrz: rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. z 2012 r., poz. 631)].

⁸⁰ [patrz: rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2012, poz. 131)].

	Inne (pole opcjonalne)		
27.2.	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
	Podstawa prawna	art. 48 ustawy	-
	Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z Interesariuszami	Polska Komisja Akredytacyjna	-
	Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	instytucja działająca niezależnie na rzecz doskonalenia jakości kształcenia	<p>Komisja dokonuje oceny jakości kształcenia na kierunkach studiów (ocena programowa), mając na uwadze efekty kształcenia odpowiadające Krajowym Ramom Kwalifikacji w zakresie obszarów kształcenia i kierunków studiów oraz spełniania warunków niezbędnych do prowadzenia studiów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1-4 oraz art. 9b i 9c ustawy.</p> <p>Komisja może dokonywać oceny działalności podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni</p>

			<p>(ocena instytucjonalna), w tym oceny jakości kształcenia na prowadzonych przez nią studiach trzeciego stopnia i studiach podyplomowych; ocenę instytucjonalną przeprowadza się w jednostce, w której wcześniej dokonano oceny programowej na większości prowadzonych przez nią kierunków studiów.</p> <p>Komisja dokonuje ocen, o których mowa w ust. 3 i 4, z inicjatywy własnej lub na wniosek uczelni oraz w przypadkach określonych w art. 11a ust. 2 i 3 i art. 49 ust. 4, na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.</p> <p>Do członków oraz ekspertów Komisji stosuje się odpowiednio przepisy art. 24 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.)⁸¹. Wyłączenia członka</p>
--	--	--	--

⁸¹ Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3;
- 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji;
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne;
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności niewymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

			Komisji lub eksperta dokonuje przewodniczący Komisji
	<p>Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powołuje członków Komisji spośród kandydatów zgłoszonych przez Radę, Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, senaty uczelni oraz ogólnokrajowe stowarzyszenia naukowe i organizacje pracodawców</p>	<p>Członkiem Komisji może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, zatrudniony w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.</p> <p>Powołując członków Komisji, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego uwzględni wymóg reprezentowania w składzie Komisji przedstawicieli wszystkich obszarów kształcenia oraz zapewnia co najmniej 30% udział kobiet w jej składzie.</p> <p>Kandydaci na członków Komisji nie mogą mieć w dniu rozpoczęcia kadencji więcej niż siedemdziesiąt lat.</p> <p>Do członków Komisji stosuje się odpowiednio przepisy art. 46a ust. 1-4 ustawy regulujące kwestię członkostwa w Komisji oraz zakazu łączenia funkcji członka z innymi funkcjami.</p>

			<p>Członkiem Komisji z mocy prawa jest przewodniczący Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Przewodniczący Komisji stwierdza wygaśnięcie mandatu członka Komisji z przyczyn:</p> <ol style="list-style-type: none">1) śmierci;2) złożenia rezygnacji;3) niespełniania choćby jednego z wymagań określonych w art. 46a;4) nieuczestniczenia w pracach Rady przez okres dłuższy niż sześć miesięcy. <p>W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Rady w trakcie kadencji dokonuje się na jego miejsce wyboru nowej osoby w trybie określonym w art. 46 ustawy, na okres do końca kadencji. Niepełnej kadencji nie wlicza się do okresu, o którym mowa w art. 46a ust.</p>
--	--	--	---

			<p>4.</p> <p>Do powołania nowego członka stosuje się odpowiednio przepis art. 46b ust. 2⁸².</p> <p>Członek Komisji może być odwołany, na wniosek prezydium Komisji, przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.</p> <p>Komisja liczy nie mniej niż siedemdziesięciu i nie więcej niż dziewięćdziesięciu członków.</p> <p>Kadencja Komisji rozpoczyna się 1 stycznia i trwa cztery lata.</p> <p>Rektor, na wniosek członka Komisji będącego nauczycielem akademickim, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązku prowadzenia zajęć dydaktycznych</p>
	Zakres przedmiotu współpracy z	1. Komisja przedstawia ministrowi właściwemu do spraw	Komisja współpracuje z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami i

⁸² W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Rady w trakcie kadencji dokonuje się na jego miejsce wyboru nowej osoby w trybie określonym w art. 46, na okres do końca kadencji. Niepełnej kadencji nie wlicza się do okresu, o którym mowa w art. 46a ust. 4 ustawy [patrz: art. 46a ust. 4 - ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje).

	interesariuszami	<p>szkolnictwa wyższego opinie i wnioski dotyczące:</p> <p>a) utworzenia uczelni oraz przyznania uczelni lub jej jednostce organizacyjnej uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia;</p> <p>b) dokonanej oceny programowej, w tym kształcenia nauczycieli, oraz oceny instytucjonalnej, a także przestrzegania warunków prowadzenia studiów;</p> <p>c) przywrócenia zawieszonych uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia;</p> <p>d) utworzenia przez uczelnię zagraniczną uczelni lub filii, o której mowa w art. 85 ust. 5⁸³.</p> <p>2. Opinie i wnioski w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt a-d⁸⁴, w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich Komisja przekazuje również odpowiednio ministrom wskazanym w art. 33 ust. 2⁸⁵.</p>	<p>organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego, w szczególności z tymi, których przedmiotem działania jest ocena jakości kształcenia i akredytacja</p>
--	-------------------------	--	---

⁸³ Uczelnie zagraniczne mogą tworzyć uczelnie i filie z siedzibą na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, wydanej po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych i Komisji.

⁸⁴ 1) Utworzenia uczelni oraz przyznania uczelni lub jej jednostce organizacyjnej uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia;
2) dokonanej oceny programowej, w tym kształcenia nauczycieli, oraz oceny instytucjonalnej, a także przestrzegania warunków prowadzenia studiów;

3) przywrócenia zawieszonych uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

⁸⁵ ministrowi obrony narodowej - w odniesieniu do uczelni wojskowych;

		<ol style="list-style-type: none"> 3. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Komisja może zwracać się do uczelni o udzielenie wyjaśnień i informacji oraz przeprowadzać wizytacje uczelni. 4. W uzasadnionych przypadkach na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego Komisja, poza przyjętym przez siebie harmonogramem prac, dokonuje oceny programowej we wskazanej uczelni lub jej jednostce organizacyjnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub dokonuje oceny instytucjonalnej, o której mowa w art. 48a ust. 4, w szczególności dla zbadania przesłanek do podjęcia decyzji, o której mowa w art. 37 ust. 4⁸⁶. 5. Komisja może, na wniosek zainteresowanej uczelni, dokonywać oceny kształcenia, włączając to zadanie do harmonogramu prac Komisji. 6. Komisja dokonując ocen, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4, stosuje skalę ocen: wyróżniająca, pozytywna, warunkowa, negatywna. 7. Opinie w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 5, Komisja wyraża w terminie nie dłuższym niż cztery miesiące od dnia otrzymania wniosku, a oceny, o 	
--	--	---	--

ministrowi właściwy do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do uczelni służb państwowych;

ministrowi właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - w odniesieniu do uczelni artystycznych;

ministrowi właściwy do spraw zdrowia - w odniesieniu do uczelni medycznych;

ministrowi właściwy do spraw gospodarki morskiej - w odniesieniu do uczelni morskich.

⁸⁶ Jeżeli założyciel uczelni niepublicznej nie przystąpi w wyznaczonym terminie do likwidacji uczelni zgodnie z nakazem, o którym mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powołuje likwidatora uczelni oraz wyznacza termin zakończenia likwidacji. Koszty likwidacji uczelni i wynagrodzenia likwidatora są pokrywane z majątku uczelni.

		<p>których mowa w ust. 4, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący Komisji może wnioskować o przedłużenie tego terminu.</p> <p>8. Oceny, o których mowa w ust. 1 pkt 2⁸⁷, wraz z uzasadnieniem i wynikającymi z nich wnioskami, Komisja przedstawia niezwłocznie po ich sporządzeniu.</p> <p>9. W związku z wykonywaniem zadań dotyczących utworzenia uczelni, przyznania uczelni lub jej jednostce organizacyjnej uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia,</p> <p>dokonanej oceny programowej, w tym kształcenia nauczycieli, oraz oceny instytucjonalnej, a także przestrzegania warunków prowadzenia studiów,</p> <p>przywrócenia zawieszonych uprawnień do prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia,</p> <p>utworzenia przez uczelnię zagraniczną uczelni lub filii, Komisja może przetwarzać dane osobowe nauczycieli akademickich i studentów ocenianych uczelni w zakresie niezbędnym do wykonania tych zadań</p>	

⁸⁷ Oceny programowej, w tym kształcenia nauczycieli, oraz oceny instytucjonalnej, a także przestrzegania warunków prowadzenia studiów.

	Inne (pole opcjonalne)	-	-
28	Nazwa ustawy: ustawa z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz 782)		
	Wyróżnione kryterium	Opis wyróżnionego kryterium	Uwagi
28.1.	Podstawa prawna	art. 1 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 2, w zw. z art.2a i art. 3 ustawy	<p>zgodnie z dyspozycją art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej:</p> <p>„1. Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.</p> <p>2. Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych</p>

			<p>wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.</p> <p>3. Ograniczenie prawa, o którym mowa w ust. 1 i 2, może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa.</p> <p>4. Tryb udzielania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, określają ustawy, a w odniesieniu do Sejmu i Senatu ich regulaminy⁸⁸.</p>
--	--	--	--

⁸⁸ Tytułem przykładu:

- art. 11b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013, poz. 594 z późn. zm.):

1. Działalność organów gminy jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.
2. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy.
3. Zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich określa statut gminy;

- art. 8a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.):

1. Działalność organów powiatu jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.
2. Jawność działania organów powiatu obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady powiatu i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów powiatu i komisji rady powiatu.
3. Zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich określa statut powiatu;

- art. 15a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 z późn. zm.):

1. Działalność organów województwa jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.
2. Jawność działania organów województwa obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje sejmiku województwa i posiedzenia jego komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów województwa i komisji sejmiku województwa.
3. Zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich określa statut województwa;

- art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235):

- 2) publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej lub udostępnia w inny sposób:

	<p>Oznaczenie przyjętej w ustawie formy współpracy z</p> <p>Interesariuszami</p>	<p>każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystywaniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.</p> <p>Każdemu przysługuje prawo dostępu do informacji publicznej i jej ponownego wykorzystywania. Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.</p>	<p>przepisy ustawy, co do zasady, nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi.</p> <p>Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne,</p>
--	--	--	---

- a) zestawienie stosowanych w oprogramowaniu interfejsowym systemu teleinformatycznego używanego przez ten podmiot do realizacji zadań publicznych struktur dokumentów elektronicznych, formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących,
- b) testy akceptacyjne, z zastrzeżeniem ust. 4.;

- art. 3a. ustawy z dnia 6 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5 poz. 24 z późn. zm.):

3a. W zakresie prawa dostępu prasy do informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198) i art. 4. ust. 1. tej ustawy: Przedsiębiorcy i podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych oraz nie działające w celu osiągnięcia zysku są obowiązane do udzielenia prasie informacji o swojej działalności, o ile na podstawie odrębnych przepisów informacja nie jest objęta tajemnicą lub nie narusza prawa do prywatności;

- i inne.

		<p>mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa.</p> <p>Nie można, co do zasady (patrz art. 5 ust. 3 ustawy), ograniczać dostępu do informacji o sprawach rozstrzyganych w postępowaniu przed organami państwa, w szczególności w postępowaniu administracyjnym, karnym lub cywilnym, ze względu na ochronę interesu strony, jeżeli postępowanie dotyczy władz publicznych lub innych podmiotów wykonujących zadania publiczne albo osób pełniących funkcje publiczne - w zakresie tych zadań lub funkcji. Takie graniczenia dostępu do informacji nie naruszają prawa do informacji o organizacji i pracy organów prowadzących postępowania, w szczególności o czasie, trybie i miejscu oraz kolejności rozpatrywania spraw</p>
Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy	prawo dostępu do informacji publicznej i jej ponownego wykorzystywania	-
Oznaczenie kryterium	Każdy: osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki	

<p>reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy</p>	<p>organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej</p>	<p>-</p>
<p>Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami</p>	<p>prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego; 2) wglądu do dokumentów urzędowych; 3) dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów. <p>Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienie do niezwłocznego uzyskania informacji publicznej zawierającej aktualną wiedzę o sprawach publicznych.</p> <p>Przykładowy i niewyczerpujący zakres informacji publicznej podlegającej udostępnieniu określa art. 6 ustawy.</p>	<p>prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych.</p>

		<p>Zgodnie z ustawą obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) organy władzy publicznej;2) organy samorządów gospodarczych i zawodowych;3) podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa;4) podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego;5) podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. <p>Obowiązane do udostępnienia informacji publicznej są organizacje związkowe i pracodawców reprezentatywne, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr</p>	
--	--	--	--

		100, poz. 1080, z późn. zm.) oraz partie polityczne	
	Inne (pole opcjonalne)	<p>Udostępnianie informacji publicznych następuje w drodze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ogłaszania informacji publicznych, w tym dokumentów urzędowych, w Biuletynie Informacji Publicznej; 2) udostępniania informacji na wniosek, w drodze wyłożenia lub wywieszenia w miejscach ogólnie dostępnych bądź przez zainstalowane w takich miejscach urządzenia umożliwiające zapoznanie się z tą informacją; 3) wstępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów i udostępniania materiałów, w tym audiowizualnych i teleinformatycznych, dokumentujących te posiedzenia; 4) udostępniania w centralnym repozytorium⁸⁹ <p>Informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym</p>	<p>Dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny, z zastrzeżeniem, że jeżeli w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom</p>

⁸⁹ Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi centralne repozytorium, powszechnie dostępne w sieci teleinformatycznej. Centralne repozytorium zapewnia przeszukiwanie zasobów informacyjnych.

	<p>repozytorium, jest udostępniana na wniosek.</p> <p>Odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania o udostępnienie informacji w przypadku określonym w tej ustawie przez organ władzy publicznej następują w drodze decyzji. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że:</p> <ol style="list-style-type: none">1) odwołanie od decyzji rozpoznaje się w terminie 14 dni;2) uzasadnienie decyzji o odmowie udostępnienia informacji zawiera także imiona, nazwiska i funkcje osób, które zajęły stanowisko w toku postępowania o udostępnienie informacji, oraz oznaczenie podmiotów, ze względu na których dobra, o których mowa w art. 5 ust. 2 (prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy), wydano decyzję o odmowie udostępnienia informacji. <p>Zgodnie z dyspozycją art. 23 ustawy każdy, kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi, nie udostępni informacji publicznej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku</p>	
--	--	--

3. Wnioski z przeglądu

Stworzenie zintegrowanego opartego na wspólnej ramie kwalifikacji krajowego systemu kwalifikacji, który poprzez odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji do ram europejskich będzie stanowił autonomiczną część szerszego systemu transparentności kwalifikacji europejskich, wymaga uzgodnienia wspólnych zasad. Jedną z nich jest określenie zasad włączania i współpracy z interesariuszami. Na konieczność zainicjowania i prowadzenia takiej współpracy wpływa nie tylko potrzeba wykonywania przywołanych na wstępie norm konstytucyjnych zapisów dotyczących szeroko rozumianego dialogu, ale także wspomnianych dokumentów. Przeprowadzona analiza aktów prawnych wskazuje na różnorodne podejście ustawodawcy do współpracy z interesariuszami i wielość modeli jej zorganizowania. Poniżej zaprezentowano najważniejsze wnioski z przeglądu.

3.1. Charakter uprawnienia interesariuszy w systemie prawnym/charakter współpracy.

Charakter szeroko rozumianej współpracy organów państwa z obywatelami i ich organizacjami ma z reguły wymiar opiniodawczy i doradczy np. Rada Pożytku Publicznego. Występują jednak również przykłady, które wykraczają poza tę konwencję np. postanowienia ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie w jakim przyznają Naczelnej Radzie Rynku Pracy uprawnienia stanowiące co do ustalania priorytetów wydatkowania środków z rezerwy Krajowego Funduszy Szkoleniowego.⁹⁰, sprawowanie pieczy nad wykonywaniem zawodów zaufania publicznego przez korporacje zawodowe, czy też kompetencje Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów w zakresie nadawania uprawnień jednostkom organizacyjnym do nadawania stopni naukowych doktora oraz doktora habilitowanego.

Występują także przykłady, w których sama decyzja o podjęciu, zainicjowaniu dialogu należy do uznania podmiotu publicznego prowadzącego ewentualne konsultacje/dialog np. decyzja o utworzeniu wojewódzkiej rady pożytku publicznego. Zgodnie z postanowieniem § 36 ust. 1 oraz § 38 ust. 2 Regulaminu pracy Rady Ministrów organ publiczny w toku prac nad dokumentem rządowym, np. projektem rozporządzenia, może skierować projekt takiego dokumentu do organizacji społecznych lub innych zainteresowanych podmiotów albo instytucji w celu przedstawienia ich stanowiska, uwzględniając przy tym wytyczne w zakresie prowadzenia konsultacji publicznych, jeżeli zostały one ustalone. Wymóg obligatoryjnej konsultacji ma miejsce tylko w przypadkach określonych w przepisach odrębnych (przykładem takiego rozwiązania są postanowienia art. 16 ustawy o organizacjach pracodawców).

⁹⁰ Dla porównania: postanowienia nieobowiązującej obecnie ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 9 poz. 85 z późn. zm.) w zakresie jakim obowiązywały przepisy upoważniające Radę Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w skład w której wchodziłi partnerzy społeczni do dysponowania i zarządzania funduszem (art. 15 ust. 2).

Stosunkowo często państwo wykonując swoje ustawowe zadania powierza ich wykonywanie w całości bądź w części określonym podmiotom/instytucjom. Przykładowo: postanowienia ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym rozwiązania w zakresie w jakim ustawa powierza korporacji biegłych rewidentów uprawnienie do określania: zakresu tematycznego oraz minimalną liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów oraz zasad uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Czasami wykonywane przez interesariusza zadanie ma charakter wspierający działania kierunkowe państwa. Takim przykładem są rozwiązania zawarte w kodeksie pracy np. w art. 185 kodeksu pracy ustawodawca postanowił, że społeczną kontrolę przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, sprawuje społeczna inspekcja pracy. Zgodnie z treścią art. 66 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy w tym zakresie określa ustawa. Zatem działanie społecznej inspekcji pracy niejako stanowi uzupełnienie kontrolnej i egzekwującej roli państwa co do zachowania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy dla każdej zatrudnianej osoby. Czasami opieka państwa, co do niektórych przejawów działalności obywateli i zaspokajania ich potrzeb sprowadza się jedynie do sprawowania nadzoru nad wykonywanym zadaniem publicznym realizowanym przez interesariusza. Ma to miejsce przede wszystkim w przypadku zawodów zaufania publicznego (art. 17 Konstytucji) przesądza o tym, że zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony) – co stanowi przejaw uznania przez ustawodawcę (w tym przypadku) takich samorządów zawodowych za jedną z podstawowych instytucji demokratycznego państwa prawnego.⁹¹

Należałoby także zwrócić uwagę na przepisy upoważniające obywateli do wpływu na prowadzone przez państwo (szerzej na władzę publiczną) działania. Przykładem takich działań są przepisy dotyczące inicjatywy legislacyjnej obywateli (ustawa o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli), czy też prawo do zorganizowania referendum np. przepisy o referendum lokalnym, oraz możliwość wpływania na wydatkowanie budżetu gminy (ustawa dotycząca funduszu sołectkiego) .

3.2. Oznaczenie kryterium reprezentatywności doboru i zasad powoływania interesariuszy.

Kwestie kryteriów reprezentatywności czy w ogóle prowadzenia dialogu w zinstytucjonalizowanej formie bardzo często są wynikiem arbitralnej decyzji podmiotu publicznego prowadzącego dialog z interesariuszami. Przykładem takiej praktyki są postanowienia ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która w art. 41 e upoważnia np. starostę do podjęcia decyzji co do utworzenia powiatowej rady pożytku publicznego oraz określenia podmiotów z którymi prowadzona ma być w tej radzie współpraca. Ustawodawca ogranicza w tym zakresie decydenta jedynie ogólnymi wytycznymi (starosta powołuje członków rady biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia reprezentatywności na terenie powiatu). W takiej sytuacji taka uznaniowa decyzja organu faktycznie pozostaje poza możliwością skutecznej kontroli merytorycznej. Są natomiast przypadki w których reprezentatywność została w ustawie wprost uregulowana. Sytuacja taka ma miejsce na gruncie np.

⁹¹ B. Banaszak, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Warszawa 2009, s. 115.

postanowień ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego. Ustawodawca jednoznacznie określił wymagania co do reprezentatywności dla organizacji pracodawców oraz organizacji reprezentującej pracowników, a także tryb jej weryfikacji. Zidentyfikowano przypadek, w którym brak rozstrzygnięć co do wskazania kryteriów doboru interesariuszy ustawodawca uzupełnia w ten sposób, że niejako „zapożycza” kryteria reprezentatywności z poziomu Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i przenosi je na szczebel regionalny w stosunku do wojewódzkich komisji dialogu społecznego (kryteria, które mogą być nieadekwatne do sytuacji w danym województwie z uwagi na stan gotowości do współpracy odpowiednich struktur przy pomijaniu tych podmiotów, które pełnią istotną rolę w regionie. Dlatego taka praktyka ustawodawcy wielokrotnie była krytykowana w wielu badaniach naukowych tego tematu).

Należy zwrócić uwagę na zróżnicowany sposób redakcji przepisów określających powoływanie przedstawicieli interesariuszy do różnych gremiów. Czasami ustawodawca używa sformułowania, np. „W skład Rady Rynku Pracy wchodzi osoba powoływana przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i organizacji pracodawców ...” czasami kompetencja ta redagowana jest w inny sposób, np. „W skład Rady Centrum wchodzi ... *dziesięciu członków powołanych spośród kandydatów wskazanych przez środowiska naukowe ...*”. Nie jest to tylko kwestia zapisu, z punktu widzenia treści oba przykłady znacznie różni stopień autonomii ministra przy podejmowaniu decyzji co do personalnego składu danego gremium. W pierwszym przykładzie minister związany jest wskazaniem osoby zgłoszonej przez daną organizację, zaś w drugim przypadku nie. Zatem sposób redakcji przepisu kompetencyjnego może w istotny sposób wpływać na kształt personalny danego gremium. Są też przykłady, w których ustawodawca określa wymagania merytoryczne dla kandydatów do różnego rodzaju gremiów, np. „W skład Rady Centrum wchodzi ... *dziesięciu członków powołanych spośród kandydatów wskazanych przez środowiska naukowe, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe*”.

3.3. Zakres przedmiotu współpracy z interesariuszami.

Przeprowadzona w ramach przeglądu analiza aktów prawnych wykazała, że zakres współpracy z interesariuszami jest bardzo zróżnicowany. W niektórych przypadkach przedmiot ten jest jednoznacznie i konkretnie wskazany np. upoważnienie partnerów społecznych uczestniczących w pracach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych do zajmowania stanowiska w sprawie wzrostu w następnym roku wynagrodzeń w gospodarce narodowej⁹², czy też upoważnienie pracodawcy i reprezentacji pracowników do dookreślania niektórych elementów stosunków pracy w układach zbiorowych pracy. W innych przypadkach delegacja do współpracy określona jest szeroko np. określenie kompetencji Rady Rynku Pracy w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku

⁹² Co nie pozostaje w sprzeczności z innymi postanowieniami ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, zgodnie z którym np. w art. 2 ust. 1 upoważnia się każdą ze stron Komisji do wniesienia pod obrady Komisji sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego.

pracy określona została w ten sposób, że jest to m.in. organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy.

Zidentyfikowano przykłady, w których obywatele uzyskują możliwość bezpośredniego wpływania na podejmowane decyzje: prawo do obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej, przepisy o referendum etc. W niektórych przypadkach obowiązujące rozwiązania prawne umożliwiają dopiero zajmowanie stanowisk w sprawach publicznych. Przede wszystkim wskazać tutaj należałoby na przepisy regulujące dostęp do informacji publicznej, czy też regulujące prawo do stowarzyszania się i związane z tym prawo do wypowiedzania się w sprawach publicznych.

Istotną kwestią z punktu widzenia celu wykonania niniejszego przeglądu jest konstytucyjnie zagwarantowane wykonywanie pieczy nad zawodami zaufania publicznego przez korporacje zawodowe np. radców prawnych, adwokatów; przy czym z reguły państwo zastrzega sobie prawo do sprawowania nadzoru nad wykonywanymi czynnościami przez dany samorząd zawodowy.

Przykładem jest także upoważnienie Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów do nadawania jednostkom organizacyjnym prawa do nadawania stopni naukowych. W zakresie wydawanych przez siebie decyzji Komisja ta pełni funkcje centralnego organu administracji rządowej.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zidentyfikowane przykłady, w których interesariusze uzyskali uprawnienie do wyznaczania ekspertów lub zespołów ekspertów niezbędnych do oceny wniosków złożonych w konkursach dotyczących projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (patrz: uprawnienia Komitetu Sterującego w ustawie o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju).

W opinii autorów przeglądu należałoby zwrócić uwagę także na istotne z punktu widzenia poszukiwania rozwiązań dotyczące włączenia interesariuszy do partycypacji w modernizowaniu polskiego systemu kwalifikacji przepisy odnoszące się do tworzenia różnego rodzaju przedsięwzięć gospodarczych i proinwestycyjnych, takich jak: inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologiczne, akademickie inkubatory przedsiębiorczości, parki przemysłowe, parki technologiczne, klastry. Są to nowe formy prawne działania nakierowane na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki. Wydaje się, że dążenie do podniesienia poziomu kapitału ludzkiego w Polsce (poprzez wzrost liczby osób uczących się i zwiększenie efektywności inwestycji w kapitał ludzki) oraz zwiększenia dopasowania popytu i podaży na rynku pracy, szczególnie w odniesieniu do kwalifikacji spoza systemów oświaty oraz szkolnictwa wyższego, powinno być powiązane z otwieraniem się państwa na dialog także ze środowiskami działającymi na rzecz wzrostu innowacyjności gospodarki poprzez włączenie tych środowisk w sposób zinstytucjonalizowany do przyszłej Radzie Interesariuszy.

Analiza wskazuje, że w Polsce dominuje tradycyjnie pojmowany trójstronny wzorzec prowadzenia dialogu. Brakuje za to rozwiązań charakterystycznych dla dialogu autonomicznego prowadzonego przez partnerów społecznych (także z zaangażowaniem organizacji obywatelskich) bez udziału strony rządowej.

Niniejsza analiza aktów prawnych miała na celu zilustrowanie różnych rozwiązań w zakresie prowadzenia dialogu i współpracy pomiędzy państwem (czy szerzej ujmując władzą publiczną) a jego obywatelami i ich organizacjami. Przywołane przykłady mogą być podstawą do prowadzenia poszukiwań rozwiązań instytucjonalnych dotyczących Rady Interesariuszy w projektowanej ustawie o zintegrowanym systemie kwalifikacji.

Przegląd jest punktem odniesienia do przygotowania zasad współpracy z interesariuszami w ZSK, nie stanowi zaś próby oceny efektywności analizowanych rozwiązań. Opracowanie to obejmować będzie propozycję zasad współpracy z interesariuszami w ZSK (Rada Interesariuszy) z uwzględnieniem rozwiązań zawartych w projekcie założeń do projektu ustawy o ZSK, dorobku równolegle prowadzonych przez IBE projektów KRK, zidentyfikowanych doświadczeń wybranych krajów w organizowaniu współpracy z interesariuszami na rzecz tworzenia i rozwoju systemów kwalifikacji. Zawierać ona będzie między innymi: zasady włączenia interesariuszy do systemu, propozycję kryteriów reprezentatywności, organizację pracy Rady interesariuszy ZSK, rozwiązania aktywizujące w systemie tych interesariuszy, którzy nie będą bezpośrednio zaangażowani w prace Rady Interesariuszy.